

Jaarstukken 2012

Inhoudsopgave

Jaarverslag	5
Algemeen	6
Inleiding	6
Inhoudelijke en financiële ontwikkelingen	6
Resultaten Programmaplan 2012	7
Financiële beschouwing; resultaat analyse	9
Programmaverantwoording	11
Programma 1 Opgroeien in Epe	12
Programma 2 Actief in Epe	14
Programma 3 Zorg en opvang	16
Programma 4 Leefbaar en veilig	18
Programma 5 Ruimte en wonen	20
Programma 6 Epe op orde	22
Programma 7 Duurzaamheid	24
Programma 8 Toezicht en handhaving	26
Programma 9 Bedrijvigheid	27
Programma 10 Weer aan het werk	29
Programma 11 Bestuur en organisatie	30
Paragrafen	33
Paragraaf 1 Lokale heffingen	34
Paragraaf 2 Weerstandsvermogen	36
Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen	38
Paragraaf 4 Financiering	41
Paragraaf 5 Bedrijfsvoering	43
Paragraaf 6 Verbonden partijen	46
Paragraaf 7 Grondbeleid	50
Jaarrekening	53
Balans en Programmarekening	55
Balans per 31 december 2012	56
Programmarekening 2012	58
Begrotingsrechtmatigheid	59
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	60
Toelichting op de balans per 31 december 2012	64
Toelichting op de programmarekening 2012	87
Financiële analyse Programma 1: Opgroeien in Epe	87
Financiële analyse Programma 2: Actief in Epe	88
Financiële analyse Programma 3: Zorg en opvang	89
Financiële analyse Programma 4: Leefbaar en veilig	91
Financiële analyse Programma 5: Ruimte en wonen	92
Financiële analyse Programma 6: Epe op orde	94
Financiële analyse Programma 7: Duurzaamheid	96
Financiële analyse Programma 8: Toezicht en handhaving	98
Financiële analyse Programma 9: Bedrijvigheid	99
Financiële analyse Programma 10: Weer aan het werk	100
Financiële analyse Programma 11: Bestuur en organisatie	102
Financiële analyse Programma 12: Algemene dekkingsmiddelen	104
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	105
Overzicht Aanwending post Onvoorzien	105
Overzicht Incidentele Baten en Lasten	106
Overzicht Verloop reserves en voorzieningen 2012	107

Verantwoordingsinformatie specifieke uitkering (SiSa).....	109
Controleverklaring.....	115
Bijlagen	119
Bijlage 1 Analyse salariskosten	120
Bijlage 2 Analyse kapitaallasten	121
Bijlage 3 Toelichting Paragraaf 2 Weerstandsvermogen	123
Bijlage 4 Toelichting Paragraaf 4 Financiering	131

Jaarverslag

Algemeen

Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken 2012. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. In het jaarverslag is per programma de verantwoording over het gevoerde beleid opgenomen. De paragrafen staan in het teken van de (financieel) beheersmatige aspecten die ten grondslag liggen aan het gevoerde beleid. In de jaarrekening wordt een financiële verantwoording gegeven: de gemeentelijke vermogenspositie wordt tot uitdrukking gebracht door de balans, vervolgens worden per programma de financiële verschillen tussen begroting en rekening toegelicht.

Hierna volgt eerste een algemene beschouwing over de inhoudelijke en financiële uitkomsten van de jaarrekening 2012.

Inhoudelijke en financiële ontwikkelingen

In de Perspectiefnota 2012-2015 zijn externe ontwikkelingen beschreven die van strategisch belang zijn in meerjarenperspectief. Hierna volgt de rapportage daarvan, verdeeld over twee onderwerpen. Het eerste deel gaat in op ontwikkelingen waar de raad richtinggevende uitspraken over heeft gedaan (op anticiperen), voor de opstelling van de programmabegroting. Het resultaat daarvan wordt gerapporteerd. Voor het tweede deel dat ingaat op de vermelde ontwikkelingen in signalerende zin (raadsbesluit op termijn) met als vraag: "hebben deze zich voorgedaan zoals voorzien?", zijn geen onderwerpen opgenomen in de perspectiefnota.

Ontwikkelingen "op anticiperen" (richtinggevende uitspraken).

<i>Richtinggevende uitspraken</i>	<i>Resultaten</i>
1. <i>Ontwikkeling sociale wetgeving</i> Een stelpost in de begroting opnemen om in te spelen op de financiële gevolgen van nieuwe wetgeving (o.a. Wet werken naar vermogen)	Ingaande 2012 is een structurele stelpost opgenomen van € 74.000 oplopend naar € 145.000 in 2015.
2. <i>Decentralisatie taken uit AWBZ naar gemeente</i> De korting van het rijk op de naar de gemeente overkomende budgetten wordt doorgegeven aan het taak/werkveld. De uitvoering van de taken vindt plaats binnen de beschikbare middelen.	Door de val van het kabinet is de decentralisatie per 1-1-2013 niet doorgegaan. Op basis van de huidige plannen vindt er pas op 1-1-2015 een eerste decentralisatie van AWBZ naar Wmo plaats.
3. <i>Stelselwijziging Jeugdzorg en Centra voor Jeugd en Gezin</i> De korting van het rijk op de naar de gemeente overkomende budgetten wordt doorgegeven aan het taak/werkveld. De uitvoering van de taken vindt plaats binnen de beschikbare middelen.	<i>Centra voor Jeugd en Gezin:</i> Op het CJG wordt met ingang van 2014 € 10.000 per jaar bezuinigd. Het CJG (met twee inlooppunten) kan uitgevoerd blijven worden binnen de budgetten die het rijk hiervoor beschikbaar stelt geheel volgens het Plan van Aanpak. <i>Stelselwijziging Jeugdzorg:</i> Er is nog geen duidelijkheid over de hoogte van de middelen die naar de gemeenten komen.
4. <i>Invoering Wet op de Veiligheidsregio's</i> De financiële consequenties van de wettelijke eisen voor het basisoniveau van de organisatie voor rampen en crises betrekken bij de voorbereiding van de begroting.	In de begroting zijn de consequenties van de nieuwe wet verwerkt. Deze hebben met name betrekking op de regionalisering van de brandweer.
5. <i>Actualiseren van (regionale) woningbouwprogrammering</i> In de begroting een structurele toevoeging aan het grondbedrijf opnemen om risico's af te dekken.	Ingaande 2012 is een structurele stelpost opgenomen van € 100.000.

Richtinggevende uitspraken	Resultaten
6a. <i>Financieel meerjarenperspectief</i> Inhoudelijke en financiële ontwikkelingen op rijks- en gemeentelijk niveau vertalen in de begroting	De ontwikkelingen m.b.t. het gemeentefonds zijn vertaald/geraamd in de meerjarenbegroting. De financiële effecten van de decentralisaties in het sociaal domein, kunnen financieel nog niet geconcretiseerd worden. De risico's m.b.t. de grondexploitatie zijn gekwantificeerd.
6b. <i>Financieel meerjarenperspectief</i> Voor nog niet te vertalen ontwikkelingen/risico's een structurele financiële buffer opnemen in de begroting.	Voor de onzekerheden/risico's m.b.t. de algemene uitkering en de decentralisaties is een buffer geraamd van € 300.000,-. De risico's ten aanzien van de grondexploitatie zijn financieel afgedekt.
6c. <i>Financieel meerjarenperspectief</i> Kortingen op budgetten van de te decentraliseren taken worden in principe doorgegeven aan het taak/werkveld.	Toepassing hiervan heeft nog niet plaatsgevonden.
6d. <i>Financieel meerjarenperspectief</i> De geraamde ombuigingstaakstelling van in totaal 3 miljoen (60% ombuigen, 30% inkomstenverhoging en 10% technische maatregelen) handhaven.	Actualisatie van het meerjarenperspectief heeft niet geleid tot bijstelling van de totale ombuigingstaakstelling.
7. <i>Ombuigingsvoorstellen</i> De ombuigingstaakstelling van 3 miljoen euro handhaven en de ombuigingsvoorstellen uitwerken in voorbereiding op de begroting.	De ombuigingsvoorstellen voor 2012 zijn uitgewerkt/uitgevoerd.

Resultaten Programmaplan 2012

Het programmaplan is deel 1 van de programmabegroting en geeft weer wat de gemeente wil bereiken en welke activiteiten daarvoor uitgevoerd worden. Het collegeprogramma is een belangrijk richtsnoer voor dit onderdeel van de begroting. De uitvoering van het collegeprogramma is daarom volledig en in meerjarenperspectief opgenomen.

De verantwoording van de uitgevoerde activiteiten vindt u terug bij de elf programma's. Hieronder vermelden we een aantal speerpunten van beleid in 2012 die we verdeeld hebben naar pijlers waarop de programmabegroting is gebaseerd.

Sociaal.

- Er is een nieuwe subsidieregeling voor vrijwilligersorganisaties opgesteld.
- Met de betrokken sportverenigingen is overeenstemming bereikt over de privatisering van het beheer en onderhoud van de buitensportaccommodaties ingaande 2013 met een bezuiniging en de ontwikkeling van kunstgrasvelden.
- Voor de decentralisatie van de functie begeleiding AWBZ naar de WMO is een plan van aanpak vastgesteld.
- In het kader van de regionalisering van de brandweerorganisatie is het brandweercluster Epe-Voorst-Apeldoorn (EVA) ingericht en is het personeel per 1-1-2013 in dienst van de VNOG.
- Het wijkgericht werken is toegepast in vier wijken in de kernen Epe en Vaassen.

Ruimte.

- Het bestemmingsplan voor het landbouwontwikkelingsgebied Beemte-Vaassen is vastgesteld.
- De woonvisie is voorbereid waarin ook opgenomen de actualisering van de woningbouwplannen.
- De ontwerp-bestemmingsplannen voor de dorpscentra Epe en Vaassen hebben ter inzage gelegen.
- Het gemeentelijk fietstotaalplan is vastgesteld.
- Ingestemd is met deelname aan de WGR-regeling voor de Regionale Uitvoeringsdienst OVIJ.

Economie.

- Met partners is het profiel recreatie/toerisme voorbereid.
- Voor de invoering van de Participatiewet (decentralisatie) is een plan van aanpak opgesteld.
- Een actuele nota Schuldhulpverlening is opgesteld.

Bestuur.

- Voor de actualisatie van de toekomstvisie heeft er een interactief traject plaatsgevonden waaraan inwoners hebben deelgenomen met als resultaat een advies aan het gemeentebestuur.
- De werkwijze betreffende burgerparticipatie is geïmplementeerd.

Resultaat uitvoering programmabegroting.

Voor 2012 waren 87 activiteiten gepland. Het eindresultaat is dat 70% daarvan is gerealiseerd. Het percentage, vergelijkbaar met dat van vorig jaar, laat zich als volgt verklaren.

Door afspraken over de voorbereiding van de toekomstvisie en daarmee samenhangende trajecten als woonvisie, profiel recreatie/toerisme en profiel duurzaamheid zijn de daarmee samenhangende activiteiten doorgeschoven naar 2013. Het niet kunnen afronden van activiteiten in het geplande jaar is voor 38% veroorzaakt door externe factoren en voor 20% door prioritering in werkzaamheden en meer benodigde voorbereidingstijd. Bij de voortgangsrapportage is aan uw raad al gemeld dat diverse activiteiten doorschuiven naar 2013.

Financiële beschouwing; resultaat analyse

De jaarrekening 2012 heeft een positief saldo van € 1.877.000. In 2011 bedroeg het saldo € 1.074.000. Op hoofdlijnen worden deze saldi in de onderstaande tabel verklaard. In de financiële analyse per programma worden de verschillen, groter dan € 25.000, toegelicht met uitzondering van de verschillen die zich voordoen in de salariskosten en kapitaallasten. De analyse daarvan is opgenomen in bijlage 1 en 2 bij deze jaarrekening.

Omschrijving van de post en korte toelichting	(bedrag * € 1.000)	2012	2011
Voordelen			
* Vrijval reserve bouwgrondexploitatie		482	
* OZB		336	71
* Werk en inkomen		255	-43
* WMO / WVG		217	130
* Stelpost beperking toerekening apparaatskosten aan grondbedrijf / investeringen		140	
* Houtopbrengst		136	
* Kosten bestemmingsplannen/planontwikkeling		107	
* Kapitaallasten		94	249
* Post voor onvoorzien		71	55
* Kantoorbenodigdheden en repro		70	
* Voorlichting		60	58
* Onderwijs (o.a. huisvesting, achterstandenbeleid, leerlingenvervoer)		53	196
* Reisdocumenten/ rijbewijzen		47	70
* Invoering nieuwe wet veiligheidsregio en gemeentelijke rampenstaf		45	
* Gymzalen/sportzalen		45	45
* Openbaar groen/ onkruidbestrijding/bermafval		41	
* Waterwegen		40	
* Kinderopvang (o.a. inspecties)		40	77
* GGD		38	
* Stedendriehoek		38	30
* Regiocontract vitaal platteland		35	
* Inkomsten bestemmingsplannen		32	
* Project visualisatie grafheuvelrij Niersen-Epe		32	
* Wegen		30	
* Compensatie defensie voor derving subsidie inkomsten bosgebied		24	
* Implementatie Wabo		23	
* Stelpost en reserveringen (voormalig) personeel			183
* Automatisering			112
* Gemeentehuis			73
* Doorberekende kosten Openbare Verlichting			49
* Buitensportaccommodaties: onderhoud en huurinkomsten			40
* BTW compensatiefonds			40
* Kulturhus Epe			31
Nadelen			
* Stelpost lagere kapitaallasten i.v.m. extra afschrijving		-224	-228
* Algemene uitkering		-155	404
* Pensioenvoorziening wethouders		-147	
* Dwangsommen		-61	
* Voorziening oninbare debiteuren		-39	
* Huurinkomsten eigen gebouwen		-38	
* Strooikosten		-32	
* Aanvulling reserve bouwgrondexploitatie			-493
* Sloot en maaiafval			-92
* Leges vergunningen			-30
* Inburgering			-28
* Som overige verschillen (voordelen/nadelen)		42	75
Saldo voor en nadelen (per saldo een voordeel)		1.877	1.074

Programmaverantwoording

Programma 1 Opgroeien in Epe

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen onderwijs en jeugd in brede zin. Het laatste betreft welzijns-aspecten zoals peuterspeelzaalwerk, voor- en vroegschoolse educatie, jeugd- en jongerenwerk, jeugdgezondheidszorg.

De voorzieningen gericht op de jeugd maken ook deel uit van het basisaanbod aan voorzieningen waar in programma 2 "Actief in Epe" aandacht aan wordt gegeven. Er bestaat een relatie met de programma's 3 "Zorg en opvang" (jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning) en 4 "Leefbaar en veilig" (integrale veiligheid: thema "Jeugd en veiligheid").

Wat willen we bereiken?

Strategische doelen:

1. Het voorkomen van achterstanden bij jeugdigen
2. Bevorderen kwaliteit onderwijsvoorzieningen
3. Voldoende aanbod van buitenschoolse culturele, maatschappelijke en sportactiviteiten

Wat gaan we daarvoor doen?

Onderwijs		Portefeuillehouder: H.J. Berkhoff
Activiteiten programmabegroting	Uitgevoerd? Ja/nee	Toelichting
Uitvoeren van de Lokaal Educatieve Agenda	Ja	Dit is een meerjarig proces. Drie thema's worden vormgegeven in samenspraak met onderwijs en de welzijnsinstellingen: voor- en vroegschoolse educatie, brede school en de reboundvoorziening voortgezet onderwijs.
Verhogen kwaliteitsniveau peuterspeelzalen	Ja	De visie voorschoolse voorzieningen is door de raad vastgesteld op basis waarvan een plan van aanpak is gemaakt.
Uitvoeren Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB) 2011- 2015	Ja	Op basis van het beleidsplan wordt een jaarprogramma opgesteld. Het beleidsplan richt zich op voor- en vroegschoolse educatie (WE), schakelklas en ouderbetrokkenheid. Het programma 2012 is opgesteld en uitgevoerd.
Realiseren jaarlijks onderwijsprogramma	Ja	Jaarlijks worden voorzieningen door de schoolbesturen in het kader van capaciteitstekorten, renovatieactiviteiten en noodzakelijk onderhoud getoetst aan de wettelijke kaders en de technische noodzakelijkheid. Vervolgens wordt het onderwijs-programma opgesteld en vastgesteld. De uitvoering van het onderhoud vindt plaats door het onderwijs.
Uitwerking regionaal plan "Schoolverlatersoffensief Stedendriehoek	Ja	Uitvoering heeft plaats gevonden volgens de regionale beleidsvisie 2010-2012. In 2012 is o.a. het verzuimprotocol primair onderwijs door gemeenten en schoolbesturen ondertekend. Dit om een uniforme melding en registratie van schoolverzuim te realiseren.
Vorbereiden en implementeren passend onderwijs	Ja	De invoering van passend onderwijs is door het Rijk een jaar uitgesteld. De benodigde voorbereidingen zijn gestart o.a. via oriëntatie, gesprekken met het veld en het organiseren van een bijeenkomst met externe partijen.
Scholen en maatschappelijke organisaties stimuleren en faciliteren om het aantal brede scholen met minimaal 2 uit te breiden	Nee	De voortgang van de uitbreiding van de brede school is gekoppeld aan de invoering van de buurtsportcoaches (met rijksfinanciering). De mogelijkheden hiervan zijn begin 2013 inzichtelijk.

Welzijnswerk jeugd en jongeren		<i>Portefeuillehouder: H.J. Berkhoff</i>
<i>Activiteiten programmabegroting</i>	<i>Uitgevoerd? Ja/nee</i>	<i>Toelichting</i>
Realiseren subsidieprogramma	Ja	Het professionele welzijnswerk voor jongeren is uitgevoerd door Koppel en Youth for Christ Epe.
Instandhouden van voldoende ontmoetingsmogelijkheden voor jeugd en van een voldoende divers aanbod jeugdactiviteiten buiten schooltijd en in verenigingsverband	Ja	Verschillende vrijwilligersorganisaties waaronder scouting en speeltuinverenigingen hebben activiteiten georganiseerd voor kinderen en jongeren. Daarnaast zijn de vier jongerencentra die gerund worden door Koppel verschillende avonden per week open geweest voor groepen jongeren. Ook worden activiteiten georganiseerd vanuit de brede scholen.
Organiseren van een jongerenconferentie	Ja	In 2012 is een jongerenconferentie gehouden. Daarbij is samengewerkt met Koppel, Youth for Christ en jongeren. De gemeenteraad is betrokken bij de uitvoering.

Jeugdzorg		<i>Portefeuillehouder: H.J. Berkhoff</i>
<i>Activiteiten programmabegroting</i>	<i>Uitgevoerd? Ja/nee</i>	<i>Toelichting</i>
Uitvoeren onderdelen regioproject "Kansen voor jongeren"	Ja	Er is in de regio gewerkt aan het verder ontwikkelen en borgen van o.a. de verwijzindex, scheiding en omgang, coördinatie van zorg en vCJG (virtueel CJG).
Realiseren subsidieprogramma	Ja	Een belangrijk onderdeel van jeugdhulpverlening is het aanbod van schoolmaatschappelijk werk. Vërian heeft dit samen met het onderwijs uitgevoerd.
Decentralisatie jeugdzorg van rijk naar gemeente.	Nee	De regionale en lokale voorbereidingen zijn gestart. Een regionale startnotitie is in voorbereiding. Op basis daarvan wordt lokaal het plan van aanpak vastgesteld.
Realiseren van twee fysieke inlooppunten CJG (kern Epe en kern Vaassen)	Ja	Het eerste inlooppunt is in 2010 geopend. In december 2012 is het tweede inlooppunt officieel geopend.

Wat mag dat kosten?

Voor de geraamde en gerealiseerde lasten en baten van dit programma wordt verwezen naar de Programmarekening 2012 (incl. toelichting).

Programma 2 Actief in Epe

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen welzijn (o.a. sociaal cultureel werk incl. ouderen- en minderhedenwerk, opbouwwerk, vrijwilligerswerk), sport en cultuur (o.a. bibliotheek, kunstzinnige vorming, amateuristische kunstbeoefening). Daarnaast valt ook het onderwerp accommodaties binnen de voornoemde terreinen onder dit programma.

De onderwerpen welzijn, sport en cultuur vormen de kern voor het te realiseren basisaanbod aan voorzieningen zoals opgenomen in het lokaal sociaal beleid. De voorzieningen gericht op jeugd (0–18 jaar) vallen binnen programma 1 “Opgroeien in Epe”.

Dit programma draagt in belangrijke mate bij aan de leefbaarheid in de dorpen en wijken (inzet van voorzieningen, aandacht voor ontmoeting, tegengaan overlast en criminaliteit, kwaliteit van de woonomgeving). Er bestaat een relatie hierbij met de programma's 3 “Zorg en opvang” (maatschappelijke ondersteuning), 4 “Leefbaar en veilig” (veilige leefomgeving) en 6 “Epe op orde (openbare ruimte).

Wat willen we bereiken?

Strategische doelen:

1. Het vergroten van maatschappelijke participatie van inwoners
2. Realiseren van een evenwichtig over de kernen gespreide sociale infrastructuur met activiteiten, voorzieningen en accommodaties

Wat gaan we daarvoor doen?

Welzijn		Portefeuillehouder: H.J. Berkhoff
Activiteiten programmabegroting	Uitgevoerd? Ja/nee	Toelichting
Realiseren subsidieprogramma	Ja	Het subsidieprogramma is door vele externe partners uitgevoerd. Hieronder valt onder meer het sociaal-cultureel werk van Koppel en Swoe, club- en buurthuiswerk van vele buurt- en wijkverenigingen en de activiteiten van Vluchtelingenwerk.
Doorontwikkelen subsidiebeleid	Nee	Voor vrijwilligersorganisaties is een nieuwe subsidieregeling opgesteld die per 2013 in werking is getreden. De doorontwikkeling van beleidsgestuurde subsidiëring voor professionele organisaties wordt in 2013 uitgevoerd, zoals aangegeven in de voortgangsrapportage.
In stand houden van een laagdrempelig steunpunt voor mantelzorgers en vrijwilligers	Ja	Het Steunpunt Mantelzorg Epe biedt mantelzorgers, waar nodig, advies en informatie/ondersteuning; Inzet (Koppel) bemiddelt bij vrijwilligerswerk, evenals St. Present.
In stand houden van een divers aanbod van activiteiten vrijwillige hulp- en dienstverlening	Ja	De vrijwillige hulpdienst De Kruiemelschaar en de Vrijwillige hulpdienst Vaassen en 't Ros Beyaert ontvangen subsidie voor hun activiteiten.
Per dorp een aanbod van basisvoorzieningen bepalen voor de periode tot 2020	Nee	Betreft een onderdeel uit de nieuw vast te stellen woonvisie, waarvan de besluitvorming in 2013 plaatsvindt. De uitwerking van de activiteit is in 2013, zoals vermeld in de voortgangsrapportage.

Sport en cultuur		<i>Portefeuillehouder: H.J. Berkhoff/J.N. van Nuijs</i>
<i>Activiteiten programmabegroting</i>	<i>Uitgevoerd? Ja/nee</i>	<i>Toelichting</i>
Realiseren subsidieprogramma	Ja	Via de subsidieregeling sportstimulering hebben 59 organisaties en verenigingen een incidentele subsidiebijdrage ontvangen ter ondersteuning van hun activiteiten. Daarnaast hebben de Stimuleringsbudgetten Kunst & Cultuur en Recreatie & Toerisme organisaties geprikkeld innovatieve activiteiten voor toeristen en bewoners te ontplooiën.
Overdragen beheer en onderhoud buitensportaccommodaties	Ja	Met de betrokken verenigingen is overeenstemming bereikt over de privatisering van de buitensportaccommodaties vanaf 2013, de te bereiken bezuiniging van € 65.000,-- en de ontwikkeling van kunstgrasvelden.
Per dorp een aanbod van basisvoorzieningen bepalen voor de periode tot 2020	Nee	Betreft een onderdeel uit de nieuw vast te stellen woonvisie, waarvan de besluitvorming in 2013 plaatsvindt. De uitwerking van de activiteit is in 2013, zoals vermeld in de voortgangsrapportage.

Wat mag dat kosten?

Voor de geraamde en gerealiseerde lasten en baten van dit programma wordt verwezen naar de Programmarekening 2012 (incl. toelichting).

Programma 3 Zorg en opvang

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen gezondheids-, verslavings- en ouderenzorg. Tevens valt hieronder het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking en het bieden van maatschappelijke opvang (prestatievelden in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning), het algemeen maatschappelijk werk en integratie/inburgering van nieuwkomers/oudkomers.

Het programma richt zich met name op groepen inwoners uit de samenleving die kwetsbaar zijn als gevolg van verschillende soorten van achterstand (lokaal sociaal beleid). Kernbegrippen zijn daarbij bevorderen zelfredzaamheid en participatie. Er bestaat een relatie met de programma's 2 "Actief in Epe" (welzijnsvoorzieningen), 4 "Leefbaar en veilig" (leefbaarheid) en 10 "Weer aan het werk" (bevordering arbeidsparticipatie).

Wat willen we bereiken?

Strategische doelen:

1. Bevorderen van een zelfstandige leefwijze voor mensen met een beperking
--

2. Verhogen van de gezondheid van de inwoners

Wat gaan we daarvoor doen?

Maatschappelijke Zorg		Portefeuillehouder: H. J. Berkhoff
Activiteiten programmabegroting	Uitgevoerd? Ja/nee	Toelichting
Realisatie dagopvang "nieuwe stijl"	Ja	Voor de realisatie van twee wijksteunpunten, één in Epe en één in Vaassen zijn plannen van aanpak vastgesteld. In Vaassen is het eerste punt geopend. Voorbereidingen zijn gestart voor de realisatie van het tweede punt in Epe.
Actualiseren beleidsnota Wmo 2009-2012	Ja	De negen prestatievelden van de Wmo zijn (toekomstgericht) ondergebracht in de thema's: jeugd, gekanteld compenseren, participatie en regionaal beleid, maatschappelijke zorg. Per thema heeft er een actualisatie plaatsgevonden.
Uitvoeren gemeentelijk gezondheidsbeleid	Ja	Door de raad is een nieuwe nota gezondheidsbeleid vastgesteld
Realiseren subsidieprogramma	Ja	Het subsidieprogramma is door vele externe partners uitgevoerd. Het betreft hier onder meer activiteiten van ouderenbonden en verzorgingstehuizen, maatschappelijk werk van Vérian, voorlichting over alcohol en drugs van ZAD en de activiteiten van Slachtofferhulp.
Decentralisatie van functie begeleiding Awbz van rijk naar gemeente (WMO)	Ja	Een plan van aanpak is vastgesteld. De decentralisatie is uitgesteld tot 2015 (nieuw kabinet). Een nieuwe verordening WMO is door de raad vastgesteld, bijbehorende beleidsregels zijn door het college vastgesteld. Tijdens twee bijeenkomsten is het veld, ondanks de beperkingen die het gevolg zijn van de val van het kabinet, voorbereid op de decentralisatie.
Invoeren Hartveilig Wonen	Ja	Mei 2012 is het project van start gegaan. Er zijn inmiddels 9 nieuwe AED's met name in de dorpskernen geplaatst (7/24 uur inzetbaar). Dit project wordt ondersteund door plm. 130 oproepbare vrijwilligers.

Wat mag dat kosten?

Voor de geraamde en gerealiseerde lasten en baten van dit programma wordt verwezen naar de Programmarekening 2012 (incl. toelichting).

Programma 4 Leefbaar en veilig

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen brandweer, politie, criminaliteit en overlast, crisisbeheersing / rampenbestrijding, leefbare en veilige leefomgeving. Het programma geeft invulling aan de brede begrippen van leefbaar en veiligheid. Het onderwerp integrale veiligheid valt ook onder dit programma. Er bestaat een relatie met de programma's 1 "Opgroeien in Epe", 2 "Actief in Epe", 3 "Zorg en Opvang" en 6 "Epe op orde". Verder is er een relatie met programma 8 "Toezicht en handhaving". Daar vindt de uitvoering plaats van de diverse leefbaarheids- en veiligheidsaspecten.

Wat willen we bereiken?

Strategische doelen:

1. Bevorderen van een veilige woon- en leefomgeving
2. Bevorderen van bijdragen van bewoners aan de leefbaarheid in de kernen en wijken
3. Bevorderen van een goede, geëfende organisatie die snel en adequaat kan optreden bij een calamiteit of ramp

Wat gaan we daarvoor doen?

Veiligheid		Portefeuillehouder: H. van der Hoeve
Activiteiten programmabegroting	Uitgevoerd? Ja/nee	Toelichting
Bevorderen kwaliteit basisbrandweezorg	Ja	Aankooponderhandelingen voor de gewenste locatie hebben nog niet geleid tot resultaat. Aanvullend onderzoek is nu noodzakelijk gebleken. Uitkomst onderzoek wordt begin 2013 verwacht.
Regionaliseren van de brandweerorganisatie	Ja	Brandweerclusterorganisatie EVA is ingericht. Personeel is per 1 januari 2013 in dienst van de VNOG.
Verbeteren aansluiting, coördinatie en afstemming tussen lokale en regionale netwerken (MDT's-CJG-Veilighuis)	Ja	Het gemeentelijk coördinatiepunt leefbaarheid en veiligheid is gestart. Gewerkt is aan de invoering van een eenduidige centrale registratie en zijn er afspraken gemaakt met de lokale en regionale netwerken over betere afstemming en aansluiting. Ook heeft een professionalisering van de werkwijze plaatsgevonden. Het eindvoorstel voor de nieuwe structuur inclusief het geactualiseerde handboek is begin 2013 gereed.
Uitvoeren integraal veiligheidsbeleid	Ja	De notitie veiligheidsbeleid 2012 is door de raad behandeld en vervolgens uitgewerkt. De prioriteit ligt bij de veiligheidsvelden veilige woon- en leefomgeving en jeugd en veiligheid.
Verbeteren crisisbeheersing en rampenbestrijding	Ja	Vanuit de Wet Veiligheidsregio's dient er ter vervanging van het gemeentelijk rampenplan een regionaal crisisplan te zijn. Dit Regionaal Crisisplan is vastgesteld. Het opleiden van medewerkers in de nieuwe werkstructuur is gestart.

Leefbaarheid		<i>Portefeuillehouder: J.N. van Nuijs/H.J. Berkhoff</i>
<i>Activiteiten programmabegroting</i>	<i>Uitgevoerd? Ja/nee</i>	<i>Toelichting</i>
Opzetten werkwijze "wijk- en buurtgericht werken" samen met de kernpartners (sociaal en fysiek) op het gebied van leefbaarheid	Ja	De werkwijze "wijk- en buurtgericht werken" in Epe is vastgesteld. Uitvoering vindt plaats op basis van wijkplan-cyclussen, waarin het wijkplan het centrale onderdeel vormt voor de doelen, aanpak, samenwerking en planning.
Gefaseerd invoeren van "wijk- en buurtgericht werken"	Ja	De werkwijze is toegepast in de wijken Vogelbuurt, Krugerstraat Noord, Berkenoord 2 in Vaassen en Enkweg-Zuid in Epe.

Wat mag dat kosten?

Voor de geraamde en gerealiseerde lasten en baten van dit programma wordt verwezen naar de Programmarekening 2012 (incl. toelichting).

Programma 5 Ruimte en wonen

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen ruimtelijke ordening, grond- en woningexploitatie, bouw- en woningtoezicht en volkshuisvesting. Het onderdeel bouw- en woningtoezicht heeft een uitvoerend karakter. De activiteiten voor woningexploitatie zijn erg beperkt.

Wat willen we bereiken?

Strategische doelen:

1. Bevorderen van de ruimtelijke kwaliteit om een goed woon-, werk- en leefklimaat te ondersteunen
2. Bevorderen van een diversiteit aan woonaanbod om de leefbaarheid in de dorpen op peil te houden voor jong en oud
3. Behouden van het in de gemeente aanwezige cultuur- en natuurhistorisch erfgoed
4. Beheerste en duurzame ontwikkeling van het buitengebied

Wat gaan we daarvoor doen?

Ruimtelijke ontwikkeling		Portefeuillehouder J.N. van Nuijs
Activiteiten programmabegroting	Uitgevoerd? Ja/nee	Toelichting
Opstellen bestemmingsplan Buitengebied, 8 ^e p.h., agrarische bedrijven (intensieve veehouderij)	Ja	De raad heeft besloten om deze herziening op te nemen in de algehele herziening van het bestemmingsplan Buitengebied.
Opstellen bestemmingsplan Landbouw Ontwikkelingsgebied Beemte Vaassen	Ja	De raad heeft dit bestemmingsplan vastgesteld in juli 2012. Er is beroep ingesteld en een voorlopige voorziening aangevraagd. De voorlopige voorziening is toegekend door de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Zitting van de behandeling van de beroepschriften wordt verwacht medio 2013. De inplaatsing van nieuwe bedrijven wordt verder voorbereid.
Realiseren van het Landschapsonwikkelingsplan	Ja	Er zijn 9 landschapsplannen uitgevoerd en 9 nieuwe landschapsplannen opgesteld. Er is één klompenpad gerealiseerd. Voor het groenfonds wordt verwezen naar de verantwoording bij programma 7 Duurzaamheid.
Opstellen van bestemmingsplannen nieuwe landgoederen	Nee	Het bestemmingsplan Landgoed De Pirk is vastgesteld. Vertraging is opgetreden bij het bestemmingsplan Landgoed Tongeren in het voorbereidingstraject door een groot aantal hoorzittingen. Het plan komt begin 2013 voor besluitvorming naar de raad. Het bestemmingsplan Landgoed Dorperveld is stil komen te liggen i.v.m. economische crisis.
Ontwikkeling inbreidingsplannen met woningbouw	Ja	Voor twee plannen zijn voorbereidende activiteiten uitgevoerd, te weten: oude locatie Rabobank te Oene en de Marktwand te Epe.
Actualisatie bestemmingsplan centrum Vaassen	Nee	Het ontwerp bestemmingsplan is ter inzage gelegd. Door een groot aantal zienswijzen heeft de voorbereiding meer tijd gevraagd. De besluitvorming in de gemeenteraad vindt begin 2013 plaats.
Actualisatie bestemmingsplan centrum Epe	Ja	Het ontwerp bestemmingsplan is in december ter inzage gelegd.

De volgende plannen financieel/economisch toetsen op realiseerbaarheid in de periode 2010-2014: <u>Centrum Vaassen</u> : ophogen molen, realiseren bouwplannen voor de panden Bervoets/Postkantoor, herontwikkelen gebied De Markt en De Brink, verkeersluw maken centrum, doortrekken Margrietweg. <u>Centrum Epe</u> : herontwikkelen winkelcentrum "De Marktwand", herinrichten Marktplaats met een nieuwe functie voor het voormalige gemeentehuis, verkeersluw maken centrum.	Ja	<u>Vaassen</u> : De molen is opgehoogd. Panden Bervoets en Postkantoor zijn nagenoeg herontwikkeld i.c.m. een herinrichting van het parkeerterrein. Gesprekken Markt/Brink lopen nog. <u>Epe</u> : Voor de herontwikkeling van de Marktwand is een ontwikkelovereenkomst gesloten. Naast de Marktwand wordt ook de openbare ruimte vernieuwd. Er is veel tijd ingeruimd voor participatie van de onderscheiden doelgroepen (Ondernemersvereniging Epe, Triada, marktcommissie, aanwonenden, aanliggende bedrijven). Dit leidt ertoe dat de bestemmingsplan-procedure pas medio 2013 start. De nieuwe functie voor het voormalige gemeentehuis wordt meegenomen in de actualisatie van het bestemmingsplan centrum Epe.
Ondersteunen en faciliteren van haalbare plannen van derden in de 2 dorpscentra	Ja	Betreft de plannen zoals hiervoor vermeld.

Herstructurering zorgcentrum Klaarbeek Epe	Ja	De anterieure overeenkomst is ondertekend. Het voorontwerp-bestemmingsplan en ontwerp-bestemmingsplan hebben in 2012 ter inzage gelegen.
Realisatie scholen, kinderopvang en buurtcentrum Unilocatie Wachtelenbergweg	Ja	De raad heeft het bestemmingsplan vastgesteld. De uitvoering van het raadsbesluit is gestart.

Wonen		<i>Portefeuillehouder J.N. van Nuijs</i>
<i>Activiteiten programmabegroting</i>	<i>Uitgevoerd? Ja/nee</i>	<i>Toelichting</i>
Actualiseren woningbouwplannen	Nee	Betreft een onderdeel uit de nieuw vast te stellen woonvisie. De besluitvorming over de woonvisie vindt plaats in 2013, zoals gemeld in de voortgangsrapportage. Rekening is gehouden met het interactieve traject betreffende de toekomstvisie dat eind 2012 is afgerond.
Actualiseren van de woonvisie voor de periode tot 2020	Nee	De besluitvorming over de woonvisie vindt plaats in 2013, zoals gemeld in de voortgangsrapportage. Rekening is gehouden met het interactieve traject betreffende de toekomstvisie dat eind 2012 is afgerond.

Ruimte overig		<i>Portefeuillehouder J.N. van Nuijs</i>
<i>Activiteiten programmabegroting</i>	<i>Uitgevoerd? Ja/nee</i>	<i>Toelichting</i>
Realiseren maatregelenplan cultuurhistorisch beleidskader	Ja	Betreffende de 'visualisatie grafheuvellijn Niersen-Vaassen' is er een nieuw boekwerkje gemaakt, getiteld "Vaassen, een cultuurhistorische wandeling". Voorbereidingen zijn getroffen voor plaatsing van informatiezuilen en een website. Voor het project "ontwikkeling Kopermolen te Zuuk" is met de eigenaren een projectvoorstel besproken.

Evalueren welstandsnota	Ja	De welstandsnota is geëvalueerd en behandeld door de raad.
-------------------------	----	--

Wat mag dat kosten?

Voor de geraamde en gerealiseerde lasten en baten van dit programma wordt verwezen naar de Programmarekening 2012 (incl. toelichting).

Programma 6 Epe op orde

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen betreffende het beheer en onderhoud van dat deel van de openbare ruimte dat kan worden beschreven als de bovengrondse infrastructuur en toebehoren. Het gaat dan om de zorg dat de wegen en pleinen, woonstraten en -erven hun functie adequaat kunnen blijven vervullen.

Wat willen we bereiken?

Strategische doelen:

1. Bevorderen van een leefomgeving (openbare ruimte) die schoon en heel is
2. Vergroten van de verkeersveiligheid in de kernen en in het buitengebied

Wat gaan we daarvoor doen?

Verkeer en vervoer		Portefeuillehouder R. de Vries
Activiteiten programmabegroting	Uitgevoerd? Ja/nee	Toelichting
Opstellen van een gemeentelijk fietstotaalplan	Ja	Het gemeentelijk fietstotaalplan is vastgesteld.
Inrichten van duurzaam veilige gebieden	Nee	De maatregelen in de bebouwde kom van Oene zijn afgerond. De uitvoering in de rest van de bebouwde kom Vaassen wordt gecombineerd met de herstructurering van de Vogelbuurt in 2013.
Evalueren van ingerichte duurzaam veilige gebieden	Nee	Het plan voor Vaassen Zuidwest is geëvalueerd. De evaluatie van het plan Enkweg-Zuid schuift door naar 2013 vanwege prioritering in werkzaamheden.
Realisatie projecten uitvoeringsnota GVVP 2009-2016	Nee	De voorbereiding van de asfalteringswerkzaamheden voor de ringweg Vaassensweg/Emsterweg kosten meer tijd. Vanwege de winterperiode is de uitvoering doorgeschoven naar 2013. De plannen voor de Eekterweg/Oranjeweg zijn voorbereid. De reconstructie van het fietspad Koekenberg is gerealiseerd.
Realisatie projecten uitvoeringsnota Parkeerbeleidsplan	Ja	De voorbereiding voor parkeergelegenheid Enkweg-Zuid in Epe is gereed.

Beheer openbare ruimte		<i>Portefeuillehouder J.N. van Nuijs</i>
<i>Activiteiten programmabegroting</i>	<i>Uitgevoerd? Ja/nee</i>	<i>Toelichting</i>
Onderhoud Openbare Ruimte	Ja	Het beheer van de openbare ruimte (groen en wegen) is uitgevoerd en afgerond conform vastgestelde normen in het beeldkwaliteit openbare ruimte. Voor de centra betreft dit tenminste onderhoudsniveau basis (rapportcijfers 6) en voor daarbuiten betreft dit tenminste onderhoudsniveau laag (rapportcijfer 4). De kwaliteitsniveau's voor het onderhoud van de begraafplaatsen zijn vastgesteld.
In samenwerking met burgers en belangenorganisaties een inventarisatie van knelpunten maken betreffende de toegankelijkheid van de openbare ruimte voor mensen met een lichamelijke beperking	Nee	Maakt onderdeel uit van de herinrichting van de openbare ruimte in de centra van Epe en Vaassen.
Opstellen en uitwerken van een maatregelenpakket met een prioritering van activiteiten om de toegankelijkheid van de openbare ruimte te verbeteren	Nee	Maakt onderdeel uit van de herinrichting van de openbare ruimte in de centra van Epe en Vaassen.

Wat mag dat kosten?

Voor de geraamde en gerealiseerde lasten en baten van dit programma wordt verwezen naar de Programmarekening 2012 (incl. toelichting).

Programma 7 Duurzaamheid

Omschrijving programma

Het programma omvat de zorg voor het milieu. De belangrijkste onderwerpen uit het programma zijn milieu, afvalverwijdering en de afvoer van (overtollig) regenwater en afvalwater.

Wat willen we bereiken?

Strategische doelen:

1. Bevorderen van een duurzame ontwikkeling van de leefomgeving voor nu en toekomstige generaties
2. Verbeteren van de milieukwaliteit van de leefomgeving

Wat gaan we daarvoor doen?

Milieu algemeen		Portefeuillehouder: J.N. van Nuijs
Activiteiten programmabegroting	Uitgevoerd? Ja/nee	Toelichting
Uitwerken Gemeentelijk Rioleringsplan	Ja	De volgende activiteiten in Vaassen zijn uitgevoerd: afkoppelen hemelwater Krugerstraat e.o., vervangen vuilwaterstelsel Krugerstraat e.o., gedeeltelijk afkoppelen verhard oppervlak Vogelbuurt, Koekoek en supermarkt Vaassen.
Bepalen en vaststellen van het kernprofiel "Epe: duurzame gemeente"	Nee	De besluitvorming over het gemeentelijk duurzaamheidsprofiel vindt plaats in 2013, zoals gemeld in de voortgangsrapportage. Rekening is gehouden met het interactieve traject inzake de toekomstvisie dat eind 2012 is afgerond.
Organiseren van een lokale klimaatduurzaamheidsconferentie om te komen tot afspraken met de samenleving	Ja	Er is een lokale conferentie georganiseerd. Doelgroep waren (grotere) bedrijven in de gemeente. Aan de bedrijven zijn voor en tijdens de conferentie diverse handreikingen gedaan, o.m. het aanbod van een lokale green deal. Enkele bedrijven hebben hierop gereageerd. Met een bedrijf lopen nog besprekingen.
Faciliteren van concrete initiatieven uit de samenleving om de realiseerbaarheid daarvan te vergroten	Ja	Er is een principebesluit genomen over de realisatie van een solarpark op de voormalige vuilstortplaats in Emst. Op de Hoge Weerd in Epe komt een duurzame brede school (unilokatie). De subsidieregeling voor isolatiemaatregelen van eigen woningen is uitgevoerd.
Onderzoek naar de behoefte en mogelijkheden en op basis daarvan een besluit nemen over het invoeren van een (lokaal) groenfonds om duurzame initiatieven uit de samenleving te stimuleren en te ondersteunen	Nee	Onderzoek naar mogelijkheden van een regionaal en lokaal groenfonds is uitgevoerd. Instelling van een lokaal groenfonds stagneert in afwachting van een provinciale regeling in 2013. Een regionaal streekfonds (Veluwefonds) is in ontwikkeling. Dit betreft een samenwerking tussen bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden. In de voortgangsrapportage is de vertraging gemeld.

Afvalinzameling- en verwerking			<i>Portefeuillehouder: J.N. van Nuijs</i>
<i>Activiteiten programmabegroting</i>	<i>Uitgevoerd? Ja/nee</i>	<i>Toelichting</i>	
Opstellen en uitwerken van het lokaal programma "Afval 2030" waarin opgenomen is de inzamelstructuur te optimaliseren zodanig dat de hoeveelheid restafval in 2014 t.o.v. 2009 met 40% is verminderd.	Nee	Met de raad is in het voorjaar 2012 opiniërend een kadernotitie inzamelstructuur besproken. De resultaten zijn betrokken bij de voorbereiding van het beleidsplan. De voorbereiding vraagt meer tijd. Besluitvorming over het beleidsplan is nu voorzien medio 2013. In de voortgangsrapportage is vertraging gemeld.	

Wat mag dat kosten?

Voor de geraamde en gerealiseerde lasten en baten van dit programma wordt verwezen naar de Programmarekening 2012 (incl. toelichting).

Programma 8 Toezicht en handhaving

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen vergunningverlening, controle op uitvoering en handhaving van wet- en regelgeving en de algemene plaatselijke verordening. Er bestaat een relatie met programma 4 "Leefbaar en veilig".

Wat willen we bereiken?

Strategische doelen:

1. Versterken van handhaving en toezicht
--

Wat gaan we daarvoor doen?

Vergunningverlening/handhaving			Portefeuillehouder R. de Vries / H. van der Hoeve
Activiteiten programmabegroting	Uitgevoerd? Ja/nee	Toelichting	
Realiseren regionale uitvoeringsdiensten voor vergunningverlening en handhaving	Ja	De raad heeft ingestemd met deelname aan de WGR-regeling voor de RUD-OVIJ. De RUD is per 1-1-2013 operationeel.	
Handhaven permanente bewoning recreatieobjecten	Ja	Deze activiteiten zijn nu onderdeel van het reguliere handhavingproces. Er lopen nog een aantal bezwaarprocedures.	
Opstellen handhavingkader 2012-2013	Ja	De raad heeft het handhavingkader vastgesteld.	
Implementeren taken toezicht en handhaving drank- en horecawetgeving	Ja	Drank- en horecaverordening wordt regionaal opgepakt. Vaststelling van de verordening vindt begin 2013 plaats. Er is een start gemaakt met de uitvoering en er is personeel aangetrokken.	

Wat mag dat kosten?

Voor de geraamde en gerealiseerde lasten en baten van dit programma wordt verwezen naar de Programmarekening 2012 (incl. toelichting).

Programma 9 Bedrijvigheid

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen lokale economie (waaronder werkgelegenheid, bedrijfsterreinen, agrarische aangelegenheden, recreatie en toerisme. De gemeentelijke rol is voorwaardenscheppend (vestigingsmogelijkheden voor bedrijven, goede ontsluiting en bereikbaarheid, goed beheer van de openbare ruimte) en faciliterend (informatievoorziening, dienstverlening). Er bestaat een relatie met programma 5 "Ruimte en wonen" (economische aspecten in planontwikkeling en bestemmingsplannen).

Wat willen we bereiken?

Strategische doelen:

1. Behouden en verder uitbouwen van sterk vertegenwoordigende beroepssectoren (onder meer industrie, zorg en dienstverlening, recreatie en toerisme, detailhandel)
2. Vergroten van de aantrekkelijkheid van de gemeente Epe op het terrein van recreatie en toerisme

Wat gaan we daarvoor doen?

Recreatie en toerisme		Portefeuillehouder: R. de Vries
Activiteiten programmabegroting	Uitgevoerd? Ja/nee	Toelichting
Realiseren goed bewegwijzerde routenetwerken (o.a. wandelen, fietsen, paarden)	Nee	De routenetwerken gericht op wandelen en fietsen krijgen nadere uitwerking na vaststelling van het profiel recreatie en toerisme. Het profiel is richtinggevend voor de plannen van aanpak. In de voortgangsrapportage is gemeld dat deze activiteit doorschuift naar 2013.
Inzetten stimuleringsbudget recreatie en toerisme / kunst en cultuur	Ja	In 2012 hebben twee verdeelrondes plaatsgevonden voor de inzet van het stimuleringsbudget. Daarbij is o.a. aan Broken Wings en zangkoren in Epe een bijdrage toegekend vanuit kunst en cultuur. Voor recreatie en toerisme is een bijdrage toegekend aan o.a. de Grote Kerk en de paardenvierdaagse.
Evaluatie van de ontwikkelingen op het terrein van recreatie en toerisme	Ja	De evaluatie is uitgevoerd (met name hoe ziet de gemeente er op recreatief/toeristisch gebied nu uit) en heeft bij de discussie m.b.t. het toeristisch profiel gediend als basis voor de uitgangspositie.
Bepalen van het toeristisch profiel voor Epe dat richting geeft aan de toekomstige ontwikkelingen	Nee	Met verschillende partners is gewerkt aan de voorbereiding van het profiel. De besluitvorming over de woonvisie vindt plaats in 2013, zoals gemeld in de voortgangsrapportage. Rekening is gehouden met het interactieve traject betreffende de toekomstvisie dat eind 2012 is afgerond.
Inventariseren van en een keuze maken voor de in te zetten moderne (technische) middelen om een zo groot mogelijk publiek te bereiken	Nee	Dit onderwerp maakt deel uit van de uitwerking van het toeristisch profiel. Deze activiteit schuift door naar 2013.
Opstellen en uitvoeren van een gezamenlijk plan van aanpak van gerichte activiteiten uitgaande van het gemeentelijk toeristisch profiel	Nee	Het gezamenlijke "plan van aanpak" maakt op hoofdlijnen deel uit van het profiel. De besluitvorming daarover is verschoven naar 2013.
Uitvoeren van een meting naar de directe en indirecte economische effecten van recreatie en toerisme	Nee	De effectmeting is een activiteit in het uitvoeringsprogramma dat opgesteld wordt na vaststelling van het profiel. Deze activiteit schuift door naar 2013.

Lokale/regionale economie		<i>Portefeuillehouder: R. de Vries</i>
<i>Activiteiten programmabegroting</i>	<i>Uitgevoerd? Ja/nee</i>	<i>Toelichting</i>
Sluiten van een overeenkomst over de verplaatsing van het dierenpark met de provincie, waterschap en initiatiefnemer	Nee	Het sluiten van een overeenkomst is afhankelijk van verwerving van de benodigde gronden door de initiatiefnemer. Dit proces verloopt traag. In de voortgangsrapportage is dit gemeld.
Ontwikkelen visie op de warenmarkten in de dorpen	Nee	Er is een bureau gekozen dat begin 2013 het voorbereidingstraject uitvoert en een rapportage oplevert. Dit bureau bezit de specialistische kennis die nodig is voor deze activiteit.
Opstellen en uitvoeren van een actieprogramma arbeidsmarkt via het Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Stedendriehoek	Ja	Het Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Stedendriehoek (RPA) en bestuurlijk Economisch Platform Stedendriehoek (bEPS) werken nauw samen en hebben gezamenlijk een strategische agenda opgesteld met als onderdeel de integrale en vraaggestuurde aanpak van de arbeidsmarktopgave.

Wat mag dat kosten?

Voor de geraamde en gerealiseerde lasten en baten van dit programma wordt verwezen naar de Programmarekening 2012 (incl. toelichting).

Programma 10 Weer aan het werk

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen die samenhangen met de uitvoering van de Wet Werk en Bijstand. De uitvoeringspraktijk is neergelegd in verordeningen. Er bestaat een relatie met programma 3 "Zorg en opvang" (bevorderen zelfredzaamheid).

Wat willen we bereiken?

Strategische doelen:

1. Vergroten van maatschappelijke participatie van mensen zonder werk
2. Verminderen van de schuldenproblematiek van Eper inwoners
3. Verminderen van armoede bij ouderen en gezinnen met een minimuminkomen

Wat gaan we daarvoor doen?

Arbeidsparticipatie			Portefeuillehouder: R. de Vries
Activiteiten programmabegroting	Uitgevoerd? Ja/nee	Toelichting	
Verhogen uitstroompercentage WWB	Ja	De totale uitstroom in 2012 bedroeg 185 personen, waarvan 51 personen zijn uitgestroomd richting werk. Hiermee is de gestelde ambitie van 50 personen behaald.	
Uitvoeren Wet Sociale Werkvoorziening	Ja	De Wsw is volgens de wettelijke vereisten uitgevoerd. Hiervoor zijn regionaal (Epe, Heerde, Apeldoorn) prestatieafspraken vastgelegd met de uitvoeringsorganisatie Felua-groep.	
Vorbereiding en implementatie Wet Werken naar Vermogen	Ja	De invoering van de Participatiewet is door het Rijk verschoven naar 2013. Regionaal zijn voorbereidingen getroffen. Een plan van aanpak is opgesteld. Voor een strategische visie zijn de voorbereidingen gestart.	
Opstellen van trajectplannen voor uitkeringsgerechtigden zonder perspectief op betaald werk	Ja	In totaal zijn er 535 activiteiten uitgezet voor 372 klanten, waarvan 331 activiteiten zijn gestart in 2012. Van de activiteiten zijn 289 gericht op activering richting werk, 69 op participatie (waarvan 38 vrijwilligerswerk) en 177 op zorg zonder perspectief op werk.	

Uitkeringen WWB/inkomensondersteuning			Portefeuillehouder: R. de Vries
Activiteiten programmabegroting	Uitgevoerd? Ja/nee	Toelichting	
De uitvoering van de regeling schuldhulpverlening afstemmen op de nieuwe wetgeving en het beschikbare budget	Ja	De raad heeft de nota schuldhulpverlening vastgesteld.	

Wat mag dat kosten?

Voor de geraamde en gerealiseerde lasten en baten van dit programma wordt verwezen naar de Programmarekening 2012 (incl. toelichting).

Programma 11 Bestuur en organisatie

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen algemeen bestuur, personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, huisvesting, juridische zaken, communicatie en andere bedrijfsmiddelen zoals post, repro en facilitaire zaken.

Wat willen we bereiken?

Strategische doelen:

1. Ontwikkelen van een klantgerichte organisatie die gericht is op een snelle, correcte en integere dienstverlening
2. Ontwikkelen van een op de samenleving gerichte organisatie die de dialoog aangaat met burgers en flexibel en slagvaardig inspeelt op ontwikkelingen en behoeftes
3. Ontwikkelen van een organisatie waarbij het resultaat voorop staat en alles draait om het willen bereiken van de afgesproken doelen met een efficiënte en rechtmatige inzet van middelen

Wat gaan we daarvoor doen?

Planning en control		Portefeuillehouder: R. de Vries
Activiteiten programmabegroting	Uitgevoerd? Ja/nee	Toelichting
Verbeteren planning en control cyclus	Ja	De bestuurlijke aanpassing van de planning- en controlcyclus (perspectiefnota en voortgangsrapportage) is gerealiseerd. Van de interne aanpassingen is de opzet van de afdelingsplannen vernieuwd. Er is een oriënterend onderzoek uitgevoerd naar een wenselijk kader voor een eenduidige doelen- en indicatorenset. De commissie planning en control is bij dit onderwerp betrokken.
Uitvoeren jaarlijks onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van (delen van) programma's en paragrafen en van (onderdelen van) de organisatie-eenheden	Ja	Onderzoeken gericht op het verlagen van de overheadkosten zijn uitgevoerd (invoering e-HRM, digitalisering facturenstroom, nieuwe opzet interne servicedesk). Jaarlijks bij de begroting wordt een overzicht gegeven op welke wijze de overhead-taakstellingen zijn gerealiseerd.
Hanteren uitgangspunten voor solide financieel beleid	Ja	Uitgangspunten zijn/worden toegepast bij opstelling van de perspectiefnota, begroting en jaarrekening.

Burger en bestuur		<i>Portefeuillehouder: R. de Vries / H. van der Hoeve</i>
<i>Activiteiten programmabegroting</i>	<i>Uitgevoerd? Ja/nee</i>	<i>Toelichting</i>
Actualiseren van de toekomstvisie	Nee	Het interactieve traject betreffende de toekomstvisie heeft onder verantwoordelijkheid van de raad plaatsgevonden. De uitvoering vond in het najaar plaats. De besluitvorming is doorgeschoven naar 2013 en is bij de voortgangsrapportage aangegeven.
Uitwerken Strategische visie communicatie	Ja	Het communicatieplan voor de raad is afgerond. Gestart is met de uitwerking daarvan. Verder betreft het de drie hierna vermelde activiteiten.
Voortzetten bestaande informatievoorziening via de gemeentelijke website en de gemeentelijke nieuwspagina	Ja	Uitvoering vindt plaats volgens bestaande opzet.
Onderzoek naar de organisatie en inrichting van fysieke informatiepunten in de dorpen	Nee	Onderzoek maakt deel uit van de activiteiten rond het inrichten van het Klant Contact Centrum. Begin 2013 is de planning gereed voor de diverse activiteiten gericht op het opzetten van het KCC.
Burgerparticipatie vormgeven volgens de "participatieladder of -wijzer"	Ja	De werkwijze betreffende burgerparticipatie is geïmplementeerd. Zowel het college van B&W als de betreffende medewerkers zijn getraind in het toepassen daarvan.

Dienstverlening		<i>Portefeuillehouder: H. van der Hoeve</i>
<i>Activiteiten programmabegroting</i>	<i>Uitgevoerd? Ja/nee</i>	<i>Toelichting</i>
De dienstverleningsvisie implementeren in de organisatie	Ja	De activiteiten zijn opgenomen in de projecten uit programma NUePe, o.a project Kwaliteitshandvest (servicenormen) en project Inrichting KCC.
Uitvoeren van de projectopdracht inzake het Klant Contact Centrum zoals opgenomen in het realisatieplan EGEM	Ja	Deze projectopdracht is gericht op het realiseren van een Klant Contact Centrum en vormt een onderdeel van het programma NUePe.

Wat mag dat kosten?

Voor de geraamde en gerealiseerde lasten en baten van dit programma wordt verwezen naar de Programmarekening 2012 (incl. toelichting).

Paragrafen

Paragraaf 1 Lokale heffingen

1.1 Inleiding

De paragraaf lokale heffingen heeft in de programmarekening tot doel verantwoording af te leggen over het beleid en de uitvoering daarvan ten aanzien van de lokale heffingen en de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ). In de Financiële verantwoording (deel 3 van de programmarekening) is voor wat betreft de belastingen een overzicht opgenomen met daarin de geraamde en gerealiseerde opbrengst. Voor wat betreft de leges en rechten is in de weerstandsparagraaf een overzicht opgenomen van de gerealiseerde opbrengsten.

1.2 Beleidskaders

Naast landelijke regelgeving is het beleid betreffende de lokale heffingen vastgelegd in de:

- diverse belastingverordeningen en -regelingen
- nota lokale heffingen
- nota woonlasten

1.3 Beleidsverantwoording

1.3.1 Algemeen

De gemeente Apeldoorn voert sinds 2009 de belastingen en WOZ uit. In 2012 heeft een evaluatie plaatsgevonden van de uitbesteding van de taken aan Apeldoorn. Daarin is geconcludeerd dat de uitvoering goed verloopt. De gemeente heeft gesprekken gevoerd met Apeldoorn om onder meer de prijs voor het contract naar beneden bij te stellen. Die zijn succesvol verlopen. Met ingang van 2014 kost de uitvoering Epe 10% minder dan in 2012.

1.3.2 Wet WOZ

Begin 2012 zijn de WOZ-waarden bekend gemaakt. In 2,6% van de gevallen is bezwaar gemaakt. Ongeveer de helft daarvan was gegrond. Anders gezegd: in ruim 98,5% van de gevallen is de oorspronkelijke WOZ-waarde niet meer aangepast. Dit komt overeen met het landelijke beeld (98,2%). Een beperkt aantal mensen heeft beroep bij de rechtbank ingesteld. Er is een toename geconstateerd van mensen die zich professioneel laten bijstaan. De niet-woningen zijn op basis van nieuwe taxatiemodellen getaxeerd. Samen met bestandsoptimalisatie heeft dit geleid tot een hogere totaalwaarde.

1.3.3 OZB

Doordat de totaalwaarde autonoom hoger was dan geraamd, is er een meeropbrengst van € 336.000. De hogere waarde zorgt tevens voor een grotere korting op de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Die valt daardoor € 85.000 lager uit.

1.3.4 Reinigingsheffingen

Bij de begroting was rekening gehouden met een kostendekking van 96%. Door meevallende lasten is dit uitgekomen op ruim 97%. Er heeft geen storting of onttrekking aan de egalisatiereserve plaatsgevonden. De opbrengst is ruim € 22.000 lager dan geraamd.

1.3.5 Rioolheffingen

Samen met de baatbelasting riolering en het rioolaanleg- en aansluitgeld dekken de rioolheffingen de lasten die verbonden zijn aan de brede rioleringstaak van de gemeente. De opbrengsten zijn € 18.000 hoger dan de raming. Door aanbestedingsvoordelen en als gevolg van uitgesteld onderhoud, zijn de lasten lager dan geraamd. Daardoor wordt € 433.000 in de egalisatiereserve gestort.

1.3.6 Hondenbelasting

Bij de helft van alle woonadressen binnen de kommen is gecontroleerd op hondenbezit. Het aantal geregistreerde honden is vrijwel gelijk aan de raming. Deze belasting is een bestemmingsheffing. Als gevolg van minder inzet van toezichthouders op hondenoverlast, zijn de verhaalbare lasten lager dan verwacht en kan er € 23.000 in de egalisatiereserve worden gestort.

1.3.7 Forensenbelasting

Dit betreft de belastingheffing op (tweede) woningen van mensen die niet in Epe wonen. In 2012 is het besluit genomen om stacaravans op huurgrond met ingang van 2013 toeristenbelasting te laten betalen in plaats van forensenbelasting. De opbrengst is € 6.000 hoger dan de raming.

1.3.8 Toeristenbelasting

De recreatiesector is betrokken bij de wijziging van de heffing van stacaravans op huurgrond. De ondernemers en de mensen die met ingang van 2013 toeristenbelasting gaan betalen in plaats van forensenbelasting, zijn per brief geïnformeerd. Daarnaast zijn volgens planning controles uitgevoerd bij ondernemers op de aangifte en administratie. De bezetting ligt lager dan verwacht, wat resulteert in € 15.000 lagere opbrengst.

1.3.9 Precariobelasting

Dit is de heffing van voorwerpen op, onder of boven gemeentegrond. Elk jaar vindt er controle plaats in de winkelcentra. Er zijn meer voorwerpen geplaatst dan begroot. Daardoor valt de opbrengst € 6.000 hoger uit.

1.3.10 Begraafrechten

Het aantal begrafenissen en bijbehorende rechten ligt lager dan verwacht. Dit heeft geleid tot een lagere opbrengst. Overigens zijn mede daardoor ook de lasten lager. Om de kosten voor 100% te verhalen hoeft er € 77.000 minder aan de voorziening onttrokken te worden dan was geraamd.

1.3.11 Leges

De bouwleges zijn vanwege de aanhoudende economische crisis ook dit jaar lager dan geraamd. Dit drukt de mate van kostendekking van de leges. Alle leges samen waren voor 76% kostendekkend.

1.3.12 Marktgeld

Er is extra inzet gepleegd op achterstallige betalingen. Daarnaast is beleid vastgesteld om bij uitblijvende betaling kooplieden van de markt te weren. Er wordt nu gemiddeld sneller betaald. In tegenstelling tot voorgaande jaren is de opbrengst hoger dan geraamd. Dit komt vooral doordat er meer geld is binnengekomen van de dagplaatsen. De marktgelden waren voor 114% kostendekkend.

1.3.13 Kwijtschelding

Epe maakt gebruik van het Landelijke Inlichtingenbureau (LIB) voor de toetsing op automatische kwijtschelding. Het LIB toetst bij diverse instanties of personen die in het voorafgaande jaar kwijtschelding hebben gekregen wederom in aanmerking komen voor kwijtschelding. Daarnaast komen er aanvragen binnen die zelf beoordeeld worden. Het aantal automatische kwijtscheldingen en het bedrag aan toegekende kwijtschelding is hoger dan vorig jaar.

Kwijtscheldingen 2012	Ingediend <i>aantal</i>	Toegekend <i>aantal</i>	Bedrag <i>kwijtschelding in euro</i>
Automatische kwijtschelding	282	212	58.500
Aanvragen	250	141	36.500
Beroepschriften	14	3	700

Paragraaf 2 Weerstandsvermogen

2.1 Inleiding

In de paragraaf weerstandsvermogen wordt de relatie gelegd tussen de **weerstandscapaciteit** (de middelen die de gemeente in staat stellen om financiële tegenvallers op te vangen) en de aanwezige **risico's** (alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie). De relatie tussen beide is het weerstandsvermogen.

Anders gezegd: het weerstandsvermogen is het vermogen van de gemeente Epe om structurele en niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen om zijn taken te kunnen voortzetten.

Deze paragraaf beoogt inzicht te geven in de elementen die van belang zijn bij het beoordelen van de gezondheid van de financiële positie: de omvang en achtergronden van de risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit.

2.2 Beleidskaders

De beheersing van de risico's is een integraal onderdeel van de bedrijfsvoering. Epe voert een risicomijdend financieel beleid. Dit komt ondermeer tot uitdrukking in de wijze waarop in de begroting met risico's wordt omgegaan. De risico's zijn geïnventariseerd en worden regelmatig geactualiseerd. Ook zijn de elementen van de weerstandscapaciteit in beeld gebracht.

In de jaarlijkse begrotingsstukken wordt met de aanwezige risico's rekening gehouden door het solide financiële beleid dat wordt gevoerd. De belangrijkste elementen hiervan zijn:

- een structureel sluitende meerjarenbegroting;
- de aanwezigheid van toereikende reserves en voorzieningen
- bespaarde rente van reserves wordt niet als structureel dekkingsmiddel ingezet;
- structurele uitgaven worden bekostigd door structurele inkomsten; incidentele inkomsten worden ingezet voor incidentele uitgaven of voor vervroegde afschrijving;
- geen verschuiving van lasten naar de toekomst;
- voor realisatie van grote investeringen worden tijdig reserves opgebouwd;
- het beschikken over een onbenutte belastingcapaciteit.

2.3 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen die de gemeente in staat stellen om financiële tegenvallers op te vangen. Het betreft de volgende elementen:

Weerstandscapaciteit <i>Bedragen * € 1.000</i>	Rekening
Algemene reserve	2.459
Onbenutte belastingcapaciteit	3.083
Rekening resultaat	1.877
Totaal	7.419

Deze standen betreffen de eindstanden van 2012 zoals opgenomen in deze jaarrekening. Voor een toelichting wordt verwezen naar bijlage 3.

2.4 Risico's

De gemeente heeft altijd te maken met risico's waarvoor geen specifieke (financiële) maatregelen zijn getroffen, maar die wel van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Risico's die zich regelmatig voordoen en die vrij goed meetbaar zijn, maken hiervan geen deel uit, omdat hiervoor verzekeringen kunnen worden afgesloten of doordat hiervoor voorzieningen worden gevormd.

Om een relatie te kunnen leggen met de weerstandscapaciteit moeten de risico's worden gekwantificeerd. Dit is echter niet altijd mogelijk en in veel gevallen zullen de gemaakte keuzes arbitrair zijn (kans dat een risico zich voordoet en het bedrag dat met het risico is gemoeid).

Onderstaand is een overzicht opgenomen van de financiële risico's die op dit moment worden onderkend. Deze risico's zijn niet zijn gedekt in de vorm van voorzieningen. Voor zover ze kwantificeerbaar zijn, is het risicobedrag opgenomen. Een toelichting van de risico's is opgenomen in bijlage 3.

Risico's <i>Bedragen * € 1.000</i>	Risicobedrag	Opmerking
Financiële risico's		
Renteontwikkeling	-	onder prognose DNB
Algemene uitkering	167	voor tegenvallende eindafrekeningen
Decentralisatie van taken door het rijk	-	stelpost in begroting m.i.v. 2014
Stichting Proo	-	op te vangen in vermogen Proo en met schatkistbankieren
Juridische risico's	15	
Planschadeclaims	92	
Bouwgrondexploitatie (zie paragraaf Grondbeleid)	-	gedekt in bestemmingsreserve
Bodemsaneringen	-	bekostigd door derden of gedekt in bestaande kredieten
Landbouw Ontwikkelingsgebied Beemte-Vaassen	-	100% kostendekking via subsidie
Verbonden Partijen	-	zie paragraaf
Wet Werk en Bijstand (WWB)	-	gedekt in bestemmingsreserve en beleidsaanpassingen
Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	-	gedekt in bestemmingsreserve en beleidsaanpassingen
Leerlingenvervoer	-	op te vangen in beschikbare budgetten
Wet Sociale Werkvoorziening (WSW)	-	op te vangen in vermogen Felua
Regionalisering Basisbrandweezorg	65	
Wet Inburgering	-	gedekt bestemmingsreserve
Borg- en garantstellingen	-	laag risico
Totaal Risico's	339	

2.5 Conclusie weerstandsvermogen

De gekwantificeerde risico's afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit laat het volgende beeld zien:

Weerstandsvermogen <i>Bedragen * € 1.000</i>	Bedrag
Weerstandscapaciteit	7.419
Risico's (voor zover gekwantificeerd)	339
Weerstandsvermogen	7.080

Gerekend in ratio's wordt de weerstandscapaciteit 2012 als volgt weergegeven:

1. Algemene reserve in relatie tot de risico's: 7,3
2. Weerstandscapaciteit in relatie tot risico's: 21,9

Een ratio van 1,0 is in principe toereikend. Echter gelet op het feit dat een groot deel van de risico's niet kan worden gekwantificeerd, kan aan de hoogte van deze ratio's maar een beperkte waarde worden toegekend.

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

3.1 Inleiding

In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen wordt het beleidskader over het onderhoud van kapitaalgoederen weergegeven. De belangrijkste criteria in het beleidskader zijn “schoon, heel en veilig, waarbij het gekozen uitgangspunt de gewenste kwaliteit in verhouding tot de beschikbare middelen is.

De kwaliteit en het onderhoud van de kapitaalgoederen is bepalend voor het voorzieningenniveau en de daarmee samenhangende jaarlijkse lasten. Omdat met het onderhoud van de kapitaalgoederen een aanzienlijk deel van de begroting is gemoeid, is een goed overzicht van belang voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente. De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geeft, net als de andere paragrafen, een dwarsdoorsnede van de begroting omdat de kosten van het onderhoud van de kapitaalgoederen over verschillende programma's is verspreid.

3.2 Beleidskaders

Het beleid van de gemeente Epe voor het onderhoud van de kapitaalgoederen is vastgelegd in de onderstaande beleidsplannen:

- Wegenbeleidsplan (2009), actualisatie begin 2013
- Gemeentelijk Rioleringsplan: vGRP (2012)
- Groenstructuurplan / Bomenbeleidsplan (2010)
- Beeldkwaliteitssysteem onderhoud openbare ruimte: BOR (2006), actualisatie medio 2013.
- Speelruimtebeleidsplan/richtlijnen voorzieningen kinderen en jongeren (2012)
- Beleidsplan Openbare Verlichting (2012)
- Beleidsplan bruggen, actualisatie begin 2013
- Gemeentelijk verkeers- en vervoerplan
- Fietsnota
- Parkeerbeleidsplan
- Beleidsplan begraafplaatsen

3.3 Stand van zaken

Hieronder wordt – per gemeentelijk kapitaalgoed – aangegeven wat de stand van zaken is met betrekking tot de uitvoering van het beleid, welke relevante ontwikkelingen er spelen, of er noodzaak is voor bijstelling van het beleid, de financiële consequenties van het beleid en de vertaling ervan in de begroting.

3.3.1 Wegen

In gemeente Epe ligt 784 kilometer in lengte aan wegen. In oppervlakte is dat 2.762.655 m². De helft van dit oppervlakte bestaat uit asfalt, 27% uit elementen en 23% uit onverhard en beton. Bij de vaststelling van het beleidsplan Wegen 2009 is een voorziening voor het onderhoud van de wegen ingesteld om zodoende voor de lange termijn de onderhoudskosten van de wegen te kunnen dekken. Jaarlijks wordt een bedrag van € 802.000 gestort in deze voorziening. De storting en de hoogte van de voorziening is gebaseerd op de specifieke situatie in de gemeente ten aanzien van de wegen, de beeldkwaliteit wegen en opgedane ervaringen in het wegenonderhoud uit het verleden. Jaarlijks wordt 50% van het areaal geïnspecteerd. Naar aanleiding van de inspectieresultaten wordt een onderhoudsprogramma opgesteld. In 2011 is het ambitieniveau met betrekking tot het onderhoud van elementverharding verlaagd. Hiermee is slechts het comfort van de weggebruiker afgenomen, de veiligheidssituatie is hiermee niet veranderd.

3.3.2 Riolering

Het rioolnetwerk in de gemeente is 448 kilometer lang. Daarvan is 228 kilometer drukriolering en 220 kilometer vrijval riolering. Het netwerk is voorzien van 1020 minigemalen en 28 rioolgemalen. De raad heeft in 2012 een nieuw verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan (vGRP) vastgesteld. In het vastgestelde vGRP 2012-2015 zijn de benodigde maatregelen voor het verbeteren en in standhouden van de riolering genoemd. De verwachte uitgaven voor onderhoud en vervanging van de riolering zijn daarin opgenomen. Door de invoering van het rioolrecht (uitgangspunt: 100% kostendekking) is er geen financieel risico aanwezig.

In 2011 is gestart met de uitvoering van het afkoppelen van hemelwater omgeving Krugerstraat te Vaassen. In 2012 is in dit gebied een infiltratieriool voor het hemelwater aangelegd en zijn delen van het bestaande vrijvervalriool vervangen. In 2011 is ook gestart met de voorbereiding voor het afkoppelen van hemelwater omgeving Enkweg Zuid te Epe. Dit project zal in 2013 in uitvoering worden genomen. In 2012 is 11 ha afgekoppeld. Het waterschap heeft ingestemd met het temporiseren van de basisinspanning van afkoppelen. Het opvangen van overtollig water in de riolering wordt opgevangen met bergbezinkbassins. Momenteel zijn er twee bergbezinkbassins in de gemeente. Een derde bergbezinkbassin wordt er nabij Zichtstede in 2013 gerealiseerd.

3.3.3 Bruggen

De gemeente Epe heeft in totaal 58 bruggen in eigendom, de gronden zijn niet altijd van de gemeente. De definitie van een brug is een overspanning over water om twee weggedeelten te verbinden. In beheer en onderhoud zijn 38 bruggen met een draagconstructie van beton en 20 bruggen met een draagconstructie van staal met een kunststof, houten of metselwerk opbouw.

Voor het onderhoud van de gemeentelijke bruggen is in 2007 een plan opgesteld. In 2012 zijn drie betonnen bruggen aan de Houtweg te Oene vervangen. Deze voldeden niet meer aan de benodigde sterkteklasse. In 2012 is het onderzoek naar de vitaliteit van alle bruggen in de gemeente afgerond. Dit heeft geleid tot een vervangingsvoorstel voor drie bruggen in het Meerjareninvesteringsplan 2013 en 2014. Op basis van de resultaten van deze inspectie zal begin 2013 ook een bruggenbeleidsplan ter vaststelling aan de raad worden aangeboden.

De kosten voor het reguliere onderhoud van de bruggen worden gedekt uit een voorziening. De jaarlijkse storting in de voorziening bedraagt € 25.000. Anticiperend op het nieuwe bruggenbeleidsplan wordt met ingang van de begroting 2013 gestart met de vorming van een reserve voor de vervanging van bruggen.

3.3.4 Beeldkwaliteit openbare ruimte (bomen en groen)

In de kernen en het buitengebied (exclusief het bosgebied) staan 24.000 bomen en ligt 43 ha gazon. Het onderhoud van de openbare ruimte – waaronder bomen en gazons - is vastgelegd in het beeldkwaliteitplan openbare ruimte (BOR). De beeldkwaliteit wordt geborgd door maandelijks een schouw uit te voeren. Voor de centra van Epe en Vaassen is door het college in 2011 besloten het onderhoud op tenminste het niveau 'basis' en in de wijken op tenminste niveau 'laag' te verzorgen. Het bestaande BOR wordt begin 2013 geactualiseerd.

Het Bomenbeleidsplan en Groenstructuurplan geven de toekomstvisie weer van de gemeente Epe op groen in de openbare ruimte van de bebouwde kommen van Epe, Vaassen, Emst en Oene.

3.3.5 Speelvoorzieningen

In oktober 2001 is door de gemeenteraad van Epe het speelruimtebeleidsplan vastgesteld. Het speelvoorzieningenniveau voldoet aan de richtlijnen van het Handboek Speelruimtebeleid van de NUSO. Op basis van inspectie is vastgesteld dat de speeltoestellen van de gemeente Epe voldoen aan de wet- en regelgeving (Besluit veiligheid attractie- en speeltoestellen). De kosten voor onderhoud, beheer en vervanging worden conform het speelruimtebeleidsplan in de begroting gedekt. Het college heeft in 2012 de richtlijnen voor voorzieningen voor kinderen en jongeren vastgesteld. Deze richtlijnen gaan bij nieuwe verzoeken uit van zelfredzaamheid en actiefburgerschap.

3.3.6 Openbare verlichting

In 2012 is het nieuwe beleids- en beheerplan openbare verlichting door de Raad vastgesteld. Het belangrijkste doel van het beleids- en beheerplan openbare verlichting is het leggen van een bestuurlijke, beheersmatige en financiële basis voor de zorg voor de openbare verlichting in de komende vijf jaar met een doorkijk naar de daaropvolgende jaren.

De financiële risico's voor de onderhoudskosten worden afgedekt door een onderhoudsvoorziening. Voor toekomstige vervangingen is een reserve aanwezig. Beide worden gevoed door een jaarlijkse storting.

Per 1 januari 2013 is het nieuwe beheer -en onderhoudscontract van de openbare verlichting ingegaan en wordt uitgevoerd door CityTec.

3.3.7 Water

Alle belangrijke afvoerwatergangen (zogenaamde A-watergangen) in de gemeente Epe zijn in eigendom, beheer en onderhoud bij derden, voornamelijk bij het waterschap Veluwe. De gemeente beheert en onderhoudt voornamelijk bermsloten (deel van B-watergangen en C-watergangen). Hiervoor zijn middelen in de begroting opgenomen. De dekking van het onderhoud van de watergangen vindt plaats binnen de in de begroting opgenomen middelen. De risico's voor het waterbeheer worden weggenomen door te werken met vastgestelde onderhoudsprogramma's. Hierdoor wordt een achterstand in het onderhoud voorkomen. Op dit moment is er geen aanleiding om het huidige beleid te wijzigen.

3.3.8 Verkeersregelininstallaties (VRI)

Gemeente Epe telt vier verkeersregelininstallatie. Twee zijn er in 2011 vervangen. De vervanging van de twee andere zijn in het meerjarenprogramma opgenomen. In de voorbereiding van de vervangingen wordt onderzocht of de huidige indeling van de kruising nog voldoet aan het huidige gebruik.

3.3.9 Gebouwen

Uitgangspunt is dat voor alle gemeentelijke gebouwen een Meerjaren Onderhoudsplan (MOP) aanwezig is. Inmiddels zijn voor alle gemeentelijke gebouwen deze onderhoudsplannen geactualiseerd. De onderhoudsplannen worden om het jaar actueel gehouden. Kwaliteitsnorm: sober en doelmatig.

Op basis van de Meerjaren Onderhoudsplannen zijn voorzieningen gevormd waaruit het groot onderhoud wordt bekostigd voor het gemeentehuis, de buitenzijde van scholen, de buitenzijde van de gymzalen, de brandweerkazerne Vaassen, kinderopvang St. Crusiusweg, de wijkgebouwen, de bibliotheken, de Ossenstal en het Streekarchief. De reguliere stortingen zijn in de begroting verwerkt. In 2013 vinden er aanvullende stortingen in de onderhoudsvoorzieningen voor gemeentelijke gebouwen plaats om deze op het juiste niveau te krijgen.

Paragraaf 4 Financiering

4.1 Inleiding

De paragraaf financiering heeft tot doel inzicht te verschaffen in de activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's, ofwel: treasury.

4.2 Beleidskaders

De gemeente hanteert bij de uitvoering van de treasuryfunctie het treasurystatuut, zoals dit is vastgesteld door de gemeenteraad op 29 oktober 2001. Het treasurystatuut is voorgeschreven op grond van de Wet fido (Wet financiering decentrale overheid). In dit statuut is de beleidsmatige infrastructuur van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. De stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van het treasurybeleid vindt zijn weerslag in deze paragraaf.

4.3 Beleidsverantwoording

4.3.1 Treasurybeheer

De Wet fido geeft twee concrete richtlijnen voor de gemeenten voor het beheersen van renterisico's. Het gaat daarbij om de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

4.3.2 Kasgeldlimiet

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet Fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten. Juist voor kortere financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct invloed hebben op de rentelasten. Om een grens te stellen aan de korte financiering is in de Wet Fido de kasgeldlimiet opgenomen. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage (8,5%) van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het begrotingsjaar. Voor Epe bedraagt de kasgeldlimiet voor 2012 € 5,4 miljoen (zie bijlage 4). Uitgangspunt is dat het financieringstekort zoveel mogelijk met kort geld wordt gefinancierd omdat het rentepercentage voor kort geld lager is dan het percentage voor leningen met een lange looptijd. In 2012 zijn diverse kasgeldleningen afgesloten. Per 31 december 2012 bedraagt het totaal aan opgenomen kasgeldleningen € 5 mln. In het eerste kwartaal is de kasgeldlimiet incidenteel overschreden. Daar de financiële planningen voor de volgende kwartalen een onderscheiding van de kasgeldlimiet aan gaf, zijn er in 2012 geen langlopende geldleningen afgesloten.

4.3.3 Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente op de rentelasten van de organisatie. Dit wordt bereikt door een limiet te stellen aan dat deel van de vaste schuld waarover het rentepercentage in een bepaald jaar moet worden aangepast aan de op dat moment geldende markttarieven. De bedoelde aanpassingen van rentepercentages doen zich voor bij herfinanciering en renteherziening.

- Herfinanciering houdt in dat een vervangende lening wordt aangetrokken om aan de aflossingsverplichtingen van bestaande leningen te voldoen.
- Renteherziening doet zich voor wanneer de geldgever het rentepercentage van een lening gedurende de looptijd herzielt.

De renterisiconorm stelt dat per jaar maximaal 20% van het begrotingstotaal in aanmerking mag komen voor herfinanciering en/of renteherziening. Voor Epe bedraagt de renterisiconorm € 12,75 miljoen.

Het werkelijke renterisico was in 2012 nihil omdat er in 2012 geen nieuwe leningen zijn aangetrokken en er geen renteherzieningen hebben plaatsgevonden op de in voorgaande jaren afgesloten leningen. In de voorgaande jaren was dit ook het geval.

4.4 Financiering

4.4.1 Financieringspositie

Voor 2012 was een financieringstekort begroot op € 18 miljoen. Dit tekort zou gefinancierd worden met kortlopende en langlopende geldleningen.

Bij het opstellen van de begroting is uitgegaan van de volgende percentages:

Rente kort:	3,0%
Rente lang:	4,5%

In 2012 is de kasgeldlimiet in het eerste kwartaal incidenteel overschreden. Om die reden zijn er geen langlopende leningen aangetrokken. Wel zijn er gedurende het hele jaar kortlopende geldleningen aangetrokken met een rentepercentage variërend van de 0,05% tot maximaal 0,55%.

4.4.2 Leningenportefeuille

In totaal staat eind 2012 ca. € 2.000.000 aan langlopende geldleningen uit. Het gemiddelde rentepercentage van deze leningen bedraagt 5,2%.

4.4.3 Uitzettingen

Het beleid van de gemeente Epe is om de tijdelijke overtollige middelen risicomijdend uit te zetten. In 2012 was er geen sprake van overtollige middelen.

De gemeente heeft wel diverse uitzettingen/beleggingen bij o.a. de BNG en Vitens uit hoofde van haar publieke taak.

4.5 Conclusie

Het financieren met kortlopende leningen heeft binnen de kaders van het treasurystatuut plaatsgevonden.

Paragraaf 5 Bedrijfsvoering

5.1 Inleiding

De paragraaf bedrijfsvoering in de jaarrekening heeft tot doel om inzicht te geven in de stand van zaken op het gebied van de bedrijfsvoering aangezien een goede bedrijfsvoering van belang is voor een succesvolle uitvoering van de beschreven programma's. Onder bedrijfsvoering wordt daarbij verstaan personeel en organisatie, informatievoorziening en automatisering, financiën, huisvesting (incl. facilitaire zaken), communicatie en juridische zaken (PIOFACH-J).

5.2 Beleidskader

Het beleidskader voor de inrichting van de organisatie en de bedrijfsvoering is vastgelegd in het bestuurs- en managementconcept. In het bestuurs- en managementconcept wordt beschreven hoe er gewerkt, gemanaged, bestuurd en samengewerkt wordt binnen de gemeente Epe.

Het bestuurs- en managementconcept is (juridisch) vertaald in een aantal formeel vastgestelde verordeningen en regelingen. Enkele belangrijke daarbij zijn:

- organisatiebesluit
- mandaatverordening
- beheersverordeningen

5.3 Beleidsverantwoording

Hieronder wordt per deelaspect van de bedrijfsvoering binnen de organisatie verantwoording afgelegd over de belangrijkste ontwikkelingen en resultaten in 2012.

5.3.1 Personeel

In 2012 is veel aandacht uitgegaan naar de versterking van loopbaanbegeleiding en mobiliteit; er is een opleidingsfonds gecreëerd om de mogelijkheden in deze te vergroten. Daarnaast heeft digitalisering van informatie en processen de nadruk gehad. Alle arbeidsvoorwaarden en lokale regelingen zijn voor een ieder digitaal raadpleegbaar gemaakt. Processen van de personeelsadministratie zijn herzien en voorbereidende werkzaamheden voor de invoering van eHRM per januari 2013 zijn verricht.

5.3.2 Informatievoorziening en automatisering

In het Bestuurlijk Overleg van Rijk, Provincies, Gemeente en Waterschappen in 2008 is afgesproken het Nationaal UitvoeringsProgramma dienstverlening en e-overheid (NUP) te realiseren.

Het Nationaal UitvoeringsProgramma dienstverlening en e-overheid (NUP) is in het leven geroepen om meters te maken met het verbeteren van de dienstverlening. Het NUP bestaat uit een aantal geprioriteerde bouwstenen die gemeenten en andere overheidsorganen, kunnen gebruiken om hun dienstverlening aan burgers en ondernemers sneller, beter en efficiënter te maken. Antwoord © en het stelsel van Basisregistraties, landelijke voorzieningen en Klant Contact Centrum (KCC) zijn voorbeelden van dergelijke bouwstenen. Eén van de belangrijkste doelstellingen van het NUP is dan ook om 80% van alle contacten met burgers en bedrijven in een keer af te handelen, het liefst digitaal. Dit resulteert in een implementatieagenda 2011(i-NUP) met een 19 tal resultaatverplichtingen.

Door middel van het programma NUePe geeft de gemeente Epe op programmatische –en projectmatige wijze uitvoering aan i-NUP. Met als doel de kwaliteit van dienstverlening te verbeteren en de administratieve lasten voor de burgers en bedrijven van Epe te verminderen.

In 2012 is de Gemeente Epe gestart met de voorbereidingen van het Programma NUePe d.m.v. het opstellen van projectopdrachten en projectplannen. In september 2012 is het Programma van start gegaan.

5.3.3 Gemeentelijk inkoopbeleid

Vanaf de tweede helft van 2012 worden werken en diensten sociaal aanbesteedt. Door het opnemen van de eis om sociaal aan te besteden kunnen leer- en werktrajecten worden gecreëerd voor mensen met een afstand tot arbeidsmarkt. Door middel van pilots wordt Sociaal Aanbesteden geleidelijk ingevoerd. In 2013 vindt er een evaluatie plaats.

Het duurzaam inkopen is in overeenstemming met de Stedendriehoek versneld ingevoerd. Vanaf 2013 wordt 100% duurzaam, d.w.z. conform de hiervoor opgegeven richtlijnen, ingekocht.

5.3.4 Organisatie en regie

Regie.

Met de visie op regie laten we als gemeentelijke overheid zien hoe we bestuurlijk en ambtelijk handelen. Het accent van de gemeente ligt op verbinden en samenbrengen door helder aan te geven wat te bereiken, hoe dat te doen en met wie. Samenwerken en met elkaar afspraken maken is noodzaak. De gemeente wil minder zelf uitvoeren en laat dit zoveel mogelijk over aan burgers, maatschappelijke organisaties en bedrijven.

Vanuit het programma regie, één van de vier gemeentelijke hoofdprocessen, zijn activiteiten ondergebracht in het zogenaamde projectenboek. Dit is het instrument waarmee het college op een integrale en effectieve wijze het collegeakkoord uitwerkt.

Belangrijke projecten die gestart zijn en waarin samenwerking met partijen uit de samenleving en een heldere rolbepaling centraal staan, betreffen de uitwerking van de centrumplannen in Epe en Vaassen, het invoeren van wijkgericht werken, het voorbereiden van decentralisaties in het sociale domein, de woonvisie.

Ook is gestart met het overdragen van taken aan derden. Met sportverenigingen is overeenstemming bereikt over een nieuwe opzet beheer en onderhoud buitensportaccommodaties ingaande 1-1-2013.

De plannen voor de uitbesteding van het beheer en onderhoud van de openbare ruimte zijn voorbereid samen met de vormgeving van het gemeentelijk opdrachtgeverschap betreffende de openbare ruimte. De regionalisering van de basisbrandweerzorg heeft plaatsgevonden. Epe neemt deel aan het cluster EVA (Epe-Voorst-Apeldoorn) van de Veiligheidsregio Noord-Oost Veluwe.

Afgeleid van de HRM-visie is een actieplan opgesteld gericht op het personeel, om ervoor te zorgen dat de benodigde rollen uitgevoerd kunnen worden. Vorenstaande is besproken met de Ondernemingsraad.

In vervolg op het onderzoek van de Rekenkamer is de voorbereiding gestart voor een document Regie waarin de onderwerpen die de ontwikkeling naar regiegemeente ondersteunen samengebracht worden inclusief een agenda voor de te ondernemen activiteiten.

Dienstverlening.

De visie op gemeentelijke dienstverlening (december 2010) geeft richting aan de verdere ontwikkeling. De eisen vanuit het rijk (Nationaal Uitvoeringprogramma) aan de gemeentelijke (digitale) dienstverlening hebben invloed op de uit te voeren plannen. Dit heeft geleid tot de ontwikkeling van het programma NUePe. Daarin staan de projecten vermeld die uitgewerkt (gaan) worden om te voldoen aan de wettelijke eisen. Het programma is medio januari 2012 aan uw raad gepresenteerd. Uitgegaan wordt van twee hoofdclusters, te weten het realiseren van een Klant Contact Centrum en het opzetten van basis en kernregistraties. Daarnaast vinden er ondersteunende activiteiten plaats rond proces- en projectmatig werken, communicatie en cultuur, het ontwikkelen van informatiebeleid.

5.3.5 Planning en control

In 2012 is een vervolg gegeven aan de vernieuwing van de planning en control cyclus. Het doel is te komen tot een vereenvoudiging van de instrumenten, toegespitst op de gebruiker.

Op bestuurlijk niveau gaat het om de perspectiefnota, de programmabegroting, de jaarrekening, de tussentijdse rapportages en doelen en indicatoren. Bij de perspectiefnota en de voortgangsrapportage is in overleg met de commissie planning en control in 2012 een vereenvoudiging doorgevoerd. In plaats van twee voortgangsrapportages wordt nu jaarlijks één voortgangsrapportage opgesteld.

Ook de intern (organisatie) gerichte onderdelen worden kritisch bekeken. Hiervoor is een plan van aanpak opgesteld waarin de prioriteiten worden benoemd. De visie van waaruit wordt gewerkt is: de klant centraal, vertrouwen, eenvoud en duidelijkheid.

De interne controle is in 2012 volgens plan uitgevoerd, toegespitst op de werking van processen (getrouwheid van de informatievoorziening) en de rechtmatigheid in de uitvoering. In een aantal gevallen zijn tekortkomingen geconstateerd en verbeteringen voorgesteld en/of doorgevoerd.

De geconstateerde gebreken hebben vooral betrekking op de werking van de processen en hebben niet geleid tot materiële financiële consequenties voor de gemeente.

Aan het in 2009 gestarte project 'Ombuigen met visie' is in 2012 verder uitvoering gegeven. De ombuigingen 2011 (vooral intern gericht) en 2012 zijn verwerkt in de begrotingen en jaarrekeningen 2011 en 2012. De ombuigingen voor 2013 en verder zijn uitgewerkt in 2012 en vertaald in de begroting 2013. De ombuigingen 2014 en 2015 worden voorbereid in 2013. In de commissie Planning en Control heeft ook in 2012 enkele malen overleg plaatsgevonden tussen vertegenwoordigers van gemeenteraad en college en vakspecialisten uit de gemeentelijke organisatie. Onderwerpen die aan de orde zijn betreffen de planning en control cyclus en bedrijfsvoeringzaken. Daarnaast vindt het overleg met de accountant via de commissie plaats.

5.3.6 Communicatie

In 2012 is een aantal majeure projecten communicatief ondersteund, zoals NUePe, toekomstvisie, jongerenconferentie, duurzaamheidsconferentie en wijk- en buurtgericht werken. De inzet van social media is uitgebreid met Facebook (naast Twitter). De mogelijkheden voor een intranet zijn in 2012 verkend, voor de website is een start gemaakt met een nieuwe vormgeving.

De ontwikkeling van minder uitvoering naar meer advies, heeft zich in 2012 verder ontwikkeld.

De uitvoering van de strategische visie op communicatie is in 2012 voortgezet.

De onderdelen burgerparticipatie en communicatie in het hart van het beleid zijn vorm gegeven door de training C Factor voor beleidsambtenaren en college. De kernwaarden van de organisatie zijn geformuleerd in de strategieplaat, de kernwaarden voor de gemeente als leefgemeenschap is opgepakt als onderdeel van de toekomstvisie.

Raadscommunicatie heeft in 2012 vorm gekregen door eigen rubrieken in raadshuisstijl in de gemeentewijzer.

5.3.7 Huisvesting

In 2012 is opdracht gegeven om te onderzoeken of de eigen medewerkers gehuisvest kunnen worden in het oorspronkelijke gemeentehuis, waarbij gelijktijdig wordt gekeken naar het Nieuwe Werken en het invoeren van duurzaamheidscriterium.

In 2013 zal dit verder uitgewerkt worden.

5.3.8 Juridische zaken

Het rechtmatig functioneren van de organisatie is het uitgangspunt van handelen. Om dat te realiseren blijft op het gebied van juridische zaken de ontwikkeling van juridische kwaliteitszorg binnen de organisatie prioriteit hebben.

Juridische medewerkers van alle gemeentelijke afdelingen zien elkaar regelmatig in het juridisch platform waarbinnen juridische problemen worden besproken en vragen kunnen worden voorgelegd. Een intern onderzoek naar de organisatie en het professionaliseren van de juridische adviesfunctie is in 2012 gestart en zal in het voorjaar van 2013 zijn afgerond

Ondanks een aantal in gebreke stellingen - werden ook in 2012 geen dwangsommen verbeurd.

De intensivering van de handhaving heeft ook in 2012 een aantal administratieve (hoger) beroeps procedures (en daarmee samenhangende kosten) te zien gegeven.

Het Interne Controleplan heeft ook in 2012 onze aandacht gevraagd. Periodiek zijn een aantal interne controles uitgevoerd om het rechtmatig functioneren van de organisatie te toetsen.

De verschuiving van een meer ontwikkelende naar een toetsende rol heeft zich voortgezet.

5.3.9 Gemeentelijke integriteit

In het kader van het gemeentelijke integriteitbeleid, dient er jaarlijks verslag te worden uitgebracht aangaande de meldingen van schendingen van de integriteit en de daarop genomen maatregelen. Over het verslagjaar 2012 zijn er geen meldingen van schendingen van de integriteit bekend.

Paragraaf 6 Verbonden partijen

6.1 Inleiding

De paragraaf Verbonden Partijen geeft inzicht in de relaties en verbindingen van de gemeente met verbonden partijen. Van een 'verbonden partij' is sprake wanneer er bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend en wanneer er financiële belangen mee gemoeid zijn.

- onder bestuurlijk belang wordt verstaan een zetel hebben in het bestuur van de participatie of het hebben van stemrecht;
- met financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld en die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

Voor het inzicht van de raad is het van belang dat de relatie tussen verbonden partijen en het publieke belang, zoals geconcretiseerd in de programma's, in hoofdlijnen wordt aangegeven (zie voor nadere toelichtingen het overzicht verbonden partijen in het raadsdossier). Verbonden partijen voeren vaak beleid uit dat de gemeente in principe zelf ook zou kunnen uitvoeren. De verbonden partijen worden in feite gemandateerd door de gemeente. De gemeente (of samenwerkende gemeenten) blijven uiteindelijk verantwoordelijk voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. Er blijft dan voor de raad nog steeds een kaderstellende en controlerende taak bij de programma's. Kernvragen zijn dan bijvoorbeeld of de doelstellingen van verbonden partijen nog steeds corresponderen met die van de gemeente en of de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen gerealiseerd worden. Andere belangrijke aspecten zijn de kosten - het budgettaire beslag - en de financiële risico's die de gemeente met verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen.

6.2 Beleidskaders

In deze paragraaf wordt ingegaan op de visie die de gemeente heeft op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen en op beleidsvoornemens van de verbonden partijen en relevante ontwikkelingen.

In juni 2012 heeft de raad de nota verbonden partijen vastgesteld. In deze nota worden de kaders aangegeven voor het omgaan met verbonden partijen.

In de beheersverordening is bepaald dat het aangaan van nieuwe participaties, het beëindigen van bestaande participaties en het wijzigen van bestaande participaties bevoegdheden zijn van de raad.

6.3 Ontwikkelingen

6.3.1 Felua

De Felua-groep weet de uitvoering van de Wsw (Wet Sociale Werkvoorziening) en andere (autonome) taken slagvaardig uit te voeren. Felua-groep voert de WSW-taken uit in een Gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Apeldoorn, Heerde en Epe. Dit doet de organisatie binnen de middelen die zij via de gemeente vanuit het Rijk ontvangt (uitkering WSW) en middelen die zij zelf verwerft bij (commerciële) derde partijen.

De Felua had voor 2012 een negatief begroot resultaat van € 142.000. Het werkelijke exploitatieresultaat (uit gewone bedrijfsuitoefening) komt in de concept jaarrekeningcijfers 2012 op € 174.000 negatief.

Voor de gemeente Epe staan er momenteel 29 mensen op de wachtlijst om in te stromen in de Wsw. Per 31 december jl. waren er voor Epe 255 mensen werkzaam binnen de Felua-groep in het kader van de Wsw. Regionaal gezien (Epe, Heerde, Apeldoorn) zijn er in 2012 179 mensen ingestroomd bij de Feluagroep. Het aantal mensen op de wachtlijst is flink afgenomen van 351 naar 203. Jaarlijks krijgen gemeenten een taakstelling van het Rijk voor de uitvoering van de Wsw. Voor Epe betrof dit in 2011 232,76 SE's (Sociale Equivalent). In 2012 is dit aantal licht afgenomen naar 231,37. Naar de

Felua-groep is in 2012 een bedrag van ongeveer € 6 mln. overgemaakt voor de uitvoering van de Wsw.

Huidige ontwikkelingen:

1. Weerstandsvermogen

De Felua-groep had eind 2010 een hoge solvabiliteit. In 2011 is de solvabiliteit afgenomen door onder andere het verlies voortvloeiend uit de beëindiging van Twinny Load. Op basis van concept jaarrekeningcijfers komt het resultaat voor 2012 (incl. bijzondere baten lasten) uit op een verlies van € 734.000. Door het negatieve exploitatieresultaat 2012 teert Felua in op haar weerstandsvermogen. In het verlies in 2012 spelen zowel de afwikkeling van Twinny Load als het effect van een mogelijke naheffing door de Belastingdienst rond het eigenrisicodragerschap voor de ziektewet (2007 t/m 2011) een rol. In de concept jaarrekeningcijfers is rekening gehouden met een eventuele hoogte van een naheffingsaanslag van ca. € 2 miljoen. Momenteel loopt er nog een bezwaarprocedure rond dit onderwerp.

2. Samenvoeging regelingen onderkant arbeidsmarkt per 1 januari 2014.

Het kabinet wil per 1 januari 2014 de Participatiewet invoeren. Dit betekent dat huidige regelingen Wsw, Wwb en gedeeltelijk Wajong worden samengevoegd. De Wajong is vanaf 1 januari 2014 alleen nog maar een regeling voor duurzaam arbeidsongeschikten. Vanaf 1 januari stromen jonggehandicapten in onder de Participatiewet. De SW-ers met een dienstverband op 1 januari 2014 behouden hun rechten. Het budget voor de Wsw krimpt in zes jaar tijd met vergoeding per SE die terug loopt van €25.930 in 2013 naar €22.700 in 2019. Ook de gemeentelijke participatiebudgetten worden verder verlaagd. De gemeenten kunnen beschut werk organiseren. Daarbij wordt vanuit het Rijk een beperkt budget beschikbaar gesteld voor landelijk 30.000 plekken. Grotere werkgevers worden vanaf 2015 verplicht arbeidsgehandicapten in dienst te nemen, in zes jaar oplopend naar 5 % van het personeelsbestand (de zogenaamde quotumregeling). Met de participatiewet komt ook het instrument loondispensatie beschikbaar. In het licht van deze plannen is ook de Felua-groep zich aan het voorbereiden op het herstructureren van het bedrijf. De zgn. 'herstructureringsfaciliteit' is echter komen te vervallen, waardoor er niet eenmalig € 400 miljoen extra beschikbaar is om deze transformatie te ondersteunen.

6.3.2 Regionale samenwerking

De gemeente Epe is lid van de Regio Stedendriehoek en werkt daarin samen met de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Deventer, Lochem, Voorst en Zutphen. De regio werkt samen volgens een strategische agenda waarvan de basis ligt in de volgende visies, te weten: de regionale structuurvisies (steden en voorlanden), de regionale economische visie en de regionale sociale agenda. In 2012 is het traject "Re-inventing the Stedendriehoek" een belangrijk aandachtspunt geweest. Met dit traject wordt door gemeenten en de partners in de regio gewerkt aan een (toekomstige) gezamenlijke regionale agenda. In april is het regiocontract 2012-2015 ondertekend.

De woonruimteverdeling is georganiseerd op de schaal van de Regio Noord-Veluwe. Deze samenwerking is pro forma opgezegd per 1 januari 2012. Overwogen wordt om in de toekomst voor de woonruimteverdeling samen met de gemeente Hattem en Heerde een subregio binnen de regio Noord Veluwe te gaan vormen. Er is voor gekozen de eventuele vorming van een subregio mee te nemen bij het in werking treden van de nieuwe Huisvestingswet.

6.3.3 GGD

De Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Noord Oost Gelderland is de gezondheidsdienst van 22 gemeenten. GGD NOG beschermt en bewaakt de gezondheid van de inwoners van de gemeenten in zijn regio. De GGD NOG zorgt dat de taken die in de Wet Publieke Gezondheid zijn beschreven worden uitgevoerd. Het gaat onder andere om jeugdgezondheidszorg en epidemiologie. In 2012 is de gemeente Hattem toetreden tot de GGD NOG. Sinds de toetreding van Hattem zijn de GGD regio en de veiligheidsregio (VNOG) gelijk aan elkaar. Hierdoor is het eenvoudiger om samen te werken bij bijvoorbeeld rampen of uitbraken van infectieziekten.

6.3.4 Streekarchivariaat

Het streekarchief is een samenwerking tussen de gemeenten Epe, Hattem en Heerde. In de gemeenschappelijke regeling worden de kosten gezamenlijk gedragen. Epe is centrumgemeente.

6.3.5 Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG)

De Wet op de Veiligheidsregio's en de hieraan verbonden Algemene Maatregelen van Bestuur zijn per 1 oktober 2010 van kracht geworden. De veiligheidsregio's hebben een jaar de tijd om drie beleidsdocumenten op te stellen: risicoprofiel, regionaal beleidsplan en regionaal crisisplan. Deze overgangperiode is voor de VNOG verlengd tot 1 juni 2012.

Het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio heeft op 21 december 2011 op basis van het risicoprofiel het regionaal crisisplan deel A vastgesteld ter vervanging van de gemeentelijke rampenplannen. Voorts dient de gemeentelijke organisatie voor rampen en crises dient per 1 juni 2012 te voldoen aan een bepaald basisniveau. Dit is vastgelegd in het regionaal beleidsplan, dat eveneens is vastgesteld door het Algemeen Bestuur in december 2011.

Het regionaal crisisplan deel A omvat het algemene (statische) deel, aan deel B (handboek bevolkingszorg omvattende taakkaarten en procesbeschrijvingen) wordt nog gewerkt. De beoogde datum van vaststelling door het Algemeen Bestuur in juni 2012 is niet gerealiseerd, een nieuwe datum is nog niet bekend. De deelplannen worden geclusterd en de bemensing van beleidsteam en managementteam ondergaat een aantal wijzigingen.

Gemeentelijke processen

Vooruitlopend op de nieuwe wet had de VNOG al een convenant gesloten met het ministerie van Binnenlandse Zaken waarin prestaties over de basisvereisten crisismanagement zijn opgenomen (melding, alarmering, opschaling, coördinatie, oefenen) om te groeien naar de vereiste wettelijke criteria.

De veiligheidsregio stelt een beleidsnotitie en plan van aanpak op hoe te komen tot de basisvereisten / kwaliteitscriteria crisismanagement. Dit betreft onder meer piketregelingen om vereiste opkomsttijden te realiseren, poolvorming van sleutelfunctionarissen en intensivering van opleidings- en oefentrajecten. De uitvoering van deze wettelijke taken vragen extra gemeentelijke investeringen. Momenteel worden prestatieafspraken ontwikkeld om de intergemeentelijke samenwerking concreet vorm te geven. In de zomer van 2011 is de notitie bemensing gemeentelijke crisisorganisatie goedgekeurd in VNOG verband. Dit betekent dat de bemensing intergemeentelijk geregeld wordt. De alarmering en bereikbaar- en beschikbaarheidsregelingen worden hier op aangepast.

Brandweertzorg

Bepaald is dat de verantwoordelijkheid voor de brandweertzorg overgaat van gemeente naar de VNOG. De bestuurlijke en operationele slagkracht moet worden versterkt. De realisatie van de overdracht van gemeente naar regio is formeel vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling VNOG (1-1-2011). Al het brandweerpersoneel dat in dienst van de gemeente was, is per 1-1-2013 in dienst gekomen van de regio. De brandweertzorg zal worden uitgevoerd op clusterniveau.

6.3.6 Circulus

Circulus B.V. te Apeldoorn voert voor de gemeente de gemeentelijke taak "inzameling en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen en straatreiniging" uit. Hiervoor is de gemeente met ingang van 2008 toegetreten tot de overheidsgedomineerde besloten vennootschap Circulus met een aandeel van 11,02%. Het aandeelhouderschap in Circulus B.V. is onlosmakelijk verbonden met de DienstverleningsOvereenkomst (DVO) voor de bovengenoemde taak.

Circulus hanteert voor de bepaling van de kostprijs van de dienstverlening een methode waarbij (directe en indirecte) kosten worden toegekend aan activiteiten. Hierbij is geen rekening gehouden met onvoorziene gebeurtenissen. Periodiek vindt er een herijking van deze methode plaats. Voor het opvangen van onverwachte gebeurtenissen en schommelingen in de bedrijfsresultaten van Circulus wordt een buffer in het eigen vermogen van Circulus B.V. opgebouwd. Deze buffer, het zogenoemde garantievermogen (eigen vermogen en achtergestelde leningen), kan maximaal 20% van het balanstotaal zijn. Voor het opbouwen van het garantievermogen heeft de gemeente Epe, op basis van 11,02% van de aandelen, een achtergestelde lening aan Circulus verstrekt van € 220.000. Over deze lening betaalt Circulus B.V. rente aan de gemeente.

Nadat er in een eerder stadium een nauwere samenwerking tussen Circulus B.V. en Berkel Milieu N.V. tot stand gekomen was, is in 2011 een verkenning opgestart tot een verdergaande samenwerking tussen deze beide bedrijven. Deze samenwerking kan uitmonden in een fusie. Hiertoe is een stappenplan opgezet die in 2012 verder is uitgewerkt. In 2013 zal er definitief worden besloten over de fusie, de raad zal hierbij betrokken worden.

6.3.7 RGV

In 2011 is de gemeenschappelijke regeling Recreatiegemeenschap Veluwe opgeheven. Gemeente Epe is aandeelhouder geworden in de RGV Holding BV. De uitgegeven aandelen, 181.600 groot één euro, zijn naar rato verdeeld over de deelnemende gemeenten. Gemeente Epe heeft 6.705 aandelen ontvangen. Voor de afkoop van het onderhoud aan de fietspaden heeft de gemeente een bedrag van € 1.400.000 van RGV en provincie Gelderland ontvangen. In de in 2012 vastgestelde fietsnota is de inzet van dit afkoopbedrag voor onderhoud en reconstructie vastgelegd. In 2012 is de RGV Holding BV gestart met onderhandelingen om te komen tot een fusie met het Recreatieschap Achterhoek Liemers. In de aandeelhoudersvergadering is de beloningsstructuur van bestuur en directie in discussie gebracht.

6.3.8. Publiek Private Samenwerking (PPS)

Het Publieke Private Samenwerkingsverband (PPS) is een bijzondere vorm van een verbonden partij, omdat naast de overheid ook private partijen deelnemen. Een veel voorkomende vorm van een PPS is lokale gebiedsontwikkeling. Het risicoprofiel is op financieel gebied hoog. De gemeente loopt risico over het ingebrachte geld en dient daarnaast rekening te houden met het private belang dat kan afwijken van de eigen doelstelling. Aan de andere kant kan sprake zijn van forse exploitatiewinsten waarin de gemeente kan meedelen. Epe neemt momenteel deel aan één PPS ('t Slath). Hier is sprake van een bouwclaim-model. Bij het bouwclaim-model verkopen marktpartijen grond aan de gemeente in ruil voor het recht op afname van bouwrijpe kavels. De gemeente draagt vrijwel volledig de risico's van de grondexploitatie (vergelijkbaar met actief grondbeleid). De sturingsmogelijkheden voor de gemeente zijn ook maximaal.

Paragraaf 7 Grondbeleid

7.1 Inleiding

De paragraaf Grondbeleid beoogt inzicht te geven in het gemeentelijke beleid met betrekking tot de grondexploitatie. De grondexploitatie is een activiteit die voor de gemeente van groot belang is met het oog op de uitvoering van haar strategische doelstellingen.

7.2 Beleidskaders

In januari 2010 is de Nota Grondbeleid 2009 door de gemeenteraad vastgesteld. De in deze nota verwoorde uitgangspunten worden gehanteerd als kaders voor het grondbeleid van de gemeente Epe. Er is gekozen voor regisserend grondbeleid. Dit regisserend grondbeleid houdt in dat per ontwikkelingslocatie vooraf wordt bepaald welk beleid wordt gevoerd. Voor locaties waar het mogelijk en verantwoord is om actief grondbeleid toe te passen, kan actief grondbeleid worden uitgevoerd.

7.3 Beleidsverantwoording

7.3.1 Grondaankopen

In 2012 is in totaal 10.993 m² grond aangekocht o.a. voor de uitbreiding van de begraafplaats in Emst.

7.3.2 Grondverkoop

In 2012 zijn er geen kavels voor woningbouw verkocht. Op het bedrijventerrein Kweekweg is op het retailpark een perceel bedrijfsterrein verkocht met een oppervlakte van 25.535 m². Daarnaast zijn er diverse reststroken verkocht met een totale oppervlakte van 9.238 m². Totaal is in 2012 ruim 4,1 ha grond verkocht.

7.3.3 In exploitatie genomen gronden

In 2012 is het complex Hoofdweg Emst afgesloten. Het eindresultaat (€ 5.258 positief) van dit complex is toegevoegd aan de reserve bouwgrondexploitatie.

Van de volgende lopende complexen van het grondbedrijf zijn in 2012 de grondexploitatiebegrotingen twee keer geactualiseerd:

EPE

Warande (31)
Boskamp (70)
Kweekweg VI (66)
Klaarbeek (92)
Klaarbeek zorgcentrum (44)

OENE

Oene-West (61)
Kerkweg (62)

EMST

Gelders Kwartier (94)

VAASSEN

Pastoorsweg (89)
Oosterhof (58)
Vulcanusterrein (32)
De Pirk-Noord (51)
Voormalige Kouwenaarschool (56)
Oosterhof-Zuid (68)
Eekterveld III (60)

Met zekerheid gerealiseerde winsten moeten (op grond van voorschriften) tussentijds worden overgeboekt naar de reserve bouwgrondexploitatie. Door de gemeente Epe wordt het bedrijfseconomische voorzichtigheidsprincipe gehanteerd: *winsten worden eerst verantwoord als deze zijn gerealiseerd*. In 2012 is van het complex Oene-West een verwachte winst € 57.260 tussentijds overgeboekt naar de reserve bouwgrondexploitatie.

Als uit een grondexploitatiebegroting blijkt, dat er een verlies op een complex ontstaat, wordt dit verlies direct ten laste van de reserve bouwgrondexploitatie gebracht. In dit kader is per 30 juni 2012 € 121.722 als verlies genomen en per 31 december 2012 een bedrag van € 289.030.

7.3.4 Nog niet in exploitatie genomen gronden

De gemeente bezit gronden, totaal ruim 23 ha, die nog niet in exploitatie zijn genomen. De taxatiewaarde van deze gronden, incl. enkele panden, bedraagt per 31 december 2012 ca. € 1,7 miljoen.

7.3.5 Reserve bouwgrondexploitatie

Aangezien grondexploitaties betrekking hebben op meerjarige vastgoedontwikkelingen, is het evident dat hieraan risico's zijn verbonden. De reserve bouwgrondexploitatie wordt opgebouwd uit de eindresultaten van de grondexploitaties van alle afgesloten complexen plus alle tussentijdse winst- en verliesnemingen.

Jaarlijks wordt in het kader van de begroting en de jaarrekening een risico-inschatting gemaakt, die als basis dient voor de financiële vertaling naar de benodigde omvang van de benodigde reserve grondexploitatie. In de Nota Grondbeleid 2009 is een model opgenomen voor de berekening van benodigde reserve bouwgrondexploitatie. Met dit model wordt voor elk complex het risicobedrag ingeschat waarbij gebruik wordt gemaakt van drie risicovariabelen. Daarnaast wordt een risicobedrag bepaald voor de (nog) niet in exploitatie genomen gronden.

De benodigde reserve per 1 januari 2013 wordt op basis van de geactualiseerde grondexploitatiebegrotingen (per 1 januari 2013) en taxatiewaarde van de (nog) niet in exploitatie genomen gronden als volgt berekend:

- risicobedrag voor looptijd van het complex	€ 41.000
- risicobedrag voor investeringen	- 3.910.000
- risicobedrag voor opbrengsten	- 1.867.000
- risicobedrag voor (nog) niet in exploitatie genomen gronden	- 178.000
Totaal risicobedrag per 1 januari 2013	€ 5.996.000
af: verwacht totaal eindsaldo alle complexen grondbedrijf	- 3.037.000
Benodigde reserve per 1 januari 2013	€ 2.959.000

De beschikbare reserve bouwgrondexploitatie bedraagt € 3.441.000. Het overschot van € 482.000 valt vrij ten gunste van het jaarrekeningsaldo 2012.

7.3.6 Reserve regionale woningbouwprogrammering

Naast de reserve bouwgrondexploitatie is een reserve opgebouwd voor het opvangen van financiële tegenvallers door het schrappen of in de tijd doorschuiven van woningbouwplannen ten gevolge van de afspraken die er binnen de regio Stedendriehoek worden gemaakt over het nieuwe regionale woningbouwprogramma. Deze reserve "Regionale woningbouw-programmering" bedraagt per 1 januari 2013 € 1,2 miljoen. In de meerjarenbegroting voor de komende jaren (2013 en 2014) staan nog aanvullende stortingen in de reserve gepland, waarbij de reserve wordt opgebouwd naar € 2,1 miljoen. Uit de actualisatie van de gemeentelijke Woonvisie zal blijken welke woningbouwplannen worden geschrapt en welke worden doorgeschoven. Op basis van de nieuwe Woonvisie kan worden nagegaan of de reserve van € 2,1 miljoen toereikend is.

Jaarrekening

Balans en Programmarekening

Balans per 31 december 2012

(bedragen x € 1.000,-)	Ultim o 2012	Ultim o 2011
ACTIVA		
Vaste activa		
<i>Immateriële vaste activa</i>	-	-
- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio/disagio		
- Kosten van onderzoek en ontw ikkeling		
<i>Materiële vaste activa</i>	47.502	47.267
- Investerings met een economisch nut		
- gronden uitgegeven in erfpacht		
- overige investeringen met een economisch nut	44.031	43.939
- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	3.471	3.328
<i>Financiële vaste activa</i>	4.447	4.585
- Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen		
- gemeenschappelijke regelingen		
- overige verbonden partijen		
- Leningen aan:		
- w oningbouw corporaties		
- deelnemingen		
- overige verbonden partijen		
- Overige langlopende leningen u/g	3.938	4.040
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	193	193
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	316	352
Totaal vaste activa	51.949	51.852
Vlottende activa		
<i>Voorraden</i>	1.173-	3.090
- Grond- en hulpstoffen:		
- niet in exploitatie genomen bouw gronden	682	2.186
- overige grond- en hulpstoffen		
- Onderhanden w erk, w aaronder gronden in exploitatie door gemeente	1.935-	820
- Gereed product en handelsgoederen	80	84
- Vooruitbetalingen		
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	3.312	2.431
- Vorderingen op openbare lichamen	151	420
- Verstrekte kasgeldleningen		
- Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen		
- Overige vorderingen	3.161	2.011
- Overige uitzettingen		
<i>Liquide middelen</i>	547	449
- Kassaldi	3	1
- Bank- en girosaldi	544	448
<i>Overlopende activa</i>	5.418	4.987
Totaal vlottende activa	8.104	10.957
Totaal generaal	60.053	62.809

(bedragen x € 1.000,-) PASSIVA	Ultimo 2012	Ultimo 2011
Vaste passiva		
<i>Eigen vermogen</i>	37.619	36.645
- Algemene reserve	2.460	3.053
- Bestemmingsreserves		
- Voor egalisatie van tarieven	1.624	1.167
- Overige bestemmingsreserves	31.658	32.425
- Nog te bestemmen resultaat	1.877	
<i>Voorzieningen</i>	6.480	6.337
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.095	1.892
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	3.121	3.023
- Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	1.264	1.422
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>	2.186	3.018
- Obligatieleningen		
- Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	567	681
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	1.619	2.337
- binnenlandse bedrijven		
- overige binnenlandse sectoren		
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren		
- Door derden belegde gelden		
- Verplichtingen uit hoofde van financial-lease overeenkomsten		
Totaal vaste passiva	46.285	46.000
Viottende passiva		
<i>Netto viottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar</i>	10.771	13.352
- Kasgeldleningen	5.000	7.500
- Bank- en girosaldi		
- Overige schulden	5.771	5.852
<i>Overlopende passiva</i>	2.997	3.457
Totaal viottende passiva	13.768	16.809
Totaal generaal	60.053	62.809
Gewaarborgde geldleningen	59.658	55.287
Garantstellingen		

Programmarekening 2012

Programma / omschrijving (bedragen x € 1.000) verschillen door afronding	Raming 2012 voor wijziging			Raming 2012 na wijziging			Realisatie 2012		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1. Opgroeien in Epe	342	6.257	- 5.915	342	6.263	- 5.920	374	5.636	- 5.263
2. Actief in Epe	776	4.339	- 3.563	812	5.311	- 4.498	747	5.255	- 4.507
3. Zorg en opvang	814	7.818	- 7.004	1.162	7.931	- 6.769	1.278	7.945	- 6.667
4. Leefbaar en veilig	63	2.234	- 2.171	63	2.186	- 2.123	54	1.898	- 1.845
5. Ruimte en wonen	5.263	6.983	- 1.720	5.541	7.819	- 2.278	6.897	9.512	- 2.615
6. Epe op orde	1.024	6.564	- 5.540	1.034	7.073	- 6.039	1.143	6.336	- 5.193
7. Duurzaamheid	5.985	6.157	- 171	6.040	6.147	- 107	6.004	5.188	816
8. Toezicht en handhaving.	87	1.740	- 1.653	27	1.737	- 1.710	- 23	1.214	- 1.237
9. Bedrijvigheid	74	650	- 576	78	718	- 640	77	595	- 517
10. Weer aan het werk	10.786	13.752	- 2.967	11.498	14.293	- 2.795	11.969	14.098	- 2.130
11. Bestuur en organisatie	696	4.427	- 3.731	958	4.559	- 3.601	664	5.942	- 5.278
Subtotaal programma's	25.910	60.921	- 35.011	27.555	64.036	- 36.481	29.183	63.619	- 34.436
<u>Algemene dekkingsmiddelen:</u>									
- Lokale heffingen	5.479	253	5.226	5.437	243	5.194	5.773	256	5.517
- Algemene uitkering	27.953	-	27.953	28.025	- 74	28.099	27.870	-	27.870
- Dividend	211	9	202	191	9	182	199	11	188
- Saldo financieringsfunctie	130	930	- 800	130	1.062	- 932	109	167	- 58
- Overige alg. dekk. middelen	2.469	58	2.411	2.601	58	2.542	1.988	95	1.892
Algemene dekkingsmiddelen	36.242	1.251	34.991	36.384	1.299	35.085	35.939	530	35.409
- Onvoorziene uitgaven	-	71	- 71	-	71	- 71	-	-	-
Resultaat voor bestemming	62.152	62.243	- 90	63.939	65.406	- 1.467	65.123	64.149	974
<u>Toevoeging / onttrekking aan reserves:</u>	<u>3.552</u>	<u>3.462</u>	<u>90</u>	<u>5.993</u>	<u>4.526</u>	<u>1.467</u>	<u>8.026</u>	<u>7.123</u>	<u>903</u>
Programma 1	38	37	1	28	44	- 16	24	43	- 19
Programma 2	263	61	201	1.242	61	1.180	1.255	55	1.200
Programma 3	15	66	- 51	18	66	- 48	41	274	- 233
Programma 4	11	-	11	11	-	11	11	1	10
Programma 5	21	1.166	- 1.144	755	1.272	- 517	1.752	1.289	463
Programma 6	30	194	- 163	495	354	141	334	170	164
Programma 7	573	31	542	976	164	812	77	488	- 410
Programma 8	24	1	23	79	1	78	53	31	22
Programma 9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Programma 10	282	34	248	- 456	439	- 894	200	546	- 346
Programma 11	1.567	1.307	260	2.117	1.560	557	3.550	3.637	- 87
Programma 12	728	566	163	728	566	163	729	590	139
Resultaat na bestemming	65.704	65.704	-	69.932	69.932	-	73.149	71.272	1.877

Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Begrotingsoverschrijdingen zijn in principe onrechtmatig. Er zijn echter situaties denkbaar waarbij overschrijdingen binnen het door de raad uitgezette beleid vallen en binnen het doel blijven waarvoor het budget beschikbaar is gesteld. Hierbij valt te denken aan overschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (bijvoorbeeld via subsidies en kostendekkende omzet) en overschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen, zoals blijkt uit de kadernota 2010 van het Platform Rechtmatigheid Provincies en Gemeenten.

In onderstaand overzicht zijn de programma's opgenomen waarbij sprake is van een overschrijding van de lasten, met daarbij een verklaring in hoeverre de afwijking past binnen het door de raad geformuleerde beleid. Voor een nadere uitwerking van de verschillen wordt verwezen naar de financiële analyse van de programma's. Op enkele programma's veroorzaakt een hogere (toerekening van) interne loonkosten (een deel) van de overschrijding. Deze wordt gecompenseerd door voordelen op andere programma's en past binnen het bestaand beleid. Voor een analyse van de totale interne loonkosten wordt verwezen naar bijlage 1.

De raad autoriseert deze kostenoverschrijdingen met het vaststellen van de jaarrekening.

Programma	Begrotingsafwijking lasten (* € 1.000)			Verklaring	Conclusie
	Begroot	Werkelijk	Verschil		
3. Zorg en opvang	7.931	7.945	-14	Betreft m.n. opneemregelingen WMO en regiotaxi en hogere (toerekening van) interne loonkosten. De lasten voor WMO worden gecompenseerd door hogere eigen bijdrage, een vereffening met de decentralisatie-uitkering en verrekening met de reserve WMO (zie financiële analyse programma 3).	Past binnen het beleid.
5. Ruimte en Wonen	7.819	9.512	-1.693	Betreft m.n. verliezen en afwaarderingen op enkele complexen in de grondexploitatie. Dit wordt gedekt uit de reserve bouwgrondexploitatie. Daarnaast veroorzaakt de technische boekingsgang een nadeel (overboeking hogere opbrengst naar de balans), zie ook de hogere opbrengst bij de baten.	Past binnen het beleid.
11. Bestuur en organisatie	4.559	5.942	-1.383	Betreft m.n. hogere (toerekening van) interne loonkosten en diverse stelposten die, als gevolg van de technische boekingsgang, gedekt worden door voordelen op andere programma's.	Past binnen het beleid.
12. Algemene dekkingsmiddelen	308	363	-55	compensatie van de overschrijding vindt plaats op andere programma's door onderuitputting in kapitaallasten op die programma's. Zie financiële analyse programma 11 en bijlage 2.	Past binnen het beleid.
Investeringen	Hogere uitgaven dan begroot			Betreft twee overschrijdingen van afgesloten kredieten. Gedekt binnen de begroting of onttrekking aan reserves.	Past binnen het beleid.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividend van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden. In de verslagperiode is hiervan geen sprake geweest.

In de jaarrekening is onder overlopende passiva opgenomen de van overheidslichamen ontvangen maar nog niet bestede voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Balans

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijging- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven.

De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven in de looptijd van de betrokken geldlening.

Materiële vaste activa met economisch nut

In erfpacht uitgegeven gronden.

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen).

Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht hebben zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken. In het boekjaar 2012 zijn er geen woningen afgewaardeerd. Volledigheidshalve vermelden wij dat op investeringen die vóór 2004 gedaan zijn soms extra is afgeschreven zonder economische noodzaak (ter verlichting van toekomstige lasten). Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Soort activum		Termijn
Gronden en terreinen		-
Woonruimten		40
Bedrijfsgebouwen	nieuwbouw	40
	verbouw	25
Wegen		25
Riolering		40
Vervoermiddelen		6 / 15
Machines, apparaten en installaties		5 / 15
Inventarissen		5 / 10
Automatisering: hardware/software		4

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut.

Infrastructuurle werken in de openbare ruimte, bijvoorbeeld wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken, kunnen worden geactiveerd en afgeschreven. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven volgens bovenstaande afschrijvingstermijnen). Voor zover in voorkomende gevallen een snellere budgettaire dekking mogelijk is, wordt op dergelijke activa overigens (resultaatafhankelijk) extra afgeschreven. De boekwaarden moeten dus nadrukkelijk als nog te dekken investeringsrestanten worden gezien. In 2005 is een reserve gevormd om investeringen met een maatschappelijk nut extra te kunnen afschrijven (reserve 90002 saldo 31-12-2012: € 3.638.883).

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Participaties in het aandelenkapitaal van N.V.'s en B.V.'s ("kapitaalverstrekingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs, zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingprijs.

Bijdragen aan activa van derden kunnen worden geactiveerd. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Vlottende activa

Vorraden

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs, dan wel lagere marktwaarde. Aan deze gronden wordt een redelijk te achten aandeel in rente- en administratiekosten toegerekend.

De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen die zijn gebaseerd op de gemiddelde betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen de standaard verrekenprijs en betaalde inkoopprijs worden als resultaat verantwoord. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde.

De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken) en een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht. Gereede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich met name voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt dynamisch bepaald op basis van de geschatte inningkansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter op de contante waarde van de (al opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

De onderhoudsvoorzieningen zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid nader uiteengezet.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

De gewaarborgde geldleningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde verminderd met de aflossingen.

Toelichting op de balans per 31 december 2012

(bedragen x € 1.000)

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Materiële vaste activa	Boekwaarde per 31-12-2012	Boekwaarde per 31-12-2011
In erfpacht uitgegeven gronden		
Overige investeringen met een economisch nut	44.031	43.939
Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	3.471	3.328
Totaal	47.502	47.267

De boekwaarde van de **erfpachtgronden** is in het boekjaar niet gemuteerd.

De **overige investeringen met economisch nut** kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Categorie vast actief	2012	2011
210 Gronden en terreinen	2.544	2.515
220 Woonruimten	-	-
230 Bedrijfsgebouwen	24.439	25.706
240 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	13.803	12.763
250 Vervoermiddelen	3	6
260 Machines, apparaten en installaties	2.610	2.208
270 Overige materiële vaste activa	632	741
Totaal	44.031	43.939

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de **overige investeringen met economisch nut** weer:

	Boek- waarde 1-1-2012	Inves- teringen	Extra afschrijving	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afw aar- deringen	Boek- waarde 31-12-2012
210 + 214 Gronden en terreinen	2.515	121	86	6		-	2.544
220 Woonruimten							
230 + 234 Gebouw en	25.706	455	109	1.613		-	24.439
240 Grond-, weg-, water- bouw kundige werken	12.763	1.499		459		-	13.803
250 Vervoermiddelen	6			3		-	3
260 Machines, apparaten en installaties	2.208	937		435	100	-	2.610
270 + 274 Overige materiële vaste activa	741			109		-	632
Totaal	43.939	3.012	195	2.625	100	-	44.031

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen, die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld (>€ 100.000):

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed 2012	Cumulatief besteed t/m 2012
Investeringen			
Afkoppelen riolering Krugerstraat e.o.(166/10+145/09)	3.131	1353	2643
Renovatie gymzaal Haverkamp (105/12)	376	369	369
Natuurbrandbestrijdingsvoertuig Epe (167/09)	264	266	266
Natuurbrandbestrijdingsvoertuig Vaassen (129/10)	264	266	266
Grondkosten begraafplaats Emst (134/11) + (124/08)	184	110	127

De boekwaarde van de **investeringen** in de openbare ruimte met uitsluitend **maatschappelijk nut** had het volgende verloop:

	Boek- waarde 1-1-2012	Aanpassing 01-01 t/m 31-12-2011	Inves- teringen	Extra afschrijving	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afw aar- deringen	Boek- waarde 31-12-2012
Gronden en terreinen	-							-
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	3.324	-	808		279	385	-	3.468
Overige materiële vaste activa	4	-			1		-	3
Totaal	3.328	-	808	-	280	385	-	3.471

Onder bijdragen van derden zijn de die bijdragen van derden opgenomen, die direct gerelateerd zijn aan het betrokken actief. Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

De volgende investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut zijn in het boekjaar geactiveerd(> € 50.000).

	Beschikbaar krediet	Werkelijk bested	Cumulatief bested t/m 2012
Investeringen	Bruto	Netto	Netto
Vervanging 3 bruggen Houtweg Oene (106/12)	425	366	366
Uitv.kr. real Fietsp koekenbergweg Epe (158/12)	121	60	60
Uitv. krediet WVP bebouwde kom Oene (137/11)	75	99	101

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2012 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Boek- waarde 1-1-2012	Aanpassing 01-01	Mutaties 2012	Investering	Des- investering	Aflossing/af- schrijving	Afw aar- deringen	Boek- waarde 31-12-2012
Leningen aan:								
<i>woningbouwcorporaties</i>								
<i>deelnemingen</i>								
<i>overige verbonden partijen</i>								
Overige langlopende leningen	4.040	-	31	250		383	-	3.938
Overige uitzettingen met looptijd > 1 jaar	193	-					-	193
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	352	-				36	-	316
Totaal	4.585	-	31	250	-	419	-	4.447

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

Voorraad categorie	2012	2011
Grond- en hulpstoffen, gespecificeerd naar:		
- niet in exploitatie genomen en part. bouwgronden	682	2.186
- overige grond- en hulpstoffen		
<i>subtotaal</i>	682	2.186
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	1.935-	820
Gereed product en handelsgoederen	80	84
Vooruitbetalingen		
Totaal	1.173-	3.090

Van de niet in exploitatie genomen en particuliere bouwgronden kan het volgende overzicht worden gegeven:

	Boek- waarde 31-12-2011	Over- boek- ing	Investe- ringen	Inkomsten	Mutatie reserve	Boek- waarde 31-12-2012	Voorz. Verlies- latend complex	Balans- waarde 31-12-2012
Bouw- grond niet in expl. gemeente	4.450	-	596	1.374-		3.672	2.990-	682

Van de gemeentelijke bouwgronden (niet in exploitatie) bedraagt de gemiddelde boekwaarde per m2 € 5,25. Voor deze complexen is nog geen bestemming vastgesteld en geen grondexploitatiebegroting opgesteld.

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2012 het volgende overzicht worden weergegeven:

	Boek- waarde 31-12-2011	Over- boek- ing	Investe- ringen	Inkom- sten	Mutatie reserve	Boek- waarde 31-12-2012	Voorz. Verlies- latend complex	Balans- waarde 31-12-2012
Onder- handen werk (part)	688-	-	112	307-	175-	1.058-		1.058-
Bouwgrond in exploitatie gemeente	1.508	-	630	3.265-	57	1.070-		1.070-
Onder- handen werk (Grond ov.)	-	-	193	-	-	193		193
Totaal	820	-	935	3.572-	118-	1.935-	-	1.935-

Nog te maken kosten bouwgronden in exploitatie door gemeente 2.173
 Nog te verwachten opbrengsten 3.919
 Verwacht exploitatieresultaat (-/- is voordelig = -1.070 + 2.173 – 3.849 – 70) -/- 2.816
 Voor een nadere toelichting op de grondexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid en Programma 5 Ruimte en Wonen.

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Saldo 31-12-2012	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd saldo 31-12-2012	Gecorrigeerd saldo 31-12-2011
Vorderingen openbare lichamen	151		151	420
Verstrekte kasgeldleningen				
Vorderingen WWB	1.279	1.039-	240	244
Overige vorderingen	3.195	274-	2.921	1.767
Totaal	4.625	1.313-	3.312	2.431

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	2012	2011
Kas	3	1
Bank	544	448
Giro		-
Totaal	547	449

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	2012	2011
Vooruitbetaalde bedragen	533	312
BCF	3.188	3.027
Voorschotbedragen overheidslichamen		
Nog te ontvangen bedragen (overig)	1.697	1.648
Totaal	5.418	4.987

Het verloop van de post voorschotbedragen overheidslichamen is als volgt:

Saldo 01-01-2012	0
Plus : Toevoegingen	0
Minus : Verminderingsen	0
Saldo 31-12-2012	0

PASSIVA

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten:

	2012	2011
Algemene reserve	2.460	3.053
Bestemmingsreserves:	33.282	33.592
Nog te bestemmen resultaat	1.877	-
Totaal	37.619	36.645

Het verloop in 2012 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven:

	Saldo 1 jan. '12	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31dec. '12
Algemene reserve	3.053	430	1.023-	2.460
Bestemmingsres.	33.592	6.722	7.032-	33.282
Totaal	36.645	7.152	8.055-	35.742

Het resultaat over het boekjaar 2011 is toegevoegd aan de bestemmingsreserve Regionale Woningbouwprogrammering en maakt onderdeel uit van het saldo bestemmingsreserves per 1 januari 2012. De hoogte van de reserves is gebaseerd op de actuele situatie en reële verplichtingen.

TOELICHTING op de AARD en DOELSTELLING van de BESTEMMINGSRESERVES**Bestemmingsreserves voor egalisatie van tarieven**

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
97015	Egalisatie rioolrechten	€ 1.411.803
Beleid is dat de kosten van riolering voor 100% gedekt worden door de rioolheffing. Tijdelijke overschotten die (op basis van nacalculatie) ontstaan als gevolg van overdekking in de opbrengst van rioolheffing worden aan deze reserve toegevoegd. Tekorten in de opbrengst rioolheffing (door onderdekking op basis van nacalculatie) worden uit deze reserve gedekt.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
97020	Egalisatie afvalstoffenheffing	€ 175.915
Beleid is dat de lasten voor de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen voor 100% gedekt worden door de afvalstoffenheffing. Tijdelijke overschotten die (op basis van nacalculatie) ontstaan als gevolg van overdekking in de opbrengst afvalstoffenheffing worden aan deze reserve toegevoegd. Tekorten in de opbrengst afvalstoffenheffing (door onderdekking op basis van nacalculatie) worden uit deze reserve gedekt.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
99010	Egalisatie hondenbelasting	€ 35.993
Beleid is dat de lasten voor de voorzieningen ten behoeve van hondenbezitters voor 100% gedekt worden door de hondenbelasting. Tijdelijke overschotten die (op basis van nacalculatie) ontstaan als gevolg van overdekking in de opbrengst hondenbelasting worden in deze reserve 'gereserveerd'. Tekorten in de opbrengst hondenbelasting (door onderdekking op basis van nacalculatie) worden voor zover mogelijk uit deze reserve gedekt.		

Overige bestemmingsreserves

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
90002	Extra afschrijving investeringen maatschappelijk nut	€ 3.638.883
Ingesteld voor reserveren van middelen ten behoeve van het inzetten voor extra afschrijving van investeringen met een maatschappelijk nut (IMN). Hierdoor wordt een structureel voordeel op kapitaallasten gerealiseerd.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
90003	Eenmalige dekkingsmiddelen	€ 76.560
Ingesteld voor de dekking van de uitgaven die zijn opgenomen in het bij de begroting 2001 vastgestelde overzicht eenmalige dekkingsmiddelen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
90004	Automatisering	€ 329.401
ICT uitgaven die niet worden geactiveerd worden ten laste van deze reserve gebracht.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
90007	ICT investeringen	€ 2.492.154
Deze reserve dient ter dekking van uitgaven/investeringen uit het ICT bestedingsplan.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
90019	Cofinanciering	€ 536.909
De reserve is ingesteld om een gemeentelijke bijdrage te kunnen leveren aan projecten op diverse beleidsvelden, waarbij het een voorwaarde is dat de gemeente Epe zelf een bijdrage levert om zodoende financiële ondersteuning te verkrijgen van andere overheden (uit Europese, rijks- en provinciale fondsen).		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
90022	Mediation bezwaarschriften	€ 16.709
De reserve is ingesteld ter dekking van de uitgaven voor de pilot mediation		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
90025	Doorlichting begroting en extra afschrijving	€ 24.863
Ingesteld i.v.m. reservering van voordelen uit de financiële doorlichting van de begroting (2010) t.b.v. dekking van eenmalige uitgaven.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
90060	Onderhoud gemeentelijke gebouwen	€ 75.000
Door beschikbaarheid van eenmalige middelen wordt in 2012 eenmalig € 75.000 in de reserve groot onderhoud gestort. Dit bedrag wordt ingezet ter dekking van noodzakelijke dotaties aan 3 voorzieningen groot onderhoud gemeentelijke gebouwen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
91010	Brandweer pagers/portofoons	€ 52.362
De reserve dient ter dekking van de aanschaf van pagers (brandweer).		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
92009	Openbare verlichting	€ 1.518.129
Egalisatie van de lasten die voortvloeien uit de onregelmatig gespreide uitgaven voor vervanging van de openbare verlichting.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
92013	Wijziging financieringssysteem wegen	€ 0
Opvangen van de tijdelijke gevolgen van de wijziging van de financieringssysteem voor het onderhoud van de wegen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
92014	Bushalte Korte Kuipersweg	€ 32.139
De reserve is ingesteld ter gedeeltelijke dekking van het krediet voor de realisatie van de transferpunten van de Veluwelijn.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
92015	Startprogramma Duurzaam Veilig	€ 234.927
De reserve is ingesteld ter dekking van verstrekte kredieten en in het Meerjaren Investeringsplan opgenomen uitgaven ten behoeve van "Duurzaam Veilig".		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
92019	Toeristische fietspaden	€ 29.074
De reserve is ingesteld ter dekking van verstrekte kredieten voor toeristische fietspaden.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
92020	Duurzaam veilig inrichten Buitengebied Oene	€ 0
De reserve is ingesteld ter dekking van het verstrekte krediet ten behoeve van de realisatie van het Duurzaam veilig inrichten van het buitengebied van Oene.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
92022	Parkeerproblematiek diverse kernen	€ 0
De reserve is ingesteld ter dekking van het verstrekte krediet voor het oplossen van de parkeerproblematiek in de diverse kernen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
92026	Integrale wijkaanpak (gedeeltelijk)	€ 0
De reserve is ingesteld ter gedeeltelijke dekking van het verstrekte krediet ten behoeve van de realisatie van het wijkverkeersplan Oene Centrum.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
92030	Verbreden Smallertsweg	€ 76.500
De reserve is ingesteld ter dekking van de uitgaven voor het verbreden van de Smallertsweg.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
92035	Overdracht fietspaden RGV	€ 1.269.754
Ingesteld ten behoeve van dekking van de uitgaven voor het onderhoud en (bijdragen aan) investeringen in / reconstructie van recreatieve fietspaden, waarvoor van de RGV en de provincie middelen zijn ontvangen (in totaal € 1.400.000). Deze middelen zijn in de reserve gestort in verband met de overdracht van het beheer van de recreatieve fietspaden van de RGV aan de gemeente.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
92040	Aanleg Parkeerplaatsen Markt Epe	€ 61.200
De reserve is ingesteld ter dekking van de uitgaven voor het realiseren van 9 openbare parkeerplaatsen in verband met de extra parkeerbehoefte door uitbreiding van een pand aan de markt in Epe. Het hierop betrekking hebbende deel van de verkoopopbrengst is in deze reserve gestort.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
93003	Egalisatie winstuitkering Nuon	€ 798.635
In 1992 ingesteld voor egalisatie van fluctuerende VNB (Nuon) uitkeringen. Na ontvangst van de afkoopsommen wordt de rente over de egalisatiereserve aangewend als algemeen dekkingsmiddel.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
93004	Verkoop 14 aandelen VNB	€ 1.491.172
Ingesteld voor de egalisatie van inkomsten, ontvangen door afkoopsom (1993, verkoop aandelen VNB); hiervoor werd een uitkering uit de winst ontvangen. De rente over de reserve wordt aangewend als algemeen dekkingsmiddel.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
93005	Verkoop aandelen Nuon	€ 562.805
Ingesteld in verband met de verstrekking van een achtergestelde lening aan de Nuon N.V. bij de verkoop van de aandelen. Jaarlijks ontvangt de gemeente hierop 6,5% rente. Deze rente is als structureel dekkingsmiddel opgenomen in de exploitatie. Het doel van de reserve is het zijn van een algemeen dekkingsmiddel. Aflossingen worden in reserve 93006 gestort.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
93006	Aflossing achtergestelde lening Nuon	€ 1.325.919
De jaarlijkse aflossing van de achtergestelde lening aan Nuon wordt in deze reserve gestort. Het doel van de reserve is het zijn van een algemeen dekkingsmiddel. De waardecorrectie komt t.g.v. de exploitatie ter compensatie van het weggefallen dividend.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
93007	Verkoop aandelen Vitens	€ 1.396.440
Betreft de reservering van de boekwinst m.b.t. de achtergestelde lening die aan Vitens is verstrekt na conversie van de gewone aandelen in Vitens. In 15 jaar wordt de lening (€ 2.327.400) afgelost in gelijke termijnen. De aflossingen worden jaarlijks in reserve 93008 gestort. Aan deze reserve wordt geen rente toegevoegd.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
93008	Aflossing achtergestelde lening Vitens	€ 930.960
De jaarlijkse aflossing van de achtergestelde lening aan Vitens wordt in deze reserve gestort. De waardecorrectie komt ten gunste van de exploitatie ter gedeeltelijke compensatie van het dividend.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
93010	Stedendriehoek economische visie	€ 67.320
Ingesteld voor de dekking van uitgaven van het uitvoeringsprogramma Economische Visie Stedendriehoek.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
94017	Meubilair gymlokalen	€ 69.339
De reserve is gevormd om de uitgaven voor onderhoud en vervanging van toestellen in de diverse gymlokalen gelijkmatig te verdelen over de jaren.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
95001	Stormschade	€ 20.347
Het beschikbaar houden van de extra houtopbrengst als gevolg van de zware storm in januari 2007, t.b.v. de herinplant van bossen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
95002	Aankoop kunstwerken	€ 175
Er is een jaarlijks budget beschikbaar voor de aankoop van kunstwerken. Indien dit budget voor een aankoop niet toereikend is, kan deze reserve voor aanvullende dekking zorgen. Een eventueel restant van het reguliere budget wordt aan het einde van het jaar in deze reserve gestort.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
95003	Restauratie en onderhoud monumenten	€ 32.768
Ingesteld t.b.v. dekking van uitgaven i.v.m. het verstrekken van subsidies in restauratiekosten en kosten van onderhoud van monumenten. Het betreft gemeentelijke bijdragen in gevallen die niet langer uitgesteld kunnen worden en waarbij men afhankelijk is van gemeentelijke subsidie. De verstrekking van subsidies is geregeld in de gemeentelijke monumentenverordening.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
95007	Onderhoud/vervanging beschadigde laanbomen	€ 10.677
Het beschikbaar houden van door de verzekering uitgekeerde schadevergoedingen voor beschadigde bomen. De verzekeringsuitkeringen worden ingezet voor onderhoud en eventuele vervanging van beschadigde bomen. De reserve is gemaximeerd tot € 12.000 (nota Reserves en Voorzieningen).		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
95010	Kunst openbare ruimte	€ 13.566
Op basis van een percentageregeling (ingående 1-1-2011) wordt bij de gemeentelijke bouwprojecten of projecten waarbij de gemeente nauw is betrokken, de bouwsom vermeerderd met 1%; dit wordt gereserveerd voor kunstaankopen. In 2010 is eenmalig € 15.000 in de reserve gestort.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
95014	garantiebijdrage Kulturhus Oene	€ 0
De reserve dient ter dekking van de toegezegde garantiebijdrage t.b.v. de bouw van het Kulturhus Oene.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
95015	Investeringsbijdrage EZC	€ 21.327
De reserve dient ter dekking van de investeringsbijdrage aan de EZC t.b.v. de renovatie van de was- en kleegelegenheden.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
95025	Natuurcompensatie	€ 12.621
De reserve is ingesteld om de middelen te reserveren die zijn ontvangen ten behoeve van natuurcompensatie als gevolg van een overeenkomst met een camping. De gemeente zorgt voor natuurcompensatie, binnen twee jaar, waarbij de uitgaven ten laste van de reserve komen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
95030	Landschapsversterking	€ 27.754
De reserve is ingesteld om middelen beschikbaar te hebben ten behoeve van het uitvoeringsprogramma Landschapsontwikkelingsplan (cofinanciering)		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
96012	Accommodaties welzijnsinstellingen	€ 125.509
Ingesteld t.b.v. het reserveren van middelen voor de uitvoering van het accommodatiebeleid welzijnsinstellingen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
96013	Huisvesting verslavingszorg	€ 34.367
Bedoeld voor het reserveren van middelen ten behoeve van het groot onderhoud van het betreffende gebouw.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
96015	Werk en inkomen	€ 64.505
De reserve is ingesteld ter dekking van risico's op de uitvoering van bijzondere bijstand. Daarnaast kunnen de tekorten op de inkomensvoorziening Bbz uit deze reserve worden gedekt.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
96017	Wet Inburgering Nieuwkomers	€ 179.275
Ingaande 2005 worden voorschotten ontvangen, afrekening vindt plaats in het jaar er na op basis van outputfinanciering (aantal afgegeven beschikkingen); het verschil tussen de werkelijke lasten en de ontvangen voorschotten wordt met de reserve verrekend. De reserve dient om de risico's in de uitvoeringskosten op te vangen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
96027	Realisatie nieuwe accommodaties	€ 190.915
Ingesteld ter dekking van de gemeentelijke bijdrage aan de realisatie van nieuwe welzijn- en sportaccommodaties (Koekoek, PWA hal, Kulturhus).		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
96028	WMO	€ 3.050.869
Ingesteld ten behoeve van het egaliseren van de uitgaven en de inkomsten in het kader van de uitvoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) vanaf de invoering in 2007 (deel individuele verstrekkingen).		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
96029	Regeling toegankelijkheid openbare gebouwen	€ 71.843
Ingesteld voor het reserveren van door de gemeenteraad beschikbaar gestelde middelen voor de uitvoering van de "subsidieregeling toegankelijkheid openbare gebouwen" voor de periode 2010-2013.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
96030	Tijdelijke regeling eenmalige tegemoetkoming	€ 11.508
Betreft gelden die zijn ontvangen vanuit de Tijdelijke Regeling eenmalige tegemoetkoming gemeenten voor kosten ter afwikkeling van de nalatenschap oude Vreemdelingenwet. Deze middelen worden ingezet voor het wegwerken van achterstanden in de huisvestingstaakstelling.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
96032	Minimabeleid	€ 122.000
De reserve is in 2012 ingesteld voor fluctuaties in en incidentele projecten t.b.v. minimabeleid. Er wordt jaarlijks €20.000,- in gestort.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
96035	Schuldhelpverlening	€ 0
Bij de begroting 2010 is € 100.000 gereserveerd voor dekking van de tijdelijk hogere uitgaven schuldhelpverlening in verband met de gevolgen van de economische crisis.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
96040	Jeugdgezondheidszorg	€ 340.238
Ingesteld voor het reserveren van het voordeel dat is ontstaan doordat een deel van de beschikbare rijksmiddelen van de Brede Doeluitkering Centrum Jeugd en Gezin (BDU-CJG) in 2010 en 2011 is ingezet om al "bestaande" producten te financieren t.b.v. jeugdhulpverlening / maatschappelijke ondersteuning van jeugd. Hierdoor kunnen toekomstige kostenverlagingen binnen dit beleidsveld worden opgevangen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
96050	Inburgeringstrajecten	€ 476.591
Reserveren van middelen verkregen vanuit het rijk voor inburgering als gevolg van het behalen van de doelstelling inburgeringstrajecten en het vrijvallen van geoormerkte inburgeringsmiddelen waaraan geen verplichting meer hangt ten behoeve van besteding binnen dit beleidsveld.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
96109	BUIG	€ 2.116.383
Beschikbaar houden van middelen voor de uitvoering van de Wet Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten (BUIG). Hieronder vallen de inkomensvoorzieningen WWB, WIJ, IOAZ, IOAW en een deel van de Bbz.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
97010	Achtergestelde lening Circulus	€ 220.000
Het vormen van een reserve tegenover de aan Circulus verstrekte achtergestelde lening in het kader van de versterking van de solvabiliteit bij de overdracht van de afvaltaken aan Circulus.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
98007	Extra afschrijving bodemsanering	€ 112.271
De middelen in deze reserve dienen ter dekking van de uitgaven van bodemsaneringsprojecten, welke in een keer afgeschreven		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
98025	Volkshuisvesting	€ 49.745
Ingesteld t.b.v. het beschikbaar houden van middelen die worden terugontvangen uit de afwikkeling van het Besluit Woninggebonden Subsidies (BWS). Bij de begrotingsbehandeling 2010-2013 is besloten om deze middelen in te zetten t.b.v. de structuurvisies dorpscentra Epe en Vaassen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
98032	Structuurvisies Dorpscentra	€ 1.404.068
De reserve is ingesteld t.b.v. de realisatie van de structuurvisies dorpscentra Epe en Vaassen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
98035	Starterslening	€ 250.000
Ingesteld i.v.m. de door de raad beschikbaar gestelde middelen t.b.v. starterleningen, gedekt uit de middelen Stimuleringsregeling Goedkope Woningbouw.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
98040	Invoering Wabo	€ 34.126
De reserve is ingesteld ter dekking van de eenmalige kosten gemaakt voor de invoering van de Wabo, die per 1 juli 2010 in werking is getreden.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
98045	Regionale woningbouwprogrammering	€ 1.173.655
De reserve is ingesteld voor het opvangen van de risico's die samenhangen met de ontwikkelingen in de regionale woningbouw programmering.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
98050	Bestemmingsplannen actualisatie buitengebied	€ 50.000
Beschikbaar houden van eenmalige middelen ter dekking van uitgaven in 2013 en 2014 voor het actualiseren van het bestemmingsplan buitengebied en het uitvoeren van een milieueffectrapportage. Zie de programmabegroting 2012-2015.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
98051	LOG Beemte Vaassen	€ 131.816
Ingesteld voor het beschikbaar houden van middelen die ontvangen zijn in het kader van het project Landbouw Ontwikkelingsgebied Beemte-Vaassen ten behoeve van evt. terugbetalingsverplichting en ten behoeve van uitgaven die nog gedaan moeten worden. Uitvoering van het project vindt plaats samen met Apeldoorn.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
99000	Bouwgrondexploitatie	€ 2.959.086
De reserve dient voor het opvangen van financiële risico's die zich voordoen bij de exploitatie van bouwgrond. Verliezen op complexen worden uit de reserve gedekt. Winsten worden aan de reserve toegevoegd, indien ze zijn gerealiseerd.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
99005	Ombuigingsoperatie	€ 387.698
Doel: middelen beschikbaar hebben om structureel ingeboekte bezuinigingen, die niet op korte termijn (volledig) gerealiseerd kunnen worden, tijdelijk af te dekken. Tevens om bij de uitvoering van de ombuigingsoperatie een reserve en een werkkapitaal beschikbaar te hebben. Hierdoor kunnen tijdelijke kosten die verband houden met de ombuigingen worden gedekt. Het werkkapitaal maakt het mogelijk om, voordat een bezuiniging, efficiencymaatregel of een uitbesteding gerealiseerd kan worden, eerst te investeren.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
99007	Herstel schade nutsbedrijven	€ 32.589
Het beschikbaar houden van de middelen, ontvangen van nutsbedrijven, ten behoeve van het herstel van sleuven en lasgaten in element- en asfaltverhardingen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
99912	Restantbudgetten 2012	€ 749.422
Restantbudgetten uit het jaar 2012 worden gereserveerd voor besteding in 2013.		

VOORZIENINGEN

Het verloop van de voorzieningen in 2012 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

	Saldo 31-12-'11	Toevoe- ging	Vrijval	Aan- wending	Saldo 31-12-'12
Verplichtingen/ verliezen /risico's	1.892	265		62	2.095
Onderhouds- voorzieningen	3.023	1.423		1.325	3.121
Derden, beklemde middelen	1.422	65	90	133	1.264
Totaal	6.337	1.753	90	1.520	6.480

In de kolom vrijval zijn de bedragen opgenomen welke ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen. Alle aanwendungen van de voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

TOELICHTING op de AARD en DOELSTELLING van de VOORZIENINGEN

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
90008	Pensioenverplichting politieke ambtsdragers	€ 2.078.707
Ingesteld ten behoeve van de (toekomstige) verplichting tot uitbetaling van pensioengelden aan wethouders c.q. gewezen wethouders en de eventuele overdracht van pensioenen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
97025	Bodemsanering Koekoek	€ 0
De voorziening is ingesteld om de lasten te dekken van de bodemsanering van de Koekoek in Vaassen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
97026	Sanering trottoir Julianalaan Vaassen	€ 15.987
De voorziening is ingesteld om de lasten te dekken van de sanering van het trottoir Julianalaan.		

Onderhoudsegalisatievoorzieningen

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
90030	Onderhoud Streekarchief Epe	€ 67.063
Ingesteld t.b.v. egalisatie van de onregelmatig gespreide lasten voor het onderhoud van het streekarchief.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
90050	Groot onderhoud gemeentehuis	€ 341.635
Egalisatie van de onregelmatig gespreide lasten van groot onderhoud van het gemeentehuis.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
91015	Onderhoud brandweergarage Vaassen	€ 8.484
Ingesteld t.b.v. egalisatie van de onregelmatig gespreide lasten voor het onderhoud van de brandweergarage Vaassen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
92010	Groot onderhoud wegen	€ 1.192.358
Ingesteld t.b.v. egalisatie van de onregelmatig gespreide uitgaven voor het onderhoud van wegen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
92011	Groot onderhoud bruggen	€ 236.339
Ingesteld t.b.v. egalisatie van de onregelmatig gespreide uitgaven voor het onderhoud van de bruggen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
92109	Onderhoud openbare verlichting	€ 81.658
Ingesteld t.b.v. egalisatie van de onregelmatig gespreide uitgaven voor het onderhoud van de openbare verlichting.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
94015	Onderhoud scholen en gymlok. buitenzijde	€ 578.796
Ingesteld t.b.v. egalisatie van de onregelmatig gespreide lasten voor het onderhoud van de buitenzijde van scholen en gymnastieklokalen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
94019	Onderhoud binnenzijde gymlokalen	€ 108.411
Ingesteld t.b.v. egalisatie van de onregelmatig gespreide lasten voor het onderhoud van de binnenzijde gymlokalen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
95103	Onderhoud bibliotheekgebouwen	€ 78.252
Ingesteld t.b.v. egalisatie van onregelmatig gespreide onderhoudsuitgaven voor de bibliotheekgebouwen. Deze voorziening wordt in 10 jaar tijd afgebouwd (ingande 2006).		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
96111	Stichting Werkplan	€ 4.016
Ingesteld in verband met de verplichting om het bij het opheffen van de stichting Werkplan overgebleven positieve saldo te besteden in overeenstemming met de statuten/doel van de stichting (het bieden van (on)betaald werk aan moeilijk bemiddelbare werklozen, het bevorderen van werkervaring, vorming en scholing van werknemers ter versterking van hun positie op de arbeidsmarkt en de doorstroming naar ander werk).		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
96115	Onderhoud wijkgebouwen	€ 314.578
Ingesteld t.b.v. egalisatie van de onregelmatig gespreide lasten voor het onderhoud van de wijkgebouwen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
96116	Onderhoud pand St. Crusiusweg 14	€ 50.264
Ingesteld t.b.v. egalisatie van de onregelmatig gespreide lasten voor het onderhoud van het gebouw.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
98104	Onderhoud Ossenstal	€ 28.842
Ingesteld t.b.v. egalisatie van de onregelmatig gespreide lasten voor het onderhoud van het gebouw.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
98105	Onderhoud Europalaan 48 Epe	€ 34.360
Ingesteld t.b.v. egalisatie van de onregelmatig gespreide lasten voor het onderhoud van het gebouw.		

Door derden bekleemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
97003 97004	Ontvangen afkoopsommen en rechten graven	€ 991.614
Opvangen van fluctuaties in het onderhoud van eigen graven; reserveren van de ontvangen rechten/afkoopsommen t.b.v. toekomstig onderhoud.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
97008	Vervanging afvalcontainers	€ 269.060
De voorziening is destijds ingesteld ten behoeve van de vervanging van de afvalcontainers. In verband met de voorschriften (BBV) is bij de nota Reserves en Voorzieningen (2005) besloten om de voorziening in 10 jaar te laten vrijvallen ten gunste van de afvalstoffenheffing (vanaf 2006).		

VASTE SCHULDEN MET EEN LOOPTIJD LANGER DAN ÉÉN JAAR

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	2012	2011
Obligatieleningen		
Onderhandse leningen:		
<i>binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen</i>	567	681
<i>binnenlandse banken en overige financiële instellingen</i>	1.619	2.337
<i>binnenlandse bedrijven</i>		
<i>overige binnenlandse sectoren</i>		
<i>buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren</i>		
	2.186	3.018
Door derden belegde gelden		
Waarborgsommen		
Totaal	2.186	3.018

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2012:

	Saldo 1-1-2012	Vermeer- deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2012
Obligatieleningen				
Onderhandse leningen	3.018	-	832	2.186
Door derden belegde gelden				
Waarborgsommen				
Totaal	3.018	0	832	2.186

De totale rentelast voor het jaar 2012 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 135.515.

VLOTTENDE PASSIVA

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

	2012	2011
Schulden < 1 jaar	10.771	13.352
Overlopende passiva	2.997	3.457
Totaal	13.768	16.809

Kortlopende schulden

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	2012	2011
Kasgeldleningen	5.000	7.500
Bank- en giroaldi		
Overige schulden	5.771	5.852
Totaal	10.771	13.352

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	2012	2011
Vooruit ontvangen bedragen overig	77	34
Vooruit Ontvangen Bedragen (overheidslichamen)	1.374	1.222
Nog te betalen bedragen	1.546	2.201
Totaal	2.997	3.457

Het verloop van de post Vooruit Ontvangen Bedragen (overheidslichamen) kan als volgt worden gespecificeerd:

Saldo 01-01-2012	1.222
Overboeking per 01-01-2012	0
Toevoegingen	2.626
Vrijgevallen bedragen	2.474
Saldo 31-12-2012	1.374

Toelichting op de Vooruit Ontvangen Bedragen:

VOB	Saldo 1-1-2012	toevoeging	vrijval	saldo 31-12-2012
176351 GOA	74	296	326	44
176356 Participatiebudget	288	1.061	1.150	199
176358 I.S.V.	286		152	134
176359 St. goedkope woningbouw	99	56	155	-
176360 Reg. Bodemkwaliteitskaart	18	15	33	-
176362 Inburgering (oude vreemdelingenwet)	48		31	17
176365 Klimaataanpak eigen woning	67	85	36	116
176366 Cultuurhist. bouselementen	46		46	-
176367 Veluwelijn	173		173	-
176368 Volwasseneneducatie	10	218	137	91
176369 Fietspad Kopermolenw/Hertekampsew.	76		76	-
176370 Fietspad Kanaalpad	37		37	-
176371 Herstructurering Marktwand Epe		254		254
176372 Herstr. Openb.gebHoutz.str./Kosterstr.		412	122	290
176373 LOG Beemte Vaassen		229		229
Totalen	1.222	2.626	2.474	1.374

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
176351	Onderwijsachterstandenbeleid (GOA)	€ 43.623
Ingesteld t.b.v. het beschikbaar houden van middelen die van het rijk ontvangen zijn voor het uitvoeren van het (gemeentelijk) onderwijsachterstandenbeleid (GOA).		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
176356	Participatiebudget	€ 198.999
In deze VOB wordt jaarlijks maximaal 25% van het Participatiebudget vanuit het rijk gereserveerd; het betreft middelen die niet zijn besteed en die beschikbaar worden gehouden voor participatie in de maatschappij door werk, inburgering en volwasseneneducatie.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
176358	I.S.V.	€ 133.766
In de VOB zijn middelen gereserveerd die van de provincie zijn ontvangen ten behoeve van projecten in het kader van het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
176359	Stimulering goedkope woningbouw	€ 0
Ingesteld t.b.v. het beschikbaar houden van middelen die door de provincie zijn toegekend in het kader van de regeling Stimulering Goedkope Woningbouw, met het oog op een eventuele terugbetalingsverplichting.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
176360	Regionale bodemkwaliteitskaart	€ 0
In de VOB worden de middelen beschikbaar gehouden die als voorschot zijn ontvangen in het kader van de uitvoering van het project 'realisering regionale bodemkwaliteitskaart'.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
176362	Inburgering (nalatenschap oude vreemdelingenwet)	€ 16.883
In de VOB worden de middelen beschikbaar gehouden die van het rijk ontvangen zijn en specifiek voor dit doel besteed moeten worden.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
176365	Klimaataanpak eigen woning	€ 115.864
De VOB is ingesteld t.b.v. het beschikbaar houden van de middelen die worden ontvangen van de provincie in het kader van de subsidieregeling Vitaal Gelderland 2008 voor het project "Klimaataanpak eigen woningen Epe".		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
176366	Cultuurhistorische bouselementen	€ 0
Ingesteld t.b.v. het beschikbaar houden van middelen die ontvangen zijn van de provincie Gelderland voor het project dat ten doel heeft cultuurhistorische bouselementen weer zichtbaar te maken. Uitvoering van het project is voorzien in de jaren 2011/2012.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
176367	Veluwelijn	€ 0
Ingesteld t.b.v. het beschikbaar houden van middelen die ontvangen zijn van de Provincie Gelderland voor de uitvoering van het project "Veluwelijn".		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
176368	Volwasseneducatie	€ 91.139
Ingesteld t.b.v. het beschikbaar houden van niet bestede middelen, die van het rijk zijn ontvangen voor volwasseneneducatie, t.b.v. besteding in een later jaar dan wel t.b.v. terugbetaling.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
176369	Fietspad Kopermolenweg	€ 0
Ingesteld t.b.v. het beschikbaar houden van middelen die ontvangen zijn van de Provincie Gelderland voor de uitvoering van het project 'Fietspad Kopermolenweg'.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
176370	Fietspad Kanaalpad	€ 0
Ingesteld t.b.v. het beschikbaar houden van middelen die ontvangen zijn van de Provincie Gelderland voor de uitvoering van het project 'Fietspad Kanaalpad'.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
176371	Herstructurering Marktwand Epe	€ 254.308
Beschikbaar houden van middelen die ontvangen zijn van de projectontwikkelaar door de grondtransactie in het kader van de herstructurering van de Marktwand in Epe.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
176372	Herstructurering openbaar gebied Houtzagerstr./Kosterstr.	€ 289.849
Beschikbaar houden van middelen die ontvangen zijn van de projectontwikkelaar door de grondtransactie in het kader van de herstructurering openbaar gebied Houtzagerstraat / Kosterstraat Vaassen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2012
176373	LOG Beemte Vaassen	€ 229.270
Beschikbaar houden van middelen (voorschotten) die ontvangen zijn van de gemeente Apeldoorn in het kader van het project in het landbouwontwikkelingsgebied (LOG) Beemte Vaassen.		

Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

Aard/omschrijving	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Restant begin jaar	Restant eind jaar
Volksgesondheid	p.m.	2,457	424	359
Volkshuisvesting A 100%	6.183	100	4.198	4.126
Volkshuisvesting B 50%	135.452	50	50.665	55.173
Totaal	141.635		55.287	59.658

In 2012 zijn geen bedragen betaald wegens de verleende borg- en garantstellingen.

LANGLOPENDE FINANCIËLE VERPLICHTINGEN

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijken, financiële verplichtingen. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen:

- a. diverse contracten:
 - apparatuur
 - liften/daken diverse gebouwen
 - schoonmaak diverse gebouwen
- b. personeel
 - voor de nog niet opgenomen vakantiedagen bestaat de verplichting aan de werknemers om alsnog betaald verlof te verlenen of extra salaris uit te betalen.
- c. overig
 - verkoop door de gemeente van onroerend goed met bijzondere bepaling (recht van de koper de koop te ontbinden).

Toelichting op de programmarekening 2012

Financiële analyse Programma 1: Opgroeien in Epe

<i>Bedragen * € 1.000,--</i>	Begroting 2012	Begroting 2012 na wijziging	Rekening 2012
Lasten	6.257	6.263	5.636
Baten	342	342	374

Verschillenanalyse ten opzichte van de begroting 2012 na wijziging:

Lasten 627

- De uitgaven voor schades die onder het eigen risico vallen en schades die niet onder de verzekeringsdekking vallen of onverzekerbaar zijn, zijn op dit programma verantwoord (betreft onderwijsgebouwen). Het algemene budget hiervoor is opgenomen op programma 11. Dit leidt per saldo tot een nadeel van € 25.000 in 2012. - Voor onderwijsachterstandenbeleid zijn in 2012 per saldo minder uitgaven gedaan dan geraamd. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat voor een deel van de extra beschikbare middelen voor kwaliteitsverbetering peuterspeelzaalwerk nog geen uitgaven zijn gedaan. - Door een lager aantal leerlingen dat gebruik maakte van het leerlingenvervoer, zijn de uitgaven lager dan de raming. - In de begroting 2012 was nog geen rekening gehouden met de daling van de inwonerbijdrage als gevolg van bezuinigingen bij de GGD en de gewijzigde manier van uitvoeren van logopedie (versobering in uitvoering en kosten). De lagere uitgaven zijn opgenomen in de (meerjaren)begroting 2013-2016. - Het aantal gastouders dat opnieuw geïnspecteerd moet worden is door het ministerie naar beneden bijgesteld. Hierdoor vallen de lasten lager uit. - Voordeel uren en de inzet van vacaturegelden: verwezen wordt naar bijlage 1 voor de totaalanalyse van de salariskosten. - Voordeel kapitaallasten: verwezen wordt naar bijlage 2 voor de totaalanalyse van de kapitaallasten. - Overige kleine verschillen	-48 25 29 38 40 155 390 -2
---	--

Baten 32

- Doordat een deel van de in 2011 geraamde uitgaven voor onderwijsachterstandenbeleid in 2012 is gedaan, is ook de hieraan gerelateerde bijdrage van het rijk in 2012 verantwoord. Hierdoor zijn de baten hoger dan de raming. - Door een lager aantal leerlingen dat gebruik maakte van het leerlingenvervoer, is er minder ouderbijdrage ontvangen. - Overige kleine verschillen	31 -6 7
--	------------------------------

Financiële analyse Programma 2: Actief in Epe

<i>Bedragen * € 1.000,--</i>	Begroting 2012	Begroting 2012 na wijziging	Rekening 2012
Lasten	4.339	5.311	5.255
Baten	776	812	747

Verschillenanalyse ten opzichte van de begroting 2012 na wijziging:

Lasten **56**

• Begin september 2012 heeft het college de subsidie volwasseneneducatie over 2007, 2009 en 2011 definitief vastgesteld. Deze vaststelling heeft geleid tot terugvordering van delen van subsidies waarvoor geen activiteiten zijn uitgevoerd. Deze terugvordering leidt tot een voordeel in de lasten. De terugvordering van subsidie heeft tot gevolg dat er ook minder subsidie van het rijk wordt ontvangen (zie onder de baten), waardoor het effect op het saldo van de jaarrekening nihil is.	80
• De privatisering van de Eper Gemeente Woning (EGW) heeft in 2012 tot lagere uitgaven geleid dan waarmee in de begroting rekening was gehouden. Hierdoor ontstaat er een voordeel.	12
• Nadeel uren en de inzet van vacaturegelden: verwezen wordt naar bijlage 1 voor de totaalanalyse van de salariskosten.	- 47
• Voordeel kapitaallasten: verwezen wordt naar bijlage 2 voor de totaalanalyse van de kapitaallasten.	1
• Overige kleine verschillen	10

Baten **-65**

• Begin september 2012 heeft het college de subsidie volwasseneneducatie over 2007, 2009 en 2011 definitief vastgesteld. Door terugvordering van delen van subsidies worden er ook minder rijksmiddelen ontvangen. Het effect op het saldo van de jaarrekening is daardoor nihil.	-80
• Als gevolg van de renovatie van sportzalen is een eenmalig voordeel ontstaan als gevolg van teruggave van btw over de uitgaven.	25
• Overige kleine verschillen	-10

Financiële analyse Programma 3: Zorg en opvang

<i>Bedragen * € 1.000,--</i>	Begroting 2012	Begroting 2012 na wijziging	Rekening 2012
Lasten	7.818	7.931	7.945
Baten	814	1.162	1.278

Verschillenanalyse ten opzichte van de begroting 2012 na wijziging:

Lasten **-14**

Op de begroting van de WMO-bestedingen ten laste van de WMO decentralisatieuitkering was een tekort verwacht op de lasten en een benodigde onttrekking aan de WMO reserve. Deze hogere lasten worden vereffend doordat de decentralisatie-uitkering (programma 11) en de ontvangsten uit eigen bijdragen met betrekking tot WMO verstrekkingen hoger uitvallen. Dit resulteert per saldo in een storting in de reserve WMO.	-69
Het aantal woningaanpassingen en de hoogte van de kosten van de aanpassingen vallen in 2012 lager uit dan was begroot. Oorzaak is de gevraagde eigen bijdrage waardoor een aantal aanvragers heeft afgezien van de aanpassing.	143
In 2012 zijn minder scootmobielen en andere vervoersvoorzieningen verstrekt doordat door de remmende werking van de eigen bijdrage er minder aanvragen zijn ingediend. Daarnaast vallen de lasten lager uit doordat scootmobielen kunnen worden hergebruikt.	60
Het rijk bouwt de bijdragen aan gemeenten voor de uitvoering van inburgering af naar 0 in 2014. In 2012 is wederom minder ontvangen dan begroot. De uitvoering van het aantal inburgeringstrajecten is hierop aangepast en het aantal aangeboden trajecten is naar beneden bijgesteld.	51
Doordat steeds meer en intensiever gebruik wordt gemaakt van collectief vervoer (regiotaxi) vallen de lasten hoger uit dan begroot.	-53
Voor de verkregen rijksbijdrage voor de Awbz zijn deels uitgaven begroot. Vanwege de verwachte ontwikkelingen in de Awbz zijn er voor een deel van de inkomsten nog geen uitgaven geweest. De middelen worden gereserveerd conform het doel in de reserve WMO.	47
Door een langere levensduur van de rolstoelen en meer herverstrekingen valt het aantal verstrekte rolstoelen lager uit dan begroot.	18
Doordat het aantal begeleidingstrajecten van ex-gedetineerden lager is dan verwacht ontstaat er een voordeel op de uitvoeringskosten van het contactpunt voor ex-gedetineerden.	13
Nadeel uren en de inzet van vacaturegelden: verwezen wordt naar bijlage 1 voor de totaalanalyse van de salariskosten.	-240
Overige kleine verschillen	16

• Door demografische ontwikkelingen neemt het aantal verstrekte uren huishoudelijke verzorging toe. Daartegenover nemen ook de inkomsten uit eigen bijdrage toe en ontstaat er in 2012 een voordeel ten opzichte van de begroting. Dit voordeel wordt samen met het voordeel op de hogere rijksbijdrage WMO (programma 11) vereffend met het nadeel op de lasten. Dit resulteert per saldo in een storting in de reserve WMO.	72
• Er zijn in 2012 meer rolstoelen overgenomen door gebruikers of instellingen dan verwacht. De inkomsten uit vergoedingen voor deze overnames vallen daardoor hoger uit.	19
• De rijksbijdrage voor de uitvoering van inburgeringtrajecten is lager uitgevallen dan begroot. Hiertegenover is ook het aantal aangeboden inburgeringtrajecten naar beneden bijgesteld, waardoor dit nadeel wordt opgeheven.	-42
• Als gevolg van een gunstige afrekening over de afgelopen jaren met betrekking tot de uitvoering van de Wet Inburgering Nieuwkomers, valt een deel van de hiervoor ontvangen rijksmiddelen vrij. Het voordeel dat hierdoor ontstaat wordt gestort in de reserve inburgeringtrajecten en blijft gereserveerd voor incidentele uitgaven conform het doel. Dit verloopt budgettair neutraal.	31
• Door een eindafrekening (over 2011) met de provincie met betrekking tot collectief vervoer (regiotaxi) ontstaat een voordeel.	26
• Overige kleine verschillen	10

Financiële analyse Programma 4: Leefbaar en veilig

<i>Bedragen * € 1.000,--</i>	Begroting 2012	Begroting 2012 na wijziging	Rekening 2012
Lasten	2.234	2.186	1.898
Baten	63	63	54

Verschillenanalyse ten opzichte van de begroting 2012 na wijziging:

Lasten	288
- Als gevolg van een afrekening over 2011 is er een voordeel ontstaan op de inwonerbijdrage aan de veiligheidsregio. - Een stelpost die was opgenomen in verband met de invoering van de nieuwe wet Veiligheidsregio's behoefde niet te worden benut. Daarnaast is het budget voor 'aanjaaggeld' voor kleine (regionale) projecten op het gebied van veiligheidsbeleid niet aangesproken omdat acties en maatregelen om doeleinden te realiseren dit jaar veelal kosten neutraal zijn gebleven. - De uitgaven voor opleiden, trainen en oefenen van de gemeentelijke rampenstaf zijn dit jaar lager uitgevallen dan begroot door de vertraging die is opgetreden in het opleveren van het nieuwe gemeentelijk rampenplan. Hierdoor zijn minder trainingen, opleidingen en oefeningen uitgevoerd. De jaarlijkse gemeentelijke rampenoefening heeft wel plaatsgevonden. - Het budget voor extra inzet door de vrijwillige politie hoefde in 2012 niet te worden benut. Hierdoor ontstaat er een voordeel. - Voordeel uren en de inzet van vacaturegelden: verwezen wordt naar bijlage 1 voor de totaalanalyse van de salariskosten. - Voordeel kapitaallasten: verwezen wordt naar bijlage 2 voor de totaalanalyse van de kapitaallasten. - Overige kleine verschillen	12 25 20 8 177 29 17
Baten	-9
Het nadeel in de baten wordt veroorzaakt door enkele kleine verschillen.	-9

Financiële analyse Programma 5: Ruimte en wonen

<i>Bedragen * € 1.000,--</i>	Begroting 2012	Begroting 2012 na wijziging	Rekening 2012
Lasten	6.983	7.819	9.512
Baten	5.263	5.541	6.897

Verschillenanalyse ten opzichte van de begroting 2012 na wijziging:

Lasten **-1.693**

Door de economische crisis is er minder dan geraamd besteed aan planontwikkeling (o.a. advieskosten derden). Initiatiefnemers zijn voorzichtiger geworden waardoor planvorming langer duurt en ontwikkelingen moeilijker van de grond komen. De werkzaamheden voor actualisatie van het bestemmingsplan buitengebied lopen door in 2013. Een deel van het resterende budget is overgeheveld naar 2013.	105
Met de provincie en regio Stedendriehoek is een regiocontract afgesloten, met als doel bij te dragen aan een vitaal platteland en een sterke regio. Voor de uitvoering hiervan is een structurele stelpost opgenomen in de begroting. In 2012 is gewerkt aan voorbereiding en zijn afspraken gemaakt met partners. De stelpost voor uitvoeringskosten is in 2012 nog niet benut.	35
De geraamde budget voor implementatie van de Wabo was niet meer nodig. De Wabo is geïmplementeerd waardoor er geen incidentele kosten meer zijn gemaakt.	23
Het met ingang van de voortgangsrapportage 2012 geraamde budget voor vergoeding van planschadeclaims die eerder ten laste van de algemene reserve werden gebracht, behoefde nog niet te worden aangesproken.	40
De uitgaven ten behoeve van de bouwgrondexploitatie zijn ruim achtergebleven bij de ramingen. Oorzaken zijn het uitstel van verwerving en het bouwrijp en woonrijp maken van diverse complexen, uitstel van door de gemeente aan te leggen openbare voorzieningen in door private partijen te ontwikkelen complexen (in verband met stagnerende verkoop van woningen) en (nog) niet gerealiseerde grondverkoop (bedrijventerrein Kweekweg, Oene-West, Kouwenaarschool, Warande). Achterliggende oorzaak is vertraging van planontwikkeling door de kredietcrisis en de crisis op de vastgoedmarkt. Omdat het saldo van de bouwgrondexploitatie wordt verrekend met de reserve bouwgrondexploitatie heeft dit geen invloed op het saldo van de jaarrekening.	2.629
In 2012 moest, gelet op de ontwikkelingen in de bouwgrondexploitatie, van enkele complexen een verlies worden geboekt of moest de boekwaarde worden afgewaardeerd. Daarnaast zijn ontvangsten uit grondverkoop (zie onder de baten) overgeboekt naar de post onderhanden werk op de balans. Dit levert boekhoudkundig een nadeel op onder de lasten. Het saldo van de bouwgrondexploitatie (incl. de afwaardering van de boekwaarden en resultaten op afgesloten complexen) wordt verrekend met de reserve bouwgrondexploitatie en heeft daardoor geen invloed op het saldo van de jaarrekening na bestemming.	-4.514

• Nadeel uren en de inzet van vacaturegelden: verwezen wordt naar bijlage 1 voor de totaalanalyse van de salariskosten.	-66
• Voordeel kapitaallasten: verwezen wordt naar bijlage 2 voor de totaalanalyse van de kapitaallasten.	32
• Overige kleine verschillen	23

Baten	1.356
--------------	--------------

• In 2012 zijn provinciale gelden ontvangen in verband met het project visualisatie grafheuvelrij Niersen-Epe. Deze inkomsten waren niet begroot.	24
• De inkomsten in verband met de wijziging van bestemmingsplannen (incl. postzegelplannen) vallen lager uit dan geraamd. Hier staat tegenover dat ook de uitgaven lager zijn dan geraamd.	-38
• Er zijn inkomsten geraamd uit rente en aflossing van startersleningen. Bij nader inzien blijkt dat de rente-inkomsten en aflossingen worden toegevoegd aan het revolving fund bij de SVN en niet tot directe inkomsten leiden voor de gemeente. In de meerjarenbegroting 2013-2017 zijn deze inkomsten afgeraamd.	-17
• In 2012 is een laatste bedrag ontvangen uit de regeling Stimulering goedkope woningbouw en heeft de afrekening plaats gevonden. Epe heeft de afgesproken prestatie (202 woningen) gerealiseerd. Een deel van het bedrag dat was gereserveerd voor de afrekening valt nu vrij. Dit levert op dit programma een voordeel op. In de lijn van de besluitvorming bij de begroting 2010 worden deze middelen gestort in de reserve Structuurvisies dorpscentra.	51
• De raming voor de leges van bouw- en sloopvergunningen is bij de voortgangsrapportage naar beneden bijgesteld in verband met de crisis op de vastgoedmarkt. Ten opzichte van deze bijstelling blijkt over 2012 toch nog een voordeel op de inkomsten te zijn gerealiseerd.	32
• In het algemeen blijven de inkomsten uit grondverkoop achter bij de ramingen, als gevolg van de economische crisis. De inkomsten uit de bouwgrondexploitatie zijn in 2012 echter sterk beïnvloed door enkele grote grondverkoop. Daardoor is ten opzichte van de begroting een voordelig resultaat ontstaan bij de baten. Deze inkomsten worden overgeboekt naar de post onderhanden werk op de balans (zie onder de lasten). Het saldo van de bouwgrondexploitatie wordt verrekend met de reserve bouwgrondexploitatie en heeft daardoor geen invloed op het saldo van de jaarrekening.	1.357
• Er zijn minder huurinkomsten uit eigen gebouwenbezit als gevolg van opzegging door huurders en verkoop van panden.	-38
• Overige kleine verschillen	-15

Financiële analyse Programma 6: Epe op orde

<i>Bedragen * € 1.000,--</i>	Begroting 2012	Begroting 2012 na wijziging	Rekening 2012
Lasten	6.564	7.073	6.336
Baten	1.024	1.034	1.143

Verschillenanalyse ten opzichte van de begroting 2012 na wijziging:

Lasten

737

- Door langere strooiperiodes dan het gemiddelde waarop de begroting is gebaseerd, zijn (begin en eind 2012) meer kosten gemaakt voor de inhuur van derden en aankoop van zout. Dit heeft tot een nadeel geleid. - De kosten voor het schoonhouden van de waterwegen en het verwerken van het afval daaruit zijn door een hernieuwde aanbesteding gedaald. Daarnaast zijn er minder duikers vervangen dan het gemiddelde waarop de begroting gebaseerd is. Omdat er in 2011 meer dan gemiddeld is gemaaid, is in 2012 minder onderhoud aan sloten nodig geweest. Dit heeft in totaal een voordeel opgeleverd. - De beheerskosten openbaar groen zijn gebaseerd op gemiddelde jaarlijkse kosten. Door een langjarige beheerscyclus ontstaan er jaarlijks fluctuaties in de intensiteit van uitvoering van dit beheer. Dit heeft in 2012 geleid tot een voordeel. - De bezuinigingen openbare ruimte worden conform plan uitgevoerd. Een deel van de bezuiniging wordt gerealiseerd in 2013. Het in 2012 niet gerealiseerde deel wordt conform het bezuinigingsplan ten laste van het ombuigingsfonds gebracht. Per saldo heeft dit geen effect op het saldo van de jaarrekening. - De kosten voor transport en verwerking van bermafval zijn in 2012 opnieuw aanbesteed. Dit heeft een voordeel opgeleverd. - Door het inzetten van een medewerker bij Felua in het kader van een leerwerktraject en de verrekening hiervan met de Felua voor diverse uitgevoerde werkzaamheden is een voordeel ontstaan. - De gemeente voert voor het deel van het bos dat eigendom is van Vitens het bosbeheer uit. Hiervoor ontvangt de gemeente jaarlijks een kostendekkende vergoeding. In deze vergoeding wordt rekening gehouden met opbrengst van hout uit het Vitens-deel van het bos. Dit jaar was er uit dat deel van het bos een grote houtopbrengst die doorbetaald dient te worden aan Vitens. Dit leidt tot een overschrijding in de kosten maar die wordt volledig gecompenseerd door een grotere opbrengst dan begroot. - In 2012 was een budget opgenomen voor uitgaven ter compensatie van natuurverlies door uitbreiding van een camping. In 2012 heeft een eerste deel van de vereiste compensatie plaatsgevonden. Omdat de uitgaven worden gedekt door een onttrekking aan de reserve waarin een ontvangen afkoopsom voor deze uitgaven is gestort, heeft dit geen invloed op het saldo van de jaarrekening. - Voordeel uren en de inzet van vacaturegelden: verwezen wordt naar bijlage 1	-41 40 11 -36 13 17 -22 16 572
---	---

voor de totaalanalyse van de salariskosten.	
• Voordeel kapitaallasten: verwezen wordt naar bijlage 2 voor de totaalanalyse van de kapitaallasten.	146
• Overige kleine verschillen	21
Baten	109
• Als gevolg van niet goed uitgevoerd onderhoud aan een weg en als gevolg van het veroorzaken van schade aan de weg is in 2012 eenmalig een bedrag ontvangen van derden. Dit leidt tot een voordeel. Echter beide zaken zullen in het komend onderhoud aan de weg worden meegenomen en dit leidt dan tot extra kosten. Daarom zijn de ontvangen vergoedingen in de voorziening groot onderhoud wegen gestort. Deze extra storting is opgevangen binnen de begrote middelen waardoor dit per saldo geen gevolgen heeft.	30
• Doordat in 2012 meer gladheidbestrijding op provinciale wegen en in het buurschap Welsum noodzakelijk was is ook meer aan vergoeding daarvoor ontvangen. Dit leidt tot een voordeel.	9
• In 2012 is eenmalig een bedrag ontvangen van Defensie als compensatie voor gedeelde subsidie. Op het deel van het opengestelde bosgebied dat regelmatig door Defensie wordt afgesloten ter uitbreiding van het ASK wordt geen subsidie voor openstelling ontvangen. Dit heeft defensie vergoed en dit leidt tot een voordeel.	24
• In 2012 is de opbrengst uit het bosbedrijf (inclusief het Vitens-deel) hoger dan begroot omdat in 2012 ook de eindafrekening 2011 is verantwoord, de houtproductie groter was door het wegwerken van achterstallige dunningen en omdat de houtprijzen historisch hoog zijn. Dit leidt tot een voordeel.	158
• In 2012 is het nieuwe bomenbeleidsplan vastgesteld waarbij in het kader van "minder regels" een bomenlijst is opgesteld met vergunningvrij te kappen bomen. De hierdoor teruglopende inkomsten uit leges vallen mee ten opzichte van de bijgestelde begroting. Dit leidt tot een voordeel.	8
• Er zijn bij de lijkbezorgingsrechten minder belastbare feiten (o.a. minder begrafenissen) geweest dan geraamd. Dit leidt tot een lagere opbrengst uit begraafrechten. Omdat ook de kosten lager zijn dan geraamd, ontstaat er een voordeel op de exploitatie. Dit leidt per saldo tot een lagere onttrekking aan de voorziening.	-138
• Overige kleine verschillen	18

Financiële analyse Programma 7: Duurzaamheid

<i>Bedragen * € 1.000,--</i>	Begroting 2012	Begroting 2012 na wijziging	Rekening 2012
Lasten	6.157	6.147	5.188
Baten	5.985	6.040	6.004

Verschillenanalyse ten opzichte van de begroting 2012 na wijziging:

Lasten **959**

In 2012 is de nieuwe aannemer voor storing, onderhoud en reiniging van het riool failliet gegaan. Dit heeft tot gevolg gehad dat verschillende werkzaamheden niet zijn uitgevoerd, die overigens in 2013 alsnog uitgevoerd dienen te worden. Daarnaast zijn door afrekeningen en naheffingen uit de periode 2008 t/m 2012 de energiekosten voor rioolpompen en gemalen hoger uitgekomen. Het voordeel dat hierdoor per saldo ontstaat wordt verrekend met de reserve egalisatie rioolheffing.	125
Het budget voor de uitvoering van de subsidieregeling klimaataanpak eigen woningen is in 2012 niet volledig benut. Hierdoor ontstaat een voordeel in de uitgaven. Echter doordat de uitgaven verrekend worden met een door de gemeente ontvangen subsidie heeft dit geen effect op het saldo. Overigens blijft het budget in 2013 beschikbaar voor uitvoering van de subsidieregeling.	70
Een begrotingstechnisch opgenomen storting in een voorziening behoefde niet plaats te vinden, omdat de desbetreffende uitgaven nog niet hebben plaats gevonden (betreft krediet sanering en herinrichting terrein sportcentrum De Koekoek). Omdat dekking uit een bestemmingsreserve zou plaats vinden, heeft dit per saldo geen effect op het resultaat.	94
Als gevolg van een onjuiste administratieve verwerking van de aanpassingen van de raming voor het budget voor straatvegen en de doorbetaling van de ontvangen inzamelvergoeding voor kunststoffen (voortgangsrapportage 2012) ontstaat een voordeel op de inzameling van afval. Dit voordeel wordt verrekend met de reserve egalisatie afvalstoffenheffing en heeft daarmee geen invloed op het saldo.	114
Voordeel uren en de inzet van vacaturegelden: verwezen wordt naar bijlage 1 voor de totaalanalyse van de salariskosten.	245
Voordeel kapitaallasten: verwezen wordt naar bijlage 2 voor de totaalanalyse van de kapitaallasten.	306
Overige kleine verschillen	5

Baten**-36**

• In 2012 zijn inzamelvergoedingen voor glas ontvangen die betrekking hebben op voorgaande jaren. Dit leidt tot een voordeel maar heeft door de verrekening met de reserve egalisatie afvalstoffenheffing geen invloed op het saldo.	15
• Het budget voor de uitvoering van de subsidieregeling klimaataanpak eigen woningen is in 2012 niet volledig benut. Hierdoor ontstaat een voordeel in de uitgaven. De uitgaven worden gedekt door de subsidie die de gemeente ontvangt voor de uitvoering van de regeling. Daarom zijn ook de baten in 2012 lager. Dit heeft geen effect op het saldo van de jaarrekening.	-70
• De subsidie in het kader van het project regionale bodemkwaliteitskaart is hoger vastgesteld. Aan deze hogere vaststelling is de voorwaarde verbonden dat het extra geld ingezet wordt voor het onderwerp bodem of duurzaamheid. Daarom wordt het nu ontstane voordeel gestort in de reserve Wabo. Hiermee heeft dit voordeel geen invloed op het saldo.	25
• Bij de raming van de afvalstoffenheffing is uitgegaan van te hoge aantallen huishoudens. Daarnaast heeft een bestandscontrole plaatsgevonden bij de bedrijfsafvalcontainers, wat heeft geleid tot lagere aantallen in de administratie. Beide aspecten leiden tot een lagere opbrengst van de reinigingsheffingen. Omdat ook de kosten lager zijn uitgevallen, vindt er geen verrekening met de reserve egalisatie afvalstoffenheffing plaats.	-22
• Door een hoger aantal eigenaren en een hoger waterverbruik bij met name de niet-woningen is de opbrengst rioolheffing hoger dan verwacht. Deze hogere opbrengst leidt tot een hogere toevoeging in de reserve egalisatie rioolheffing.	18
• Overige kleine verschillen	-2

Financiële analyse Programma 8: Toezicht en handhaving

<i>Bedragen * € 1.000,--</i>	Begroting 2012	Begroting 2012 na wijziging	Rekening 2012
Lasten	1.740	1.737	1.214
Baten	87	27	-23

Verschillenanalyse ten opzichte van de begroting 2012 na wijziging:

Lasten **523**

• Voordeel uren en de inzet van vacaturegelden: verwezen wordt naar bijlage 1 voor de totaalanalyse van de salariskosten.	534
• Overige kleine verschillen	-11

Baten **-50**

• Door het treffen van een noodzakelijke betalingsregeling is een dwangsom aanzienlijk verlaagd. Hierdoor worden minder inkomsten gegenereerd.	-61
• Overige kleine verschillen	11

Financiële analyse Programma 9: Bedrijvigheid

<i>Bedragen * € 1.000,--</i>	Begroting 2012	Begroting 2012 na wijziging	Rekening 2012
Lasten	650	718	595
Baten	74	78	77

Verschillenanalyse ten opzichte van de begroting 2012 na wijziging:

Lasten	123
- De bijdrage aan het Uitvoeringsprogramma Economische Visie Stedendriehoek is in 2012 lager uitgekomen dan begroot. - Het budget "Stimulering Recreatie en Toerisme" is in 2012 niet volledig gebruikt omdat er minder aanvragen zijn ingediend dan verwacht ondanks actieve communicatie van deze subsidieregeling. Verder zijn er in 2012 aanvragen afgewezen die niet aan de criteria voldoen. Dit leidt tot een voordeel. - De bezuinigingen op het onderhoud van ruiter- en wandelpaden die niet in het toeristisch profiel passen wordt conform het plan gefaseerd uitgevoerd. Het deel van de bezuiniging dat nu nog niet gerealiseerd is wordt ten laste van de reserve ombuigingsoperatie gebracht. Per saldo heeft dit geen effect op het resultaat van 2012. - Voordeel uren en de inzet van vacaturegelden: verwezen wordt naar bijlage 1 voor de totaalanalyse van de salariskosten. - Voordeel kapitaallasten: verwezen wordt naar bijlage 2 voor de totaalanalyse van de kapitaallasten. - Overige kleine verschillen	13 13 -10 79 29 -1
Baten	-1
Overige kleine verschillen	-1

Financiële analyse Programma 10: Weer aan het werk

<i>Bedragen * € 1.000,--</i>	Begroting 2012	Begroting 2012 na wijziging	Rekening 2012
Lasten	13.752	14.293	14.098
Baten	10.786	11.498	11.969

Verschillenanalyse ten opzichte van de begroting 2012 na wijziging:

Lasten **195**

Binnen de algemene uitkering zijn extra middelen ontvangen voor de bijzondere bijstand van kwetsbare groepen, de aanpassing van de norm kwijtschelding en bijzondere bijstand i.v.m. kinderopvang, de normering van lokaal inkomensbeleid en het tegengaan van fraude. In 2012 zijn nog geen uitgaven gedaan ten laste van deze inkomsten. Met het oog op toekomstige incidentele kosten worden deze middelen gestort in de reserve minimabeleid. Daardoor heeft dit geen effect op het saldo van de jaarrekening.	102
Ter compensatie van de stijging van de sociale werkgeverslasten heeft de gemeente in 2012 een aanvullende subsidiebijdrage WSW ontvangen. Daarnaast is een bonus begeleid werken over 2010 ontvangen. Beide bedragen zijn doorbetaald aan de Felua-Groep ter besteding van deze middelen conform het doel. Dit verloopt budgettair neutraal, zie ook onder de baten.	-99
De lasten van de re-integratietrajecten en -projecten (W-deel) zijn lager uitgevallen doordat de rijksbijdrage in eerste instantie lager leek te zijn. Mede hierdoor zijn bepaalde projecten niet verlengd.	94
Door een verdergaande stijging van het uitkeringenbestand is in de begroting rekening gehouden met een stijging van de kosten van de inkomensvoorzieningen WWB, BBZ, IOAW en IOAZ. Ten opzichte van de begroting vallen de kosten van de verstrekte uitkeringen mee en ontstaat er een voordeel.	31
Door een toename van het klantenbestand uitkeringsgerechtigden vallen de kosten van het uitvoeringscontract voor sociale zaken met Apeldoorn hoger uit.	-22
Het klantenbestand schuldhelpverlening is in 2012 verder toegenomen waardoor de kosten van de uitvoering door Apeldoorn zijn gestegen. Er zijn inmiddels afspraken gemaakt over het bestandsbeheer en de in- en uitstroom, waardoor in 2013 een kostendaling wordt verwacht.	-33
Voordeel uren en de inzet van vacaturegelden: verwezen wordt naar bijlage 1 voor de totaalanalyse van de salariskosten.	110
Overige kleine verschillen	12

Baten**471**

• De ontvangen aanvullende subsidie WSW en de bonus begeleid werken over 2010 waar geen rekening mee was gehouden in de begroting zijn doorbetaald aan de Felua-Groep ter besteding conform het doel. Dit verloopt budgettair neutraal, zie ook onder de lasten.	99
• Ter dekking van een deel van de uitvoeringskosten van Sociale Zaken wordt een onttrekking aan de gereserveerde middelen van het participatiebudget gedaan. Deze onttrekking was niet begroot.	170
• Doordat het aantal uitkeringen BBZ (bijstand zelfstandigen), welke voor 75% declarabel zijn, hoger is dan ingeschat, vallen ook de inkomsten uit rijksbijdragen hoger uit. Daarnaast zijn de inkomsten uit aflossingen van leningen door zelfstandigen hoger dan waarmee in de begroting rekening is gehouden.	152
• Ter dekking van de kosten van begeleiding van en het advies aan zelfstandige ondernemers is een onttrekking aan de middelen van het participatiebudget gedaan. Deze onttrekking was niet opgenomen in de begroting.	46
• Overige kleine verschillen	4

Financiële analyse Programma 11: Bestuur en organisatie

<i>Bedragen * € 1.000,--</i>	Begroting 2012	Begroting 2012 na wijziging	Rekening 2012
Lasten	4.427	4.559	5.942
Baten	696	958	664

Verschillenanalyse ten opzichte van de begroting 2012 na wijziging:

Lasten

-1.383

Op de budgetten van voorlichting is minder uitgegeven, o.a. door een goedkopere uitgave van het personeelsblad; de extra middelen die bij de begroting 2012 beschikbaar zijn gesteld voor ontwikkelen van de website, zijn niet besteed.	59
Door een afrekening van vorig jaar en de btw teruggave vallen de lasten van de regio Stedendriehoek en de regio Noord Veluwe lager uit dan geraamd.	36
- In de begroting waren diverse stelposten opgenomen. Deze stelposten leiden als regel tot uitgaven op andere producten c.q. programma's. De belangrijkste posten worden hieronder toegelicht: - In het eerste jaar dat een investering wordt verantwoord, € -640 worden nog niet de volledige kapitaallasten geboekt. Het verwachte voordeel hiervan is in de voortgangsrapportage geraamd en is betrokken bij de analyse van de kapitaallasten; het voordeel komt tot uitdrukking over alle programma's heen. - Onderuitputting: deze post is betrokken bij de analyse van de kapitaallasten; € -224 - Stelpost in verband met verwachte hogere loonkosten: € 62 de realisatie van deze post komt tot uitdrukking in de personeelskosten over de programma's heen. - Stelpost lagere kapitaallasten in verband met afschrijving investeringen maatschappelijk nut: de realisatie van deze stelpost vindt plaats door eenmalige afschrijving van geplande investeringen in de komende jaren; € -224 - Stelpost in verband met beperking toerekening apparaatskosten aan grondbedrijf en investeringswerken: realisatie van deze post vindt plaats doordat er in 2012 minder uren zijn toegerekend aan grondbedrijf en investeringen. De realisatie bedraagt € 110.000. De nadelen op dit programma betreffen algemene stelposten die in de begroting op dit programma zijn opgenomen (deels via de tussentijdse rapportages). Compensatie vindt plaats door de voordelen op deze posten, die verspreid over de programma's, zijn verantwoord. Het betreft bestaand beleid. € 250	-697
Bij de pensioenvoorziening voor wethouders is in verband met een verlaging van rekenrente naar 3% een extra storting noodzakelijk.	-147
De afdrachten aan het rijk voor reisdocumenten zijn lager dan begroot in verband met een verlaging van de tarieven door het rijk.	21
Van de stelpost voor schades die onder het eigen risico vallen en schades die niet onder de verzekeringsdekking vallen c.q. onverzekerbaar zijn, is de	23

Financiële analyse Programma 12: Algemene dekkingsmiddelen

<i>Bedragen * € 1.000,--</i>	Begroting 2012	Begroting 2012 na wijziging	Rekening 2012
Lasten	392	308	363
Baten	35.312	35.322	35.772

Verschillenanalyse ten opzichte van de begroting 2012 na wijziging:

Lasten **-55**

• De post onvoorzien is in 2012 niet ingezet.	71
• Om de voorziening voor oninbare debiteuren op het benodigde niveau te brengen is een hogere toevoeging nodig van was voorzien.	-39
• Nadeel uren en de inzet van vacaturegelden: verwezen wordt naar bijlage 1 voor de totaalanalyse van de salariskosten.	-19
• Nadeel kapitaallasten: verwezen wordt naar bijlage 2 voor de totaalanalyse van de kapitaallasten.	-74
• Overige kleine verschillen	6

Baten **450**

• De raming van de algemene uitkering is gebaseerd op de meicirculaire 2012. Het verschil met de werkelijke uitkering betreft de mutaties in de september- en decemberuitkering (o.a. incidentele bijdrage RUD), de door het rijk ingeschatte onderuitputting, hoeveelheidverschillen bij de maatstaven (o.a. WOZ waarde) en verrekningen over 2010 en 2011. In totaal een nadeel van € 155.000.	-155
• De WOZ-waarden van met name niet-woningen zijn hoger dan geraamd als gevolg van onder meer bestandsverbeteringen, minder vrijstellingen en toepassing van landelijke taxatiewijzers. Dit leidt tot een hogere OZB-opbrengst.	336
• Door hogere grondslagen (waarde) is de opbrengst forensenbelasting hoger dan geraamd.	6
• Er zijn minder overnachtingen gerealiseerd dan verwacht. Dit leidt tot lagere opbrengst toeristenbelastingen.	-15
• Er waren meer belastbare voorwerpen bij de precariobelasting.	6
• De bespaarde rente over de eigen financieringsmiddelen valt hoger uit dan geraamd omdat het saldo eigen financieringsmiddelen hoger was dan waarmee in de begroting rekening was gehouden. Omdat de bespaarde rente wordt toegevoegd aan de reserves, heeft dit geen invloed op het saldo van de jaarrekening.	282
• Bij de begroting was bij de lening van de Nuon rekening gehouden met de rente over de restantschuld per 1-1-2012. De Nuon heeft echter in het begin van het jaar een deel van haar lening afgelost waardoor de renteopbrengst lager is dan begroot.	-22
• Overige kleine verschillen	12

Overzicht Algemene dekkingsmiddelen

In onderstaande tabel treft u het overzicht aan van de algemene dekkingsmiddelen. Deze inkomsten kenmerken zich door hun vrije bestedingsdoel. De grootste zijn de algemene uitkering uit het gemeentefonds (€ 27,9 mln.) en de onroerende-zaakbelasting (€ 4,5 mln.). Voor de analyse van de belangrijkste verschillen wordt verwezen naar de Financiële analyse Programma 12.

Onderwerp <i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroting 2012	Begroting 2012 <i>na wijziging</i>	Rekening 2012
Lokale heffingen: (waarvan bestedingen niet gebonden zijn)			
Onroerende-zaakbelasting	4.203	4.203	4.529
Hondenbelasting	91	91	91
Precariobelasting	47	35	41
Forensenbelasting	320	300	306
Toeristenbelasting	564	564	550
Subtotaal lokale heffingen	5.226	5.194	5.517
Algemene uitkering	27.953	28.099	27.870
Dividend uitkeringen	202	182	188
Saldo financieringsfunctie	-800	-932	-58
Overige algemene dekkingsmiddelen	2.411	2.542	1.892
Totaal algemene dekkingsmiddelen	34.991	35.085	35.409

De in het bovenstaande overzicht vermelde bedragen zijn netto bedragen. Dit houdt in dat op de verkregen baten de daarop betrekking hebben kosten (zoals interne uren en invorderingskosten) in mindering zijn gebracht. Verschillen in optelling ontstaan door afronding.

Toelichting:

Lokale heffingen

Voor meer informatie over de bruto opbrengsten uit Lokale heffingen wordt verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen.

Algemene uitkering

Het gepresenteerde bedrag voor de algemene uitkering 2011 is inclusief het budget Wmo en verrekeningen die betrekking hebben op voorgaande jaren.

Dividend

Dividend wordt ontvangen van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en van waterbedrijf Vitens.

Saldo financieringsfunctie

Onder het saldo van de financieringsfunctie wordt verstaan het saldo van (a) de betaalde rente over de aangegane leningen en over de aangetrokken middelen in rekening courant en (b) de ontvangen rente over de uitzettingen.

Overige algemene dekkingsmiddelen

Dit is de toegerekende rente over de eigen financieringsmiddelen en overige niet aan de andere categorieën toe te rekenen algemene dekkingsmiddelen.

Overzicht Aanwending post Onvoorzien

Omschrijving aanwending (bedragen in euro)	Bedrag
Raming Onvoorzien begroting 2012	71.000
AF: Geen	0
Saldo onvoorzien per einde boekjaar	71.000

Overzicht Incidentele Baten en Lasten

Programma Baten (in duizend euro's)	Realisatie 2012	Raming 2012 <i>na wijziging</i>	Raming 2012 <i>voor wijziging</i>
1. Opgroeien in Epe	-	-	-
2. Actief in Epe	45	45	-
3. Zorg en Opvang	142	142	-
4. Leefbaar en veilig	50	65	50
5. Ruimte en wonen	275	275	80
6. Epe op orde	71	71	25
7. Duurzaamheid	18	18	15
8. Toezicht en handhaving	-	-	-
9. Bedrijvigheid	-	-	-
10. Weer aan het werk	385	385	-
11. Bestuur en organisatie	2.607	2.867	20
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	228	228	150
Totaal incidentele baten	3.821	4.096	340

Programma Lasten (in duizend euro's)	Realisatie 2012	Raming 2012 <i>na wijziging</i>	Raming 2012 <i>voor wijziging</i>
1. Opgroeien in Epe	63	80	-
2. Actief in Epe	20	20	-
3. Zorg en Opvang	3	3	-
4. Leefbaar en veilig	31	50	15
5. Ruimte en wonen	228	228	-
6. Epe op orde	64	64	-
7. Duurzaamheid	90	168	-
8. Toezicht en handhaving	-	-	-
9. Bedrijvigheid	-	-	-
10. Weer aan het werk	6	127	213
11. Bestuur en organisatie	1.703	2.033	180
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	150	150	150
Totaal incidentele lasten	2.358	2.923	558

Overzicht Verloop reserves en voorzieningen 2012

	Saldo 31-12-2011	Toevoeging 2012	Onttrekking 2012	Saldo 31-12-2012
Algemene reserve				
90000 Algemene reserve	3.052.716	429.877	1.023.122	2.459.471
Totaal algemene reserve	3.052.716	429.877	1.023.122	2.459.471
Bestemmingsreserves				
90002 Extra afschr. Invest. maats. nut	3.136.401	1.158.482	656.000	3.638.883
90003 Eenmalige dekkingsmiddelen	78.869	1.577	3.886	76.560
90004 Automatisering	30.000	508.554	209.153	329.401
90006 Wachtgelden WIZ	158.587	3.172	88.100	73.659
90007 ICT investeringen	2.365.938	541.179	414.963	2.492.154
90019 Co-Financiering	597.424	11.948	72.463	536.909
90022 Mediation bezwaarschriften	16.771	335	397	16.709
90025 Doorlichting begroting/extra afschr	24.375	488	-	24.863
90060 Groot Onderhoud Gem. Gebouwen	-	75.000	-	75.000
91010 Brandweer pagers/portofoons	62.120	1.242	11.000	52.362
92009 Vervanging openbare verlichting	1.372.857	145.272	-	1.518.129
92013 wijziging financieringssyst. wegen	2.121	42	2.163	-
92014 Bushalte Korte Kuipersweg	32.139	-	-	32.139
92015 Startprogramma Duurzaam Veilig	339.942	-	105.015	234.927
92019 Toeristische Fietspaden	40.432	301	11.659	29.074
92020 Duurz. veilig inr. buitengeb. Oene	35.571	-	35.571	-
92022 Parkeerproblematiek div. kernen	2.605	-	2.605	-
92026 Integrale Wijkaanpak (gedeeltelijk)	112.594	-	112.594	-
92030 Verbreden Smallertsweg	75.000	1.500	-	76.500
92035 Overdracht fietspaden RGV	1.333.522	16.274	80.042	1.269.754
92040 Aanleg parkeerplaatsen Markt Epe	60.000	1.200	-	61.200
93003 Egalisatie Winstuitkering NUON	815.919	36.716	54.000	798.635
93004 Verkoop 14 aandelen VNB (6%)	1.636.653	98.199	243.680	1.491.172
93005 Verkoop aand. tbv lening NUON	752.222	-	189.417	562.805
93006 Afl. achtergestelde lening NUON	1.136.502	240.560	51.143	1.325.919
93007 Verkoop aand. tbv lening Vitens	1.551.600	-	155.160	1.396.440
93008 Afl. achtergestelde lening VITENS	775.800	190.071	34.911	930.960
93010 Stedendriehoek economische visie	66.000	1.320	-	67.320
94017 Meubilair gymlok 420	60.334	33.108	24.103	69.339
95001 Herinplant bossen	30.205	604	10.462	20.347
95002 Aankoop kunstwerken	9	166	-	175
95003 Restauratie/onderh. monumenten	44.585	892	12.709	32.768
95007 Ondh./verv. besch. laanbomen	7.486	3.770	579	10.677
95010 Kunst openbare ruimte	13.300	266	-	13.566
95014 Verh. Garantiebijdr. Kulturhus Oene	17.271	345	17.616	-
95015 Investeringsbijdrage EZC	20.909	418	-	21.327
95025 Natuurcompensatie	37.120	742	25.241	12.621
95030 Landschapsversterking	-	30.000	2.246	27.754
96012 Accommodatie welzijninstellingen	115.680	24.725	14.896	125.509
96013 Huisvesting verslavingszorg	32.636	1.731	-	34.367
96015 Werk en inkomen	63.240	1.265	-	64.505
96017 Wet Inburgering Nieuwkomers	175.760	3.515	-	179.275
96027 Realisatie nieuwe accommodaties	1.386.042	27.721	1.222.849	190.915

	Saldo 31-12-2011	Toevoeging 2012	Onttrekking 2012	Saldo 31-12-2012
96028 WMO	2.858.206	230.026	37.363	3.050.869
96029 Toegankelijkh. openb.gebouwen	74.990	-	3.147	71.843
96030 Regeling oude vreemdelingenwet	11.282	226	-	11.508
96032 Minimabeleid	-	122.000	-	122.000
96035 Schuldhelpverlening	22.800	456	23.256	-
96040 Jeugdgezondheidszorg	330.591	9.647	-	340.238
96050 Inburgeringstrajecten	436.802	39.789	-	476.591
96109 BUIG-middelen	1.871.181	422.079	176.877	2.116.383
97010 Achtergestelde lening Circulus	220.000	-	-	220.000
97015 Egalisatie rioolheffingen	979.149	476.716	44.062	1.411.803
97020 Egalisatie Afvalstoffenheffing	175.915	7.916	7.916	175.915
98007 Extra afschr. bodemsanering	110.070	2.201	-	112.271
98025 Volkshuisvesting	309.829	-	260.083	49.745
98032 Structuurvisies dorpscentra	1.160.226	323.738	79.896	1.404.068
98035 Starterslening	250.000	11.250	11.250	250.000
98040 Invoering WABO	56.277	30.782	52.933	34.126
98045 Regionale woningbouwprogr.	1.073.655	100.000	-	1.173.655
98050 Actualisatie best.plannen buiten	-	50.000	-	50.000
98051 LOG Beemte-Vaassen	119.673	12.144	-	131.816
99000 Bouwgrondexploitatie	3.557.359	789.665	1.387.938	2.959.086
99005 Ombuigingsoperatie	335.197	156.704	104.203	387.698
99007 Herstel schade nutsbedrijven	31.950	639	-	32.589
99010 Egalisatiereserve hondenbelasting	12.161	24.379	547	35.993
99911 Restantbudgetten 2011	977.994	-	977.994	-
99912 Restant budgetten 2012	-	749.422	-	749.422
Totaal bestemmingsreserves	33.591.848	6.722.479	7.032.091	33.282.236

Voorzieningen				
90008 Pensioenen pol. ambtsdragers	1.818.010	263.127	2.430	2.078.707
90030 Onderhoud Streekachief Epe	52.007	16.006	950	67.063
90050 Groot onderhoud gemeentehuis	284.948	117.207	60.520	341.635
91015 Onderh. brandw. kazerne Vaassen	7.443	9.873	8.831	8.484
92010 Groot onderhoud wegen	1.011.366	871.469	690.477	1.192.358
92011 Groot onderhoud bruggen	303.916	31.078	98.655	236.339
92109 Onderhoud Openbare Verlichting	67.701	88.354	74.397	81.658
94015 Onderhoud buitenzijde gymlokale	718.706	194.224	334.135	578.796
94019 Onderhoud binnenzijde gymlokale	110.158	36.453	38.200	108.411
95103 Onderhoud bibliotheekgebouwen	72.593	6.852	1.193	78.252
96111 Stichting Werkplan	13.766	-	9.750	4.016
96115 Onderhoud wijkgebouwen	298.351	22.175	5.948	314.578
96116 Pand St. Crusiusweg 14	39.804	10.996	537	50.264
97004 Egalisatie rechten eigen graven	1.049.340	49.357	107.083	991.614
97008 Vervanging afvalcontainers	358.748	16.144	105.832	269.060
97025 Bodemsanering Koekoek	58.663	1.173	59.836	-
97026 Bodemsanering troittoir Jul.Laan	15.674	313	-	15.987
98104 Onderhoud Ossenstal	20.967	13.911	6.036	28.842
98105 Onderhoud Europalaan 48 Epe	35.382	4.308	5.330	34.360
Totaal Voorzieningen	6.337.544	1.753.021	1.610.140	6.480.424

Verantwoordingsinformatie specifieke uitkering (SiSa)

SELECTEER DE SPECIEFIEKE UITKERINGEN DIE U MOET VERANTWOORDEN conform de verantwoordings- (kruisjes) lijst 2012

Berichtgevinginformatie

Vul hieronder de informatie in waarop deze bijlage verantwoordingsinformatie betrekking heeft.

Type overheidslaag: Gemeente
Naam berichtgever: Epe
Berichtgevercode: 232
Rapportage periode: 2012
Bestandsnaam: sisa_2012_06232_Bijlage_Verantwoordingsinformatie.xls

selecteer uit lijst
bijvoorbeeld: Aa en Hunz
bijvoorbeeld: 1680
wordt automatisch ingev

* In februari 2013 wordt op www.cbs.nl/sisa een bestand geplaatst waarin u deze code kunt opzoeken

SiSa-bijlage in de jaarrekening

De SiSa-bijlage met verantwoordingsinformatie is in uw jaarstukken te vinden op pagina:
De SiSa-bijlage met verantwoordingsinformatie is in het PDF-bestand van uw jaarstukken te vinden op pagina (van het PDF-bestand):

Gegevens contactpersoon voor het elektronisch aanleveren

Aanmelden of wijzigen van uw contactpersoon dient te gebeuren via e-mail bij het ministerie van BZK: postbusib@minbzk.nl. Na aanmelden of wijzigen ontvangt de (nieuwe) contactpersoon van het CBS per e-mail uploadgegevens. U kunt slechts 1 contactpersoon opgeven. Die kan eventueel wel een groeps e-mailadres hebben.

Specifieke uitkeringen

Onderstaand is een opsomming van de specifieke uitkeringen die over 2012 via SiSa moeten worden verantwoord. In de verantwoordingslijst (de voormalige kruisjeslijst) SiSa 2012 (www.rijksoverheid.nl/sisa) kunt u nagaan welke specifieke uitkeringen u moet verantwoorden. In de versie **zonder macrofunctie** kunt u niet selecteren welke specifieke uitkeringen voor u van toepassing zijn.

Nr	Regels	Naam specifieke uitkering	Minister van
A1	☐	Verzameluitkering Veiligheid & Justitie	V&J
A2	☐	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)	V&J
A4	☐	Regeling uitstapprogramma's voor prostituees (RUPS)	V&J
B1	☐	Regeling Opvang Asielzoekers (ROA)	I&A
B2	☐	(ex) Zorgwet voorwaardelijke vergunning tot verblijf (VTV)	I&A
C1	☐	Verzameluitkering BZK	BZK
C3	☐	Brede doeluitkering Sociaal, Integratie en Veiligheid (GSB/SIV)	BZK
C7C	☒	5 Investing stedelijke vernieuwing (ISV)	BZK
C8B	☐	1 Besluit Locatiegebonden Subsidies 2005 (BLS)	BZK
C9	☐	1 Excellente gebieden innovatieve energiebesparing in de nieuwbouw	BZK
D1	☐	Regionale meld- en coördinatiecentra voortijdig schoolverlaten	OCW
D3	☐	Excessieve kosten Archeologie	OCW
D4	☐	1 Regeling brede scholen 2009	OCW
D4A	☐	1 Regeling brede scholen 2009_Uitstel	OCW
D5	☐	1 Regeling verbetering binnenklimaat primair onderwijs 2009	OCW
D9	☒	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2014 (OAB)	OCW
E2	☐	Stimuleringsregeling stille wegdekken	I&M
E3	☐	1 Subsidieregeling sanering verkeerslawaa (inclusief bestrijding spoorweglawaa)	I&M
E5	☐	Verzameluitkering I&M	I&M
E6	☐	Bodemsanering (excl. Bedrijvenregeling) 2005-2009	I&M
E6_2010	☐	Bodemsanering (excl. Bedrijvenregeling) 2005-2009_Hernieuwde uitvraag 2010	I&M
E6B	☐	1 Bodemsanering (excl. Bedrijvenregeling) 2005-2009 (SiSa tussen medeoverheden)	I&M
E7	☐	Innovatieprogramma Klimaatneutrale Steden (Planstudies)	I&M
E7A	☐	Innovatieprogramma Klimaatneutrale Steden (Proefprojecten)	I&M
E10	☐	1 Tijdelijke subsidieregeling Innovatieprogramma Mooi Nederland	I&M
E11	☐	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL)	I&M
E11_2010	☐	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL)_Hernieuwde uitvraag 2010	I&M
E11B	☐	1 Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) SiSa tussen medeoverheden	I&M
E12	☐	Nieuwe Sleutel Projecten (NSP)	I&M
E12_2010	☐	Nieuwe Sleutel Projecten (NSP)_Hernieuwde uitvraag 2010	I&M
E15	☐	Nota Ruimte project Hengelo Centraal Station van Twente / Hart van Zuid	I&M
E17	☐	Nota Ruimte project Maastricht Belvedere	I&M
E21	☐	Nota Ruimte project Spoorzone Den Bosch	I&M
E22	☐	Nota Ruimte project Stadshaven Rotterdam	I&M
E24	☐	Nota Ruimte project Zuidplaspolder	I&M
E25	☐	Beleidsregeling subsidies Budget Investerings Ruimtelijke Kwaliteit (BIRK)	I&M
E26	☐	Spoorse doorsnijdingen, <u>tranche 1</u>	I&M
E27	☐	1 Brede doeluitkering verkeer en vervoer	I&M
E27B	☒	2 Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden	I&M
E28	☐	Regionale mobiliteitsfondsen	I&M
E28B	☐	1 Regionale mobiliteitsfondsen (Zuiderzeelijn) SiSa tussen medeoverheden	I&M
E28C	☐	1 Regionale mobiliteitsfondsen SiSa tussen medeoverheden	I&M
E29	☐	1 Tijdelijke regeling eenmalige uitkering stedelijke synergieprojecten Kaderrichtlijn Water	I&M
E29_2010	☐	Tijdelijke regeling eenmalige uitkering stedelijke synergieprojecten Kaderrichtlijn Water_Hernieuwde uitvraag	I&M
E30	☐	1 Quick wins binnenhavens	I&M
E30A	☐	Quick wins binnenhavens_Eenmalig	I&M
E30B	☐	1 Quick wins binnenhavens SiSa tussen medeoverheden	I&M
E34	☐	Bijdrage hoofdvaarwegen Fryslân en Groningen	I&M
E37	☐	Regeling wilhelminasluis	I&M
E38	☐	IAK Almere	I&M
F2	☐	Besluit ontwikkeling van landschappen (BOL)	EL&I
F3	☐	Verzameluitkering EL&I	EL&I
F4	☐	Deelproject 750 hectare natuur- en recreatiegebied (Project Mainportontwikkeling Rotterdam)	EL&I
F4B	☐	Deelproject 750 hectare natuur- en recreatiegebied (Project Mainportontwikkeling Rotterdam)	EL&I
F6	☐	1 Besluit subsidies herstructurering Topprojecten bedrijventerreinen (TOPPER-regeling)	EL&I
F7	☐	1 Subsidieregeling sterktes in de regio (Pieken in de delta)	EL&I

F10	☐	Nota Ruimte Project Eindhoven Brainport	EL&J
G1	☐	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)	SZW
G1B	☐	1 Wet sociale werkvoorziening (Wsw)	SZW
G1C.1	☒	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Gemeentedeel 2012	SZW
G1C.2	☒	1 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Totaal 2011 (Gemeenten inclusief deel gemeenschappelijke regelingen)	SZW
G2	☒	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB	SZW
G2B	☐	1 Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB	SZW
G2C.1	☐	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB Gemeentedeel 2012	SZW
G2C.2	☐	1 Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB Totaal 2011 (Gemeenten inclusief deel gemeenschappelijke regelingen)	SZW
G3	☒	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)	SZW
G3B	☐	1 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)	SZW
G3C.1	☐	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) Gemeentedeel	SZW
G3C.2	☐	1 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) Totaal 2011	SZW
G5	☒	Wet participatiebudget (WPB)	SZW
G5B	☐	1 Wet participatiebudget (WPB)	SZW
G5C.1	☐	Wet Participatiebudget (WPB) Gemeentedeel 2012	SZW
G5C.2	☐	1 Wet Participatiebudget (WPB) Totaal 2011 (Gemeenten inclusief deel gemeenschappelijke regelingen)	SZW
G7	☐	Verzameluitkering SZW	VWS
H1	☐	Ministeriële regeling heroïnebehandeling	VWS
H2	☐	1 Regeling Buurt, Onderwijs en Sport (BOS)	VWS
H3	☐	Seksualiteitscoördinatie- en hulpverlening + aanvullende curatieve SOA bestrijding	VWS
H4	☐	Verzameluitkering VWS	VWS
H8	☐	Doeluitkering jeugdzorg (Bureau Jeugdzorg + Zorgkosten Jeugdzorg)	VWS
H10_2010	☒	Brede doeluitkering Centra voor Jeugd en Gezin (BDU CJG)_Hernieuwde aanvraag 2008 tot en met 2011	VWS

		Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties					
Departement	Nummer	Specifieke uitkering juridische grondslag Ontvanger	SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2012 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa				
I N D I C A T O R E N							
BZK	C7C	Investering stedelijke vernieuwing (ISV) II Provinciale beschikking en/of verordening Project-gemeenten (SISA tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één beschikkningsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Toelichting afwijking	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 01	Aard controle R Indicatornummer: C7C / 02	Aard controle R Indicatornummer: C7C / 03	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 04	
			1 2005-2009 Bodem Sanering De Pirk-N Vaassen 2005-006956 (22-11-2005 en 24-1-2008)	€ 150.000	€ 0		
			2 2005-2009 Fysiek De Pirk 2 2005-006956 (22-11-2005 en 24-1-2008)	€ 0	€ 0		
			3 2005-2009 Fysiek Kweekweg 2005-006956 (22-11-2005 en 24-1-2008)	€ 1.850	€ 0		
			4 2005-2009 Fysiek Gevarieerd en duurzaam woningaanbod 2005-006956 (22-11-2005 en 24-1-2008)	€ 0	€ 0	Project is vervallen a.g.v. de economische crisis, zie vaststellingsbrief Provincie d.d. 18-12-2012.	
			5 Ophoging Molen en centrumontwikkeling Vaassen 2008-016630	€ 245.000	€ 143.235		
			Eindverantwoording Ja/Nee	Activiteiten stedelijke vernieuwing (in aantallen)	Activiteiten stedelijke vernieuwing (in aantallen)	Activiteiten stedelijke vernieuwing (in aantallen)	
				Afspraak	Realisatie	Toelichting afwijking	
				Alleen in te vullen na afloop project	Alleen in te vullen na afloop project	Alleen in te vullen na afloop project	
		Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 05	Aard controle D1 Indicatornummer: C7C / 06	Aard controle D1 Indicatornummer: C7C / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 08		
		1 Ja	1	1			
		2 Nee					
		3 Nee					
		4 Ja	260	0			
		5 Nee					
OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2014 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie.	
			Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Aard controle nvt Indicatornummer: D9 / 04	
			€ 220.087	€ 106.515	€ 4.089	€ 74.322	
					Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SISA tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikkningsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Toelichting afwijking	Eindverantwoording Ja/Nee
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 04	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 05
			1 2011-020507 BDU Verkeersplan Epe (ringweg Epe, Vaassenseweg en Emsterweg bubeko, BDU 2011)	€ 11.771	€ 15.116		Nee
		2 2012-012577 Aanleg fietspad Koekenbergweg nabij Epe (BDU 2012)	€ 82.498	€ 82.498		Nee	
SZW	G1C-1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Gemeentedeel 2012 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Gemeenten verantwoorden hier alleen het gemeentelijk deel indien er in (jaar T) enkele of alle inwoners werkzaam zijn bij een Openbaar lichaam o.g.v. de Wgr.	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T), exclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren, exclusief deel openbaar lichaam			
			Aard controle R Indicatornummer: G1C-1 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1C-1 / 02			
			0,00	0,00			

SZW	G1C-2	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G1C-1)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (T-1). inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	
			Aard controle n.v.t. <i>Indicatormummer: G1C-2/01</i>	Aard controle R <i>Indicatormummer: G1C-2/02</i>	Aard controle R <i>Indicatormummer: G1C-2/03</i>	Aard controle R <i>Indicatormummer: G1C-2/04</i>	Aard controle R <i>Indicatormummer: G1C-2/05</i>	
			1 0232 (Epe)	313,25	16,14	233,55	20,72	
SZW	G2	I Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB I.1 WWB: algemene bijstand Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wvgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)				
			Aard controle n.v.t. <i>Indicatormummer: G2/01</i>	Aard controle n.v.t. <i>Indicatormummer: G2/02</i>				
			€ 4.743.454	€ 197.097				
			I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wvgr.	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)			
			Aard controle n.v.t. <i>Indicatormummer: G2/03</i>	Aard controle n.v.t. <i>Indicatormummer: G2/04</i>				
			€ 169.026	€ 0				
			I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wvgr.	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)			
			Aard controle n.v.t. <i>Indicatormummer: G2/05</i>	Aard controle n.v.t. <i>Indicatormummer: G2/06</i>				
			€ 61.062	€ 0				
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wvgr.	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen			
			Aard controle n.v.t. <i>Indicatormummer: G2/07</i>	Aard controle n.v.t. <i>Indicatormummer: G2/08</i>				
			€ 34.371	€ 376				
			I.5 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wvgr.	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)				
			Aard controle n.v.t. <i>Indicatormummer: G2/09</i>					
			€ 0					
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wvgr.	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob
			Aard controle R <i>Indicatormummer: G3/01</i>	Aard controle R <i>Indicatormummer: G3/02</i>	Aard controle R <i>Indicatormummer: G3/03</i>	Aard controle R <i>Indicatormummer: G3/04</i>	Aard controle R <i>Indicatormummer: G3/05</i>	Aard controle R <i>Indicatormummer: G3/06</i>
			€ 0	€ 81.500	€ 4.675	€ 68.913	€ 20.466	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004				
			Aard controle R <i>Indicatormummer: G3/07</i>	Aard controle R <i>Indicatormummer: G3/08</i>				
			€ 0	€ 0				

SZW	G5	Wet participatiebudget (WPB) Wet participatiebudget (WPB) Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wvgr.	Besteding (jaar T) participatiebudget Aard controle R Indicatornummer: G5 / 01 € 990.344 Het aantal door de gemeente in (jaar T) ingekochte trajecten basisvaardigheden Aard controle D1 Indicatornummer: G5 / 06 27	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's Aard controle R Indicatornummer: G5 / 02 € 66.103 Het aantal door volwassen inwoners van de gemeente in (jaar T) behaalde NT2-certificaten, dat niet meetelt bij de output-verdeelmaatstaven uit de verdeelsleutel van Onze Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel. Aard controle D1 Indicatornummer: G5 / 07 21	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget Aard controle R Indicatornummer: G5 / 03 € 67	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's Aard controle R Indicatornummer: G5 / 04 € 0	Besteding (jaar T) Regelluw Dit onderdeel is van toepassing voor gemeenten die in (jaar T-1) duurzame plaatsen van inactieven naar werk hebben gerealiseerd en verantwoord aan het Rijk. Aard controle R Indicatornummer: G5 / 05 € 0	
VWS	H10_2010	Brede doeluitkering Centra voor Jeugd en Gezin (BDU CJG) Herinnoude uitdraag 2008 tot en met 2011 Tijdelijke regeling CJG Gemeenten	Besteding 2008 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin. Aard controle R Indicatornummer: H10_2010 / 01 € 408.236	Besteding 2009 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin. Aard controle R Indicatornummer: H10_2010 / 02 € 393.702	Besteding 2010 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin. Aard controle R Indicatornummer: H10_2010 / 03 € 674.921	Besteding 2011 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin. Aard controle R Indicatornummer: H10_2010 / 04 € 758.969	Is er ten minste één centrum voor jeugd en gezin in uw gemeente gerealiseerd in de periode 2008 tot en met 2011? Ja/Nee Aard controle D1 Indicatornummer: H10_2010 / 05 Ja	

Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de gemeenteraad van de gemeente Epe

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2012 van de gemeente Epe gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2012 en de programmarekening over 2012 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, alsmede de SiSa-bijlage.

Verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Epe is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

Het college van burgemeester en wethouders is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het door de gemeenteraad d.d. 16 december 2004 vastgestelde controleprotocol. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen

over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Deze financiële rechtmatigheidscriteria zijn vastgesteld met het normenkader door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Epe op 3 april 2012 en ter kennisgeving aangeboden aan de gemeenteraad en de operationalisering van het normenkader voor rechtmatigheid in de beheersorganisatie van de gemeente.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2, lid 7 Bado is deze goedkeuringstolerantie door de gemeenteraad bij raadsbesluit van 16 december 2004 vastgesteld.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de gemeente Epe een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2012 als van de activa en passiva per 31 december 2012 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2012 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213, lid 3 onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Enschede, 9 april 2013

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend : H.J. Boere RA

Bijlagen

Bijlage 1 Analyse salariskosten

Inleiding

In deze bijlage wordt een totaalanalyse gegeven van de salariskosten, zoals deze in de jaarrekening zijn verwerkt. In de financiële analyses van de afzonderlijke programma's wordt hiernaar verwezen. Onderstaande analyse heeft betrekking op de geraamde en werkelijke salariskosten. De analyse in de programma's betreft de personeelskosten.

De toerekening van de personeelskosten aan de programma's betreffen naast de salariskosten ook andere (bijkomende) personele uitgaven. De personele uitgaven zijn aan de programma's toegerekend op basis van het aantal toe te rekenen personele uren maal een tarief. Het tarief bestaat uit de directe salariskosten plus een opslag voor de kosten van overhead (zoals: gemeentehuis, ict, archief, communicatie, personeelszaken, bestuurszaken).

Analyse

De post salariskosten van het ambtelijk apparaat is circa 16% van de totale uitgaven van de gemeente.

	<i>(bedragen * € 1.000)</i>	
Salarisbudget	€	11.528
<i>Besteding:</i>		
- salarisuitgaven	€	11.138
- inhuur extern (in verband met ziekte, zwangerschap, vacatures)	€	644
<i>Ontvangsten:</i>		
- subsidies, detachingsvergoedingen, gelden ouderschapsverlof en	€	254
zwangerschapsverlof en WAO/UWV gelden		
Saldo salariskosten	€	0

Bijlage 2 Analyse kapitaallasten

Inleiding

In deze bijlage wordt een totaalanalyse gegeven van de kapitaallasten, zoals deze in de jaarrekening zijn verwerkt. In de financiële analyses van de afzonderlijke programma's wordt hiernaar verwezen.

Analyse

(bedragen * € 1.000)

Geraamde kapitaallasten	6.360
Werkelijke kapitaallasten	<u>4.985</u>
Saldo (voordeel)	1.375

Dit verschil wordt in hoofdzaak veroorzaakt door:

1. investeringen waarvan de realisatie nog niet of later is opgestart dan waarvan in de begroting was uitgegaan en/of die nog niet volledig zijn gerealiseerd:
(betreft onderuitputting van de raming voor rente en afschrijving; voor onderuitputting was in de begroting een bedrag opgenomen van € 864.000)	1.208
2. afgesloten (gerealiseerde) investeringen na vaststelling begroting 2012:
(in de begroting worden voor nieuwe investeringen de volledige kapitaallasten geraamd; bij afronding/realisatie worden de kapitaallasten berekend over de werkelijke uitgaven en start de afschrijving in het jaar na afsluiting van het krediet; de rente wordt altijd berekend naar de boekwaarde per 1 januari).	92
3. extra afschrijvingen diverse investeringen	-195
4. verschil tussen begrote en werkelijke rentelasten/doorberekende rente	270

Invloed op het saldo van de jaarrekening

Het voordeel op de kapitaallasten bedraagt € 1.375.000. Om te bepalen wat het effect is op het saldo van de jaarrekening wordt dit bedrag verminderd met het geraamde bedrag voor onderuitputting (€ 864.000) en met een lagere doorberekening van kapitaallasten voor de begraafplaatsen, riolering en afval (€ 417.000), vanwege de verrekening met de desbetreffende reserve/voorziening. Bij de bepaling van de tarieven bij de volgende begrotingsbehandeling komt dit voordeel weer ten gunste van de burger.

De kapitaallasten hebben het saldo van de jaarrekening positief beïnvloed met € 94.000.

Aansluiting met de programma begroting/rekening

Een deel van de kapitaallasten komt niet rechtstreeks tot uitdrukking op de programma's in de programmarekening. Dit wordt veroorzaakt doordat een deel van de kapitaallasten via een verdeelsystematiek als overhead wordt toegerekend aan de uurtarieven van de medewerkers (bijv. telefoon, automatisering, huisvesting, bedrijfsmiddelen). De lasten komen zodoende via de uurtarieven ten laste van de programma's.

Het voordeel op de kapitaallasten bedraagt € 1.375.000. Hiervan komt via de verdeeldienst in het resultaat op de personeelskosten (uren maal tarief) € 223.000 tot uitdrukking op de programma's in de jaarrekening.

De rente wordt eveneens met andere categorieën verrekend (€ 270.000). Het overige deel van het voordeel op de kapitaallasten komt rechtstreeks tot uitdrukking op de programma's in de programmarekening (€ 882.000). Bij bepaling van het effect op het saldo van de jaarrekening moet rekening worden gehouden met wat hierboven is aangegeven over onderuitputting en verrekening met reserves en voorzieningen.

Afgesloten kredieten

In 2012 zijn er kredieten afgesloten met een positief en negatief saldo. Onderstaand worden de in 2012 afgesloten kredieten waarop een kostenoverschrijding groter dan € 5.000 is ontstaan, toegelicht. Met het vaststellen van de jaarrekening stemt de raad in met de kostenoverschrijdingen groter en kleiner dan € 5.000.

Wijkverkeersplan Oene Centrum

Bij de voorbereiding en uitvoering van het wijkverkeersplan Oene Centrum is een kostenoverschrijding van € 50.000 ontstaan. Dit heeft een aantal onvoorziene oorzaken.

Bij het opbreken van de kruispunten Houtweg–Dorpsstraat–Deventerstraat en Houtweg–Keizerstraat bleek het zandpakket onder het asfaltpakket en rabatstrook onvoldoende dik en breed voor de nieuwe inrichting. Dit in tegenstelling tot de meerdere constructieboringen. Daarbij kwam dat de ondergrond niet overal stabiel was en leem en veenlagen bevatte. Deze onstabiele lagen moesten worden afgegraven, afgevoerd en worden vervangen door een nieuwe funderingslaag van zand. Verder is als gevolg van de winterse omstandigheden het niet mogelijk gebleken tijdig definitieve thermoplast figuratie op de snelheidsremmende maatregelen aan te brengen. Besloten is de maatregelen tijdelijk met schildjes en later met wegenvverf zichtbaar te maken. Dit heeft extra kosten met zich meegebracht. Verder is voor het hergebruik van de rabatstroken destijds gerekend met een percentage breuk van 10%. Dit bleek in de praktijk 20% te zijn.

De overschrijding wordt voor 25% gedekt uit nog beschikbare middelen in de reserve Duurzaam Veilig (92015). Het restant wordt geactiveerd en leidt met ingang van 2013 tot een structureel hogere kapitaallast van € 900. Na volledige administratieve afronding van het project (na definitieve verrekening van provinciale subsidies) wordt deze kapitaallast nog structureel verhoogd met € 1.800.

Scanning en workflow facturen

De implementatie van het project Scanning en Workflow van facturen is € 5.000 duurder uitgevallen. Conform de bevoegdheid van de directie is deze overschrijding ten laste van de reserve ICT gebracht.

Riolering

Zoals bij de vaststelling van het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) 2012-2015 al geconstateerd is, zijn er diverse kredieten in het kader van riolering afgesloten met een positief saldo. Het overschot op deze kredieten bedroeg ruim € 600.000 wat een gevolg is van diverse aanbestedingsvoordelen. Dit voordeel is reeds betrokken bij de in het vGRP 2012-2015 gemaakte berekeningen voor de rioolheffing in de komende jaren.

Bijlage 3 Toelichting Paragraaf 2 Weerstandsvermogen

In deze bijlage worden verder uitgewerkt:

- de onderdelen van de weerstandscapaciteit
- de beschrijving van de risico's.

3.1 Onderdelen van de weerstandscapaciteit

3.1.1. Reserves

Bij de reserves moet onderscheid worden gemaakt tussen de algemene reserve, de bestemmingsreserves en stille reserves.

De *algemene reserve* is een zogenaamde 'vrije reserve'; er is geen specifieke bestemming aan gegeven en besteding van de reserve heeft geen invloed op de exploitatie.

De algemene reserve dient als buffer voor het opvangen van risico's en onvoorziene, niet uitstelbare grote uitgaven en eventuele tekorten bij de jaarrekening. Het is een algemene risicoreserve. De minimale omvang is bepaald op € 2 mln. (nota reserves en voorzieningen). De huidige stand van de algemene reserve is € 2,5 mln.

Voor de *bestemmingsreserves* heeft de raad per reserve een specifiek doel vastgesteld. Alleen de raad is bevoegd om de bestemming te wijzigen en onttrekkingen te autoriseren. Toevoegingen en onttrekkingen worden via de vaststelling van de programmabegroting dan wel via een afzonderlijk raadsbesluit vastgesteld. Aangezien de bestemmingsreserves over het algemeen al geormerkt zijn door de raad, worden de bestemmingsreserves voortsnog buiten de bepaling van de weerstandscapaciteit gehouden.

De *stille reserves* hebben betrekking op activa die op de balans (boekwaarde) lager zijn gewaardeerd dan de marktwaarde én op korte termijn verkoopbaar zijn. In Epe gaat het dan om het eigendom van enkele woningen en gemeentelijke gebouwen en het aandelenbezit van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en in Vitens.

Verder heeft de gemeente, vaak van oudsher, gronden in haar bezit die niet bestemd zijn voor grondexploitatie maar in erfpacht zijn uitgegeven. Deze gronden kennen geen of slechts een geringe boekwaarde en een eventuele verkoop zal belangrijk meer opleveren. Ook ontstaan stille reserves door netto activeren (= hierbij wordt bij het activeren van de uitgaven een bijdrage van een derde verminderd op het totale investeringsbedrag), door eenmalige extra afschrijvingen en door het toepassen van het ideaalcomplex (= jaarlijks terugkerende investeringen van gelijke omvang die ten laste komen van de exploitatie): hierdoor komen activa niet volledig (tegen de werkelijke waarde) op de balans terecht.

Uit bovenstaande blijkt dat het zeer lastig is om de stille reserves te kwantificeren. Dit komt vooral door het feit dat veel gemeentelijke bezittingen niet of nauwelijks verhandelbaar zijn en als dit al wel het geval is dan is het heel lastig om hier een juiste waarde voor vast te stellen. Om deze reden worden de stille reserves niet meegenomen in de weerstandscapaciteit.

3.1.2 Onbenutte belastingcapaciteit

Onder de onbenutte belastingcapaciteit verstaan we de beschikbare ruimte in de tarieven van de onroerende zaakbelasting (OZB). Anders gezegd: de mogelijkheden om de OZB tarieven te verhogen. Voor de berekening is als uitgangspunt genomen de door Epe gehanteerde tarieven vergeleken met de door het rijk gehanteerde artikel 12 norm. Op basis hiervan ontstaat voor de gemeente Epe het volgende beeld:

	Tarief	OZB- Opbrengst
Feitelijk in Epe	0,0852%	4.666.776
Artikel 12 norm	0,1432%	7.839.483
Onderdekking afvalstoffenheffing		- 88.991
Onbenutte belastingcapaciteit		3.083.716

3.1.3 Jaarrekeningresultaat

Het jaarrekeningresultaat wordt jaarlijks – voor zover hieraan geen specifieke bestemming wordt gegeven – toegevoegd aan de algemene reserve.

3.2 Beschrijving van de risico's

3.2.1 Renteontwikkeling

In deze jaarrekening is gerekend met een rentepercentage voor langlopende geldleningen van 4,5% en 3% voor kortlopende geldleningen (zie Paragraaf Financiering).

Aangezien de werkelijke rente op het moment van aangaan van lang en/of kortlopende leningen hoger kan zijn dan in de begroting aangenomen bestaat er een renterisico. Echter in 2012 zijn geen rentepercentages overeengekomen en op basis van de renteprognose van DNB worden in 2013 geen rentepercentages verwacht die hoger liggen dan verwerkt in de begroting. Het risico wordt daarom ingeschat op nihil.

3.2.2 Algemene uitkering

De ontwikkeling van de algemene uitkering is lastig te voorspellen. De bijdrage van het Rijk is van een aantal onzekere factoren afhankelijk, zoals de algemene economische ontwikkelingen en veranderingen in Rijksbeleid.

Vanaf 2012 is de normeringsystematiek voor de algemene uitkering weer ingevoerd. Met het in werking treden van de normeringsystematiek is geen nieuwe behoedzaamheidsreserve ingevoerd. De behoedzaamheidsreserve werd in het verleden gebruikt om tegenvallende accressen achteraf te compenseren en de gemeente te behoeden voor grote negatieve verrekeningen achteraf bij lagere rijksuitgaven. Verrekeningen achteraf bij tegenvallende accressen zullen blijven bestaan. In de meerjarenbegroting is vanaf 2012 een stelpost geraamd voor een tegenvallende eindafrekening van de algemene uitkering. Het risico blijft conform voorgaande jaren geschat op € 167.000.

Bij de startnota is aangekondigd door het rijk dat de verwachting is dat het accres voor 2012 € 115 miljoen naar beneden wordt bijgesteld als gevolg van de onderuitputting die zich heeft voorgedaan bij de najaarsnota. In de decembercirculaire is de verwachte onderuitputting nog niet verwerkt.

Bij de jaarrekening is deze tegenvaller wel meegenomen. Voor Epe betekent een verlaging van het accres ca. € 169.000 minder inkomsten in 2012.

3.2.3 Decentralisatie van taken door het rijk

De voorbereidingen van de decentralisaties naar de gemeenten van de jeugdzorg, de functie begeleiding uit de AWBZ en de invoering van de Participatiewet zijn in volle gang. De ontwikkelingen rond de decentralisaties geven nog geen duidelijk beeld over de financiële risico's. Als eerste komen de decentralisaties voor de onderkant arbeidsmarkt en de functie begeleiding uit de AWBZ op de gemeente af. De financiële risico's en taakstellingen hierbij zijn relatief groot in relatie tot de gemeentelijke beïnvloedingsmogelijkheden op de korte termijn.

Voor het opvangen van risico's die volgen uit de overheveling van de taken (en in het bijzonder de sociale werkvoorziening) is in de begroting ingaande 2014 een buffer geraamd van structureel € 125.000.

3.2.4 Stichting Proo

Per 1 januari 2010 is het bestuur van het openbaar onderwijs overgegaan naar de stichting Proo. Tevens is de toezichthoudende taak overgedragen aan het algemeen bestuur van het samenwerkingsverband regio Noord-Veluwe. Alleen het besluit voor het sluiten en oprichten van scholen is voorbehouden aan de gemeenteraad van Epe.

De gemeente is zowel vertegenwoordigd in het algemeen bestuur als het dagelijks bestuur van de regio Noord-Veluwe wat betreft toezichthoudende taken op de stichting Proo. De afgelopen jaren kenmerkte zich door een zorgelijke financiële situatie. Het schoolbestuur heeft allerlei maatregelen genomen waardoor de meerjarenbegroting 2013-2016 sluitend is. De begroting 2013 laat een positief saldo zien van € 400.000. Het eigen vermogen van stichting Proo bedraagt ultimo 2012 ca.

€ 1.000.000 (bron managementrapportage stichting Proo van november 2012). Om tijdelijke liquiditeitsproblemen te voorkomen kan stichting Proo gebruik maken van schatkistbankieren.

Het schoolbestuur is in deze periode bijgestaan door drie financiële experts vanuit de gemeenten uit de regio. In de komende periode zal ook gekeken worden (en nader onderzocht) wat de meest gewenste constructie is ten aanzien van de toezichthoudende taak.

3.2.5 Juridische risico's

De gemeente loopt juridische risico's, omdat veel primaire processen binnen de gemeente van juridische aard zijn en bij het onrechtmatig handelen van de gemeente kan een schadeclaim worden ingediend.

De juridische kwaliteitszorg krijgt ruim aandacht. Binnen de vakafdelingen is de juridische ondersteuning in meer of mindere mate verankerd. Centraal zijn ongeveer drie fte juridisch adviseurs beschikbaar die zowel algemeen juridisch advies geven als er voor zorgen dat de afhandeling van de bezwaar- en beroepschriften tijdig binnen de termijnen plaatsvinden. Nieuwe of wijzigingsverordeningen, worden juridisch getoetst. De bevoegdhedenregeling wordt periodiek geactualiseerd. Aanbestedingsprocedures zijn in de organisatie geborgd en verzekeringskwesties- en aansprakelijkstellingen krijgen de aandacht die ze verdienen.

Van de expertise van de gemeente Apeldoorn om desgevraagd mee te kijken, hoefde het afgelopen jaar niet of nauwelijks gebruik te worden gemaakt.

De gemeente heeft in 2012 geen dwangsommen aan burgers hoeven te betalen. Dat betekent dat de termijnbewaking goed op orde is en procedures goed worden nageleefd.

Twee keer heeft de gemeente een dagvaarding uitgebracht voor de civiele rechter. In één geval is de zaak niet aangebracht, omdat met de tegenpartij afspraken konden worden gemaakt en in het andere geval heeft de civiele rechter de gemeente in het gelijk gesteld.

Naast de kosten van beide procedures heeft ook de intensivering van de handhaving en de daaruit voortvloeiende bestuursrechterlijke (hoger) beroeps procedures een stijging te zien gegeven van de post juridische advieskosten. Die begrotingspost werd met ruim € 30.000 overschreden. De kosten van de twee civiele procedures waren daar in belangrijke mate debet aan. De kans dat de huidige ontwikkeling ten aanzien van de kosten zich voordoet wordt gemiddeld geschat. Dit komt neer op een risicobedrag van € 15.000.

3.2.6 Planschadeclaims

Een aantal personen heeft verzoeken tot planschade op grond van artikel 49 artikel 6.1 Wro ingediend. De stand van zaken per 31 december 2012 wordt, inclusief verzoeken uit voorgaande jaren, in het volgende overzicht weergegeven:

	2012	2011	2010	2009	2008
In behandeling op 1 januari	7	6	11	7	3
Bijgekomen in jaar (+)	12	7	26	11	13
Toegekend in jaar (-)	5	5	12	2	2
Afgewezen in jaar (-)	6	1	8	5	7
In behandeling 01-01-2013(=)	8	7	17	11	7
Uitkering in € (excl. rentevergoeding)	69.036	114.240	120.400	27.500	15.500
Bezwaar/Beroep	3	1	2	1	1
Bezwaar/Beroep gegrond	3	-	-	-	-

Opmerking: de cijfers 2011 en 2012 zijn niet te vergelijken met de jaren daarvoor omdat in de cijfers 2008 t/m 2010 ook de aantallen en uitkeringen zijn opgenomen waar kostenverhaal bij ontwikkelaars / initiatiefnemers mogelijk is. Deze lijn is losgelaten omdat het meer zuiver is in het kader van het risico van de gemeente om het risico te baseren op planschadeverzoeken waarbij geen kostenverhaal mogelijk is en waarbij de planschade voor rekening van de gemeente zelf komt. Het risicobedrag wordt in principe ingeschat op basis van een 5-jaars gemiddelde (voor zover de cijfers beschikbaar zijn). Gezien het hiervoor beschrevene wordt het gemiddelde gebaseerd op de jaren 2011 en 2012.

De inschatting van het risico op basis van het bovenstaande komt uit op € 92.000.

3.2.7 Bouwgrondexploitatie

Zie hiervoor paragraaf 7 Grondbeleid.

3.2.8 Bodemsaneringen

Momenteel worden op drie locaties in de gemeente Epe provinciale bodemsaneringen uitgevoerd, te weten aan de Koninginneweg in Vaassen, de Julianalaan in Vaassen en de Achterste Molenweg in Epe. Voor deze projecten is geen gemeentelijke bijdrage meer noodzakelijk.

In 2012 hebben aanvullende saneringen plaatsgevonden aan de Veldekster / Koekoeksweg in Vaassen. Onder een deel van de bestaande bebouwing is nog verontreiniging aanwezig. Voor de sanering daarvan zijn middelen in de beschikbaar gestelde kredieten opgenomen.

Op basis van een uitgevoerde archiefinventarisatie is een lijst opgesteld met (een groot aantal) potentieel, voor bodemverontreiniging, verdachte locaties binnen de gemeentegrenzen. De ervaring leert dat op het overgrote deel van de verdachte locaties geen verontreiniging geconstateerd wordt. De kosten van bodemsanering komen in eerste instantie ten laste van de eigenaar van de grond of de veroorzaker van de vervuiling. De gemeente en provincie komen pas in beeld in geval van verontreinigingen en calamiteiten waarbij de kosten niet op een ander te verhalen zijn.

Toekomstige financiële risico's die de gemeente loopt liggen dus op het terrein van verontreinigde gronden in eigendom van de gemeente en (gedeeltelijk) bij verontreiniging met onbekende veroorzaker. Op het moment dat een bodemsanering ten laste van de gemeente komt wordt altijd gekeken naar eventueel te ontvangen bijdragen van derden in de kosten.

Op basis van het voorgaande wordt de kans op nieuwe onverwachte bodemsaneringen ten laste van de gemeente laag ingeschat en daarmee het financiële risico voor de komende jaren op nihil ingeschat.

3.2.9 Landbouw Ontwikkelingsgebied (LOG) Beemte Vaassen

De gemeente geeft uitvoering aan de planvorming "Landbouwonwikkelingsgebied (LOG) Beemte Vaassen". De kosten die hiermee gemoeid zijn worden gedekt door de Provincie Gelderland. Provinciale Staten hebben op 23 mei 2011 € 5.050.000 beschikbaar gesteld voor voorbereiding- en inrichtingskosten voor het LOG Beemte Vaassen. Inmiddels hebben Gedeputeerde Staten subsidie toegekend. GS hebben besloten, op grond van het besluit van Provinciale Staten van 23 mei 2011 (PS2011-324), een subsidie te verlenen van maximaal € 878.700, zijnde 100% van de kosten, voor de voorbereiding van het bestemmingsplan LOG Beemte Vaassen. De totale subsidie dekt de volledige financiering van de direct toerekenbare kosten in verband met het project LOG Beemte Vaassen. Op basis van deze 100% subsidiedekking wordt het risicobedrag op nihil ingeschat.

3.2.10 Verbonden partijen

Zie hiervoor de separate paragraaf 6 Verbonden Partijen.

3.2.11 Wet Werk en Bijstand (WWB)

Sinds de invoering van de WWB op 1 januari 2004 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van de WWB. Hiertoe ontvangt de gemeente van de rijksoverheid een budget dat jaarlijks in september van het lopende jaar definitief wordt vastgesteld.

Bij de WWB zijn een tweetal geldstromen te onderscheiden:

- BUIG-middelen (Bundeling Uitkering Inkomensvoorziening): hieruit worden de uitkeringen betaald.
- Participatiebudget: hieruit worden o.a. de re-integratie activiteiten (W-deel) betaald.

BUIG

Op 1 januari 2010 is de Wet bundeling van uitkeringen aan gemeenten (BUIG) in werking getreden. De wet voorziet in een andere financieringssysteem vanuit het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) voor de zogenaamde kleine regelingen. Met deze gebundelde uitkering krijgen de gemeenten één budget voor de bekostiging van uitkeringen op grond van de WWB, de IOAW, IOAZ, het Bbz en de WWIK.

Het openeinde karakter van de financiering van de BUIG-middelen houdt een risico voor de gemeente in. Gemeenten dienen eventuele tekorten op die budgetten zelf aan te vullen. Het risico voor de gemeente speelt bij stijging van het aantal uitkeringen. Het eigen risico van de gemeente is 10% van die stijging. Voor afdekking van het risico in de BUIG-middelen is een reserve gevormd, waarin 2009 een extra storting was gedaan van 1 miljoen euro. Voor de tekorten in 2010 heeft de gemeente bij het ministerie een Incidentele Aanvullende Uitkering aangevraagd welke is toegekend.

In 2011 is eveneens een meerjarige aanvullende uitkering aangevraagd. Deze laatste is afgewezen omdat er geen sprake was van een verdeelstoornis in het objectieve aandeel van het budget. In 2011 was het tekort ook groter dan 10%, hiervoor is in 2012 wederom de IAU aangevraagd en toegekend voor een bedrag van € 384.655. Voor het eerst sinds enkele jaren is het tekort op de uitgaven in 2012 zeer gering waardoor er voor 2012 geen beroep op de IAU hoeft worden gedaan.

Jaarlijks zullen de mogelijkheden voor aanvragen in het kader van IAU worden bekeken om genoemd eigen risico tot 10% te kunnen beperken.

Participatiebudget

Het W-deel van het participatiebudget is bedoeld is voor scholing, begeleiding naar en op het werk en subsidies voor werkgevers. Bij het W-deel, binnen het participatiebudget, kan het niet volledig besteedde deel van het budget teruggevorderd worden door de rijksoverheid. Dit laatste zal de komende jaren geen risico zijn voor de gemeente. Het Rijk heeft het budget voor 2012 al teruggebracht en de verwachting is dat het Rijk in de komende jaren nog verder zal gaan korten op het participatiebudget. Dit resulteert waarschijnlijk in een uiteindelijke halvering van het huidige budget op het W-deel binnen het Participatiebudget. Het risico voor de gemeente ten aanzien van vermindering van het participatiebudget ligt op het vlak van beperking van de beleidsvrijheid. Het inzetbare budget is lager voor re-integratieactiviteiten. Risico daarvan is een toename in uitkeringen wat een financieel risico oplevert aan de BUIG-kant.

Aanscherping WWB en de Participatiewet

De WWB is per 1 januari 2012 gewijzigd. De zogenaamde huishoudtoets werd ingevoerd waardoor het aantal uitkeringen zou dalen. Medio 2012 werd de aanscherping van de WWB met terugwerkende kracht ingetrokken.

Het wetsvoorstel Wet werken naar vermogen (WWNV) is vervangen door de Participatiewet. In de participatiewet voegt het kabinet de Wet werk en Bijstand, de Wet sociale werkvoorziening en een deel van de Wajong samen. De streefdatum voor de inwerkingtreding is 1 januari 2014.

3.2.12 Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)

De WMO is een brede wet met 9 prestatievelden, uiteenlopend van het thema leefbaarheid op wijk- en buurtniveau tot specifieke zorgvragen op individueel niveau. Met de Wmo zijn gemeenten (financieel) verantwoordelijk gesteld voor de welzijns- en zorgvoorzieningen voor kwetsbare burgers die buiten de verantwoordelijkheid van de AWBZ vallen. De Wmo heeft als doel mensen in staat stellen mee te doen aan de samenleving, ook als zij daarbij beperkingen ondervinden. Het kan gaan om ouderen, gehandicapten of mensen met psychische problemen. Gemeenten voeren de Wmo uit en iedere gemeente legt andere accenten. Prestatievelden 7, 8 en 9 (Maatschappelijke zorg en de aanpak van huiselijk geweld) worden in regionaal verband gefinancierd en uitgevoerd met Apeldoorn als centrumgemeente. Het grootste deel van het budget dat voor de Wmo in de programmabegroting is opgenomen, betreft prestatieveld 6 (Individuele voorzieningen). Hier zitten dan ook de financiële risico's. Het betreft woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen, rolstoelen en huishoudelijke hulp. De meest omvangrijke taak is de huishoudelijke hulp.

De gemeente ontvangt een budget om de Wmo uit te voeren. Blijkt echter dat de gemeente meer uitgaven heeft dan het ontvangen budget, dan komen de meerkosten voor rekening van de gemeente. Er is sprake van een open eind financiering (vangnetregeling). Inperking van de risico's wordt gedaan door keuzes te maken ten aanzien van onder andere: de hoogte en inzet van eigen bijdragen van burgers, kwaliteit van dienstverlening en de eisen aan aanbieders van huishoudelijke hulp.

Sinds de start van de Wmo in 2007 hebben zich geen tekorten voorgedaan. Er is een reserve gevormd. Dit reserve is in 2011 gebruikt om overschrijding op Huishoudelijke Hulp op te vangen. De huishoudelijke hulp is in 2012 opnieuw aanbesteed, wat heeft geleid tot lagere tarieven die ingaan op 1 maart 2013.

Voor 2012 werd verwacht dat er, net als in 2011, een onttrekking aan de reserve zou moeten komen vanwege overschrijding van het budget voor Huishoudelijke Hulp. Maar dit bleek niet nodig. De inkomsten uit de eigen bijdrage voor gebruikers van Wmo-voorzieningen waren in 2012 hoger dan verwacht. Daarnaast waren er in 2012 hogere inkomsten als gevolg van een decentralisatie uitkering vanuit het rijk, gekoppeld aan de plannen om de AWBZ verder te ontmantelen en decentraal bij gemeenten onder te brengen. Als gevolg hiervan kan bij de afsluiting van 2012 een klein bedrag aan de reserve worden toegevoegd.

Vanaf 2013 zou worden gestart met de decentralisatie van de functie Begeleiding vanuit de AWBZ naar de WMO. Als gevolg van de val van het kabinet is Begeleiding in 2013 niet gedecentraliseerd. Uit het regeerakkoord blijkt dat het voornemen van het nieuwe kabinet is om deze decentralisatie alsnog in 2015 te laten plaatsvinden, waarbij naast Begeleiding de functie Persoonlijke Verzorging van AWBZ naar Wmo wordt gedecentraliseerd. Bij zowel Begeleiding als Persoonlijke Verzorging wordt gesproken van een "efficiëntie korting" van 25%. Dit vraagt om een forse besparing, die alleen kan worden behaald als de voormalige AWBZ-taken door de gemeente anders worden georganiseerd en ingekocht.

3.2.13 Leerlingenvervoer

Het leerlingenvervoer wordt uitgevoerd op basis van een openeinde regeling. Dit houdt in dat het door de gemeente aan leerlingenvervoer uit te geven bedrag qua hoogte niet gelimiteerd is; aanvragen die voldoen aan de in de verordening gestelde criteria moeten gehonoreerd worden ongeacht of er budget beschikbaar is.

Dit houdt een zeker risico in voor de gemeente: de hoogte van de uitgaven die genoemd worden in de begroting liggen niet vast. In 2012 was er geen sprake van een overschrijding. Gezien de ontwikkelingen in het kader van passend onderwijs zullen de uitgaven in het leerlingenvervoer de komende jaren waarschijnlijk lager zijn. Het risico wordt op basis hiervan laag geschat, en kan worden opgevangen binnen de beschikbare middelen.

3.2.14 Regionalisering basisbrandweezorg

Nieuwe wetgeving leidt er toe dat de basisbrandweezorg wordt overgeheveld naar de veiligheidsregio (VNOG). Dit brengt met zich mee dat de btw over de uitgaven voor brandweezorg, die in de toekomst door de regio worden gedaan (€ 65.000), niet meer rechtstreeks compensabel is via het BTW-compensatiefonds. Het ministerie onderzoekt wat hiervan de gevolgen zijn voor de gemeenten. Onduidelijk is nog in welke mate het wegvallen van de mogelijkheid tot BTW-compensatie wordt gecompenseerd door het rijk en wat de fiscale gevolgen zijn bij een eventuele overdracht van eigendom van kazernes.

3.2.15 Wet Sociale Werkvoorziening (WSW)

De individuele gemeenten zijn inhoudelijk en financieel verantwoordelijk voor de uitvoering van de WSW. Het financiële risico bij de uitvoering van de wet ligt bij de gemeente. De gemeente ontvangt een budget gebaseerd op het aantal in Epe woonachtige WSW-geïndiceerde personen. Jaarlijks ontvangt de gemeente een opgave van de te realiseren arbeidsplaatsen op basis waarvan het budget wordt bepaald. De uitvoering van de WSW wordt voor Epe uitgevoerd door de Felua-groep. De Felua-groep is een gemeenschappelijke regeling samen met de gemeenten Apeldoorn en Heerde. Bij eventuele tekorten moet Epe deze deels aanvullen, gebaseerd op het aantal WSW-geïndiceerde personen per gemeente. De reserves bij de Felua-groep zijn van een dusdanig niveau dat verwacht wordt dat een tekort over 2012, dat in hoofdzaak bepaald wordt door het saldo van de effecten van de beëindiging van Twinny Load en een risico met betrekking tot het eigen risicodragerschap ziekewet, hieruit kan worden gedekt.

3.2.16 Wet Inburgering (WI)

De wet Inburgering is per 1 januari 2007 van kracht geworden. De gemeente Apeldoorn voert deze taak voor ons uit. Sinds 1 januari 2009 maken de WI-gelden onderdeel uit van het participatiebudget. Medio 2010 heeft het ministerie bekend gemaakt dat de regeling inburgering binnen twee jaar wordt afgebouwd. Vanaf 2014 zullen de gemeenten geen middelen inburgering meer ontvangen. In 2011 zijn al minder rijksmiddelen ontvangen, in 2012 is het budget nog verder afgebouwd en in 2013 zal verdere afbouw plaatsvinden. Met de gemeente Apeldoorn is afgesproken dat zowel bij het aanbieden van het aantal trajecten als de daarmee benodigde uitvoering uitgegaan zal worden van de beschikbare middelen. Voor de financiële risico's uit lopende verplichtingen is een reserve WI gevormd. Het risico voor de uitvoering van de WI wordt laag geschat.

3.2.17 Borg- en garantstellingen

De gemeente heeft diverse waarborgen verstrekt voor geldleningen. Dit betekent dat de gemeente als achtervang borg staat indien de instantie waaraan de lening verstrekt is, niet aan zijn verplichtingen kan voldoen.

Het grootste aandeel betreft het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) waarin voor € 56,0 miljoen waarborgen zijn verstrekt voor woningstichtingen. Het risico hiervan is zeer klein door de structuur: voordat het Waarborgfonds een beroep doet op de achtervangers (waarbij voor de verlangde garantie nog een verdeling bestaat van 50% Rijk / 50% gemeente) wordt namelijk eerst een deel van het vermogen aangesproken van alle bij het Waarborgfonds aangesloten corporaties. Sinds de oprichting in 1983 zijn er nooit aanspraken geweest op borgverplichtingen van gemeenten. Verder wordt op dit moment door de gemeente € 500.000 voor een lening aan het waterbedrijf en € 50.000 aan overige instellingen gewaarborgd.

Deze instanties zijn tot op heden altijd hun financiële verplichtingen nagekomen en op dit moment zijn er geen signalen dat dit in de toekomst zal veranderen. Op basis van deze ervaringen wordt het risico zeer laag geschat.

Actuele informatie:

In september 2012 is een onderzoeksrapport van de VNG-onderzoekscommissie naar de gemeentelijke achtervang in de corporatiesector ('Herstel van vertrouwen') uitgebracht. Hierin doet de VNG een aantal aanbevelingen. De commissie schrijft in haar rapport onder meer het volgende: "Via de achtervangovereenkomst met het WSW neemt de gemeente deel aan de garantiestructuur. De kans dat de gemeenten op grond van de achtervangovereenkomst aangesproken worden door het WSW om renteloze leningen te verschaffen is onder de huidige omstandigheden bijzonder klein. De mogelijkheden voor het Centraal Fonds Volkshuisvesting om ten behoeve van de sanering bij te heffen, worden verruimd waardoor die kans nog kleiner wordt. Dit wil overigens niet zeggen dat er in de (verdere) toekomst geen situaties kunnen ontstaan dat de gemeenten aangesproken worden. De garantiestructuur is in feite erg afhankelijk van de financiële soliditeit van de corporatiesector. Door allerlei oorzaken kan die soliditeit worden ondermijnd. Ontwikkelingen op de huurwoningmarkt, op de kapitaalmarkt, maar ook het beleid van de rijksoverheid, te denken valt aan de verhuurdersbelasting, kunnen daar op termijn toe leiden."

Uiteindelijk wordt in het rapport geconcludeerd dat er voldoende redenen zijn voor de gemeenten om de huidige positie in de achtervang te continueren. Daaraan zijn per definitie risico's verbonden, hoewel deze nu erg klein zijn. Hier tegenover biedt de achtervangpositie gemeenten diverse voordelen. In de eerste plaats draagt deze positie bij aan de realisatie van het lokale woonbeleid. Doordat woningcorporaties in staat zijn om de benodigde financiering aan te trekken kan hiermee de woonopgave gerealiseerd worden die de gemeente eerder in overleg met de corporatie heeft geformuleerd. In de tweede plaats kan de achtervangpositie een belangrijk instrument voor de gemeente vormen om tot goede samenwerkingsafspraken met de corporatie te komen. Door een achtervangovereenkomst nadrukkelijk onderdeel te laten uitmaken van de samenwerking tussen gemeenten en corporaties kan een directe verbinding worden gelegd tussen de gemeentelijke achtervang en de realisering van het lokale woonbeleid.

In een brief van 27 november 2012 geeft het WSW aan om, met het oog op het nieuwe kabinetsbeleid de borgingsfacilitering te bevriezen voor de periode na 2013, dus vanaf 2014 en verder. Op dit moment is nog niet te overzien wat de specifieke impact van e.e.a. zal zijn voor een individuele corporatie. Er zullen corporaties zijn die hun beleid kunnen bijstellen en zodoende de extra lasten kunnen dragen en er zullen er ook zijn die dat niet meer kunnen. Uiterlijk 1 februari 2013 ontvangt het WSW de nieuwe prognoses van corporaties in het kader van de jaarlijks de Prognose informatie (dPi). WSW zal op basis daarvan beoordelen wat de effecten zijn op de beoordelingscriteria van de individuele corporaties en de borging daarop afstemmen.

3.2.18 Risico's op eigendommen (verzekeringen)

Risico's op het gebied van uitgebreide gevaren, waaronder brand, fraude, wagenpark en eventuele schade veroorzaakt door werkmaterieel is via makelaars bij verzekeraars voldoende afgedekt.

Via Europese aanbesteding is voor het brandrisico per 31-12-2011 opnieuw een 3-jarig contract aangegaan. Het eigen risico daarin is onveranderd € 2.500 gebleven. In 2013 verschijnen de nieuwe taxatierapporten voor opstallen en inventarissen, waarmee onderverzekering wordt voorkomen.

De fraude en aansprakelijkheidsverzekeraar is per 1 januari 2013 geïntegreerd in de enige en grootste aansprakelijkheidsverzekeraar voor de overheid. In 2012 is gebleken dat het aantal schade-uitkeringen in verband met aansprakelijkheid is toegenomen (met € 4.000).

Verzekeringen voor kunstobjecten en vrijwilligers zijn ongewijzigd gebleven.

Per 1 januari 2012 is de Constructie All Risk verzekering voor uit te voeren werken opnieuw afgesloten voor 3 jaar. Er hebben zich tot op heden geen calamiteiten voorgedaan.

Per 28 november 2012 is een WABM (Wet Bestuurders Aansprakelijkheid Motorvoertuigen) afgesloten. Deze verzekering dekt schade tijdens woon-werkverkeer en dienstreizen, die bestuurders van motorvoertuigen kan overkomen. Met name doordat steeds meer personeel in regioverband werkzaamheden verricht is deze aanvullende verzekering noodzakelijk geworden.

Bijlage 4 Toelichting Paragraaf 4 Financiering

4.1. Kasgeldlimiet

	Begroting 2012	Werkelijkheid 2012			
		1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
Toegestane kasgeldlimiet					
In procenten van de grondslag	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
In euro's (1)	5.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000
Omvang vlottende korte schuld					
Opgenomen gelden < 1 jaar	5.500.000	9.000.000	5.600.000	5.000.000	5.000.000
Schuld in rekening-courant					
Totaal vlottende korte schuld (2)	5.500.000	9.000.000	5.600.000	5.000.000	5.000.000
Vlottende middelen					
contante gelden in kas	0	4.000	4.000	5.000	4.000
tegoeden in rekening-courant	0	1.430.000	280.000	532.000	485.000
Totaal vlottende middelen (3)	0	1.434.000	284.000	537.000	489.000
Toets kasgeldlimiet					
Toegestane kasgeldlimiet (1)	5.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000
Totaal netto vlottende schuld (4) = (2) - (3)	5.500.000	7.566.000	5.316.000	4.463.000	4.511.000
Ruimte (+) / Overschrijding (-) =(1) – (4)	0	-2.066.000	184.000	1.037.000	989.000

4.2. Renterisiconorm

Renterisiconorm en renterisico's op vaste schuld 2012		Begroting	Rekening
Bedragen in euro			
Renterisico op vaste schuld			
Renteherziening op vaste schuld o/g (1a)		0	0
Renteherziening op vaste schuld u/g (1b)		0	0
Netto renteherziening op vaste schuld (2) = (1a) - (1b)		0	0
Nieuwe aan te trekken vast schuld (3a)		13.000.000	0
Nieuwe te verstrekken lange leningen (3b)		0	0
Netto nieuw aan te trekken vaste schuld (4) = (3a) - (3b)		13.000.000	0
Te betalen aflossingen (5)		832.000	832.000
Herfinanciering (6) = laagste van (4) en (5)		832.000	832.000
Renterisico op vaste schuld (7) = (2) + (6)		832.000	832.000
Renterisiconorm			
Begrotingstotaal (8)		63.755.000	63.755.000
Het bij ministeriële regeling vastgesteld percentage (9)		20%	20%
Renterisiconorm (10) = (8) * (9)		12.750.000	12.750.000
Toets renterisiconorm			
Renterisiconorm (10)) (minimale norm o.b.v. Uitvoeringsregeling decentrale overheden)		12.750.000	12.750.000
Rente op vaste schuld (7)		832.000	832.000
Ruimte (+) / Overschrijding (-); (11) = (10) - (7)		11.918.000	11.918.000